

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI SATU MARE

PENTRU PERIOADA 2021-2030

SCOPUL ȘI ROLUL DOCUMENTAȚIEI

Strategia de dezvoltare a județului Satu Mare pentru perioada 2021-2030 – elaborată în contextul în care instituțiile Uniunii Europene trasează cadrul specific de implementare a politicilor europene pentru aceeași perioadă, precum și bugetul aferent operaționalizării priorităților și politicilor definite.

Strategia pornește de la un set de probleme, nevoi și elemente de potențial identificate la nivelul județului, pentru a construi cadrul strategic de dezvoltare pentru următorii ani. În acest context, analiza situației existente a vizat o serie de domenii-cheie (economie locală, mediu, amenajarea teritoriului și urbanism, instituții locale, dezvoltare socială, educație și formare, cultură, sport și agrement) care, prin caracterul lor complex, surprind caracteristicile principale ale teritoriului. Pentru a asigura coerența procesului de planificare, provocărilor identificate în etapa de analiză le sunt asociate obiective strategice și specifice, detaliate prin acțiuni care conduc la atingerea viziunii de dezvoltare.

Rolurile Strategiei:

- *alinarea dezvoltării județului la cadrul strategic specific perioadei de programare 2021-2027 la nivel local și suprateritorial;*
- *instrument care permite Consiliului Județean Satu Mare luarea deciziilor adaptate la contextul strategic pe baza informațiilor și datelor relevante și actualizate;*
- *promovarea unui proces transparent de consultare a actorilor relevanți din județ pentru identificarea corectă a nevoilor și așteptărilor comunității prin intermediul lucrului în parteneriat;*
- *reprezentarea viziunii comunității cu privire la dezvoltarea viitoare, transpusă într-un set de obiective specifice și un plan de acțiuni concret;*
- *alinarea politicilor și instrumentelor de dezvoltare a județului la instrumentele de sprijin naționale și ale Uniunii Europene în domeniu, respectiv la cerințele programelor operaționale și sectoriale aferente perioadei de programare 2021-2027.*

AREALUL STRATEGIEI

Caracteristici generale:

- suprafață: 4.417,8 km² (1,9% din teritoriul țării);
- unități administrativ-teritoriale: 2 municipii – Satu Mare (reședință de județ) și Carei; 4 orașe – Arduș, Livada, Negrești-Oaș și Tășnad (stațiune turistică de interes național), 59 comune cu 220 sate;
- 386.418 locuitori (populație cu domiciliul la 1 ianuarie 2020);
- 47,6% grad de urbanizare;
- 77.986 salariați activi înregistrați în anul 2020;
- 3,7% rata șomajului în anul 2020;
- 30.332 lei pe locuitor – produsul intern brut în anul 2018;

Arealul Strategiei este reprezentat de teritoriul administrativ al Județului Satu Mare, situat în Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest.

Se învecinează cu județele Bihor la sud, Sălaj la sud-est și Maramureș la est. La nord, județul Satu Mare se învecinează cu Ucraina, iar la vest cu Ungaria.

- 1,56 medici/ 1.000 locuitori – anul 2020;
- 304 obiective incluse în Lista Monumentelor Istorice 2015, din care: I. Monumente, ansambluri și situri arheologice – 108, II. Monumente, ansambluri și situri de arhitectură – 180, III. Monumente, ansambluri și situri de for public – 6, IV. Monumente, ansambluri și situri memoriale – 10;
- 77 de unități de cazare, din care 20 hoteluri, 4 hosteluri, 14 moteluri, 14 vile turistice, 6 pensiuni turistice, 18 pensiuni agroturistice – înregistrate în anul 2020;
- 64.350 sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică în anul 2020.

CONTEXTUL STRATEGIC. ÎNCADRAREA ÎN PREVEDERILE POLITICILOR ȘI DOCUMENTELOR DE PLANIFICARE STRATEGICĂ

Pentru a asigura coerența și conformitatea cu politicile naționale și europene, Strategia de dezvoltare a județului Satu Mare pentru perioada 2021-2030 a fost corelată cu prioritățile formulate în documente strategice relevante la nivel european, național, regional și local.

Politici și programe la nivel european:

- *Politica de Mediu, Politica de Coeziune, Politica Agricolă Comună, Politica Externă;*
- *Cartea Albă privind viitorul Europei, Reflecții și scenarii pentru UE-27 până în 2025;*
- *Pactul verde european;*
- *Agenda urbană pentru UE;*
- *Inițiativa Urbană Europeană;*
- *Agenda teritorială a Uniunii Europene 2030;*
- *Programe de finanțare ale Uniunii Europene. Fonduri Structurale și de Investiții Europene în România.*

Programe și strategii regionale și județene:

- *Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027;*
- *Strategia de Specializare Inteligentă Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest 2021-2027;*
- *Strategia regională de mobilitate urbană durabilă și orașe inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027;*
- *Programul Operațional Regional Nord-Vest 2021-2027;*
- *Planul județean de gestionare a deșeurilor în Județul Satu Mare (2019 – 2025).*

Planuri și strategii la nivel național:

- *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030;*
- *Strategia de Dezvoltare Teritorială a României;*
- *Planul de Amenajare a Teritoriului Național;*
- *Strategia Națională de Dezvoltare Regională;*
- *Strategia națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050;*
- *Planul Național de Redresare și Reziliență al României.*

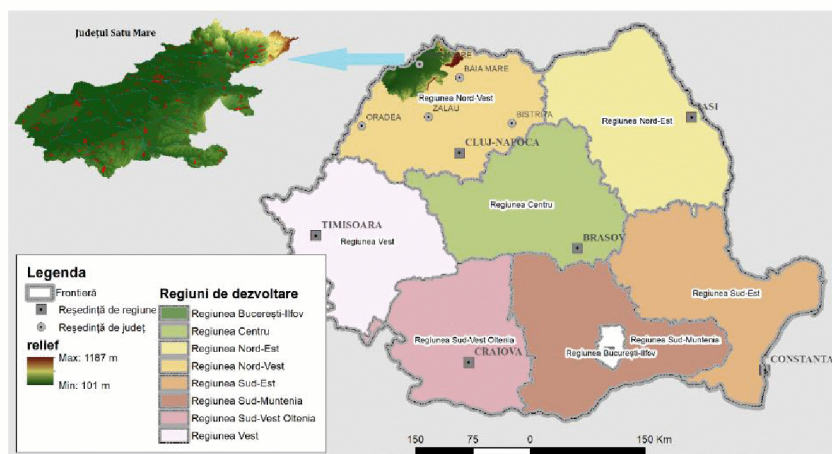
**Versiunea completă a Părții I
disponibilă accesând:**

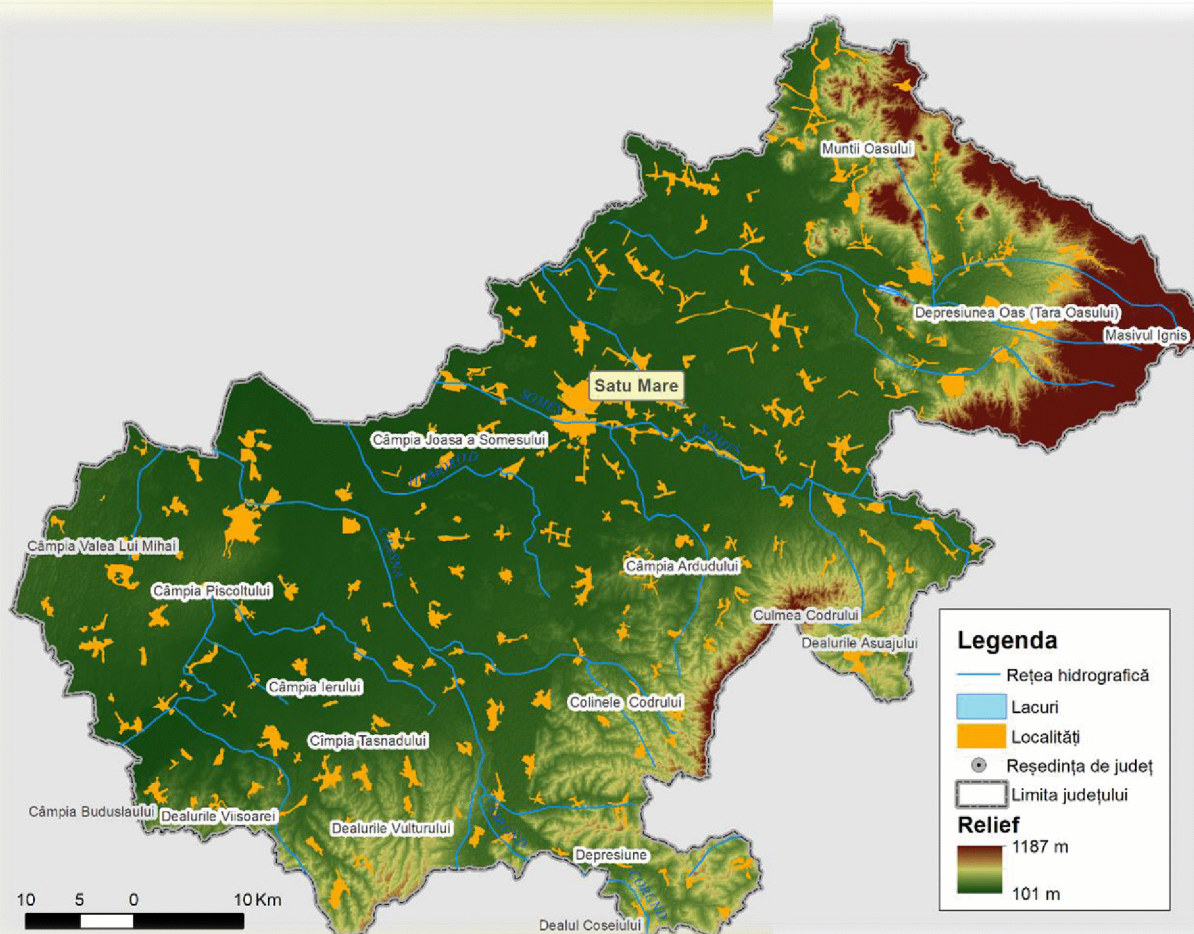

CADRUL GENERAL

Județul Satu Mare – situat în zona de nord-vest a României, în Regiunea Istorică Maramureș. Face parte din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest, având o suprafață de 4.417,8 km², care reprezintă 1,9 % din suprafața totală a țării, fiind al 36-lea județ ca întindere

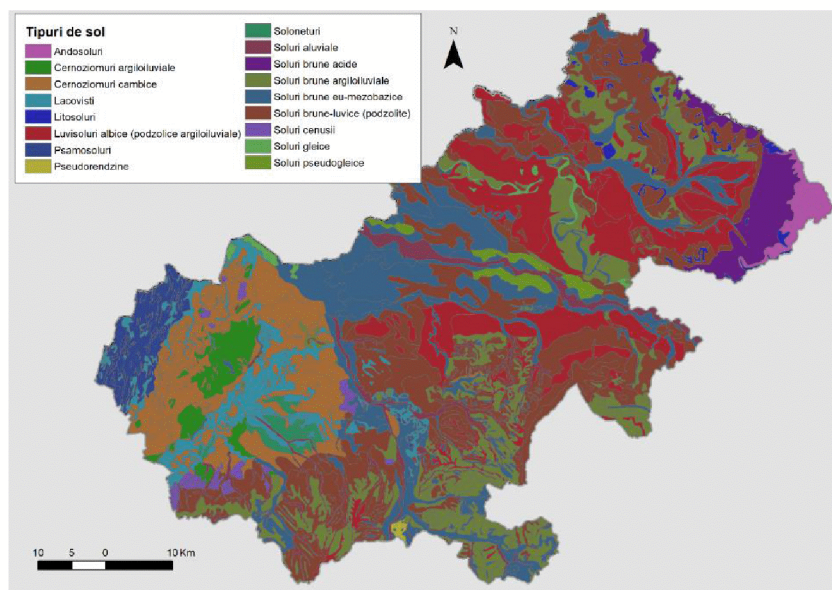
Relieful: variat, cuprinde toate formele majore și are o altitudine medie de 124 m. Dominant este relieful de câmpie (63%), face parte din depresiunea Panonică și se întinde în partea de vest și sud-est a județului, fiind reprezentat de Câmpia Someșului, Câmpia Ardudului, Câmpia Tășnadului și Câmpia Ierului

CADRUL GENERAL

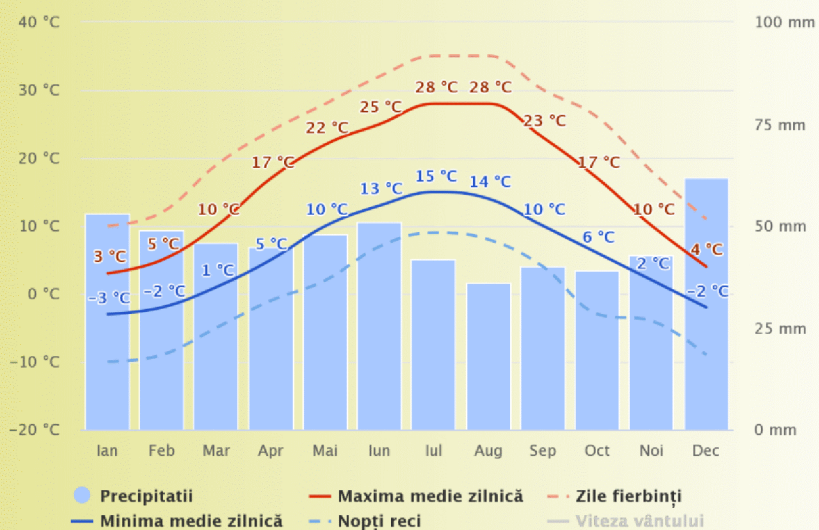
Solurile: o mare varietate, fiind ilustrate de lacoviatile în regiunea câmpiei joase între Carei și Satu Mare, cele gleice respectiv amfigleice. Capacitatea de producție a solului este bună, dar prezintă dezavantajul stagnărilor temporare de ape și însușirea argiloasă care determină un consum de energie substanțial în exploatare. Predominante sunt solurile silvestre brune și solurile brune-gălbui.

Clima: temperat-continentală, moderată cu veri puțin mai călduroase și ierni ceva mai blânde față de restul țării, prezentând mici diferențe între zona de câmpie și zona deluroasă. Verile sunt călduroase, iar precipitațiile bogate.

Temperatura medie anuală a aerului este de 10-11 °C în câmpie, 7-8 °C în Culmea Codrului și 5-7 °C în Munții Gutâi.

Precipitațiile medii anuale totalizează o cantitate de 600-700 mm în regiunea de câmpie, peste 800 mm în Culmea Codrului și peste 1000 mm în regiunea muntoasă.

CADRUL GENERAL

Hidrografia: resursele de apă cantonate în arealul hidrografic Someș-Tisa pot fi considerate relativ modeste (dar totuși suficiente) și neuniform distribuite în timp și spațiu. Resursa totală teoretică însumează un stoc mediu multianual de 6.830 milioane m³, din care resursa tehnic utilizabilă este de 1.287 milioane m³, adică 18,8 %.

Vegetația și fauna: Formațiunile vegetale se încadrează în zona de silvostepă. La vest de Carei, vegetația specifică nisipurilor continentale alternează cu plantații pomivitice, culturi de câmp și păduri de salcâm. În partea de câmpie predomină stejeretele pure sau în asociație cu carpen, ulm, frasin, arțar, păducel, măr sau păr pădureț, alun, tei, iar în părțile cu exces de umezeală (pădurea Noroieni), plopișuri și aninișuri.

Resurse naturale: pe teritoriul județului se găsesc substanțe minerale utile dezvoltării, cum ar fi minereuri complexe (pirită, zinc, plumb, aur, argint, fier etc., în Munții Oașului, munți de origine vulcanică), resurse de material de construcții (andezit, gresie și calcare în Țara Oașului), iar pe albiile râurilor pietrișuri, nisip și argile. De asemenea, se găsesc bentonită necesară industriei coloranților (Orașu Nou, Călinești Oaș) și luturi caolinoase.

Mineralizațiile sunt localizate în roci eruptive, în roci sedimentare sau la contactul dintre acestea. Zona vulcanitelor este străbătută de multe falii locale, care au determinat și punerea în loc a diverse mineralizări polimetalice exploatabile (de exemplu, Turț, Socea, Racșa, Bixad, Vama etc.).

Formațiunile cuaternare larg dezvoltate sunt exploatate pentru rezervele importante de agregate minerale (nisipuri și pietrișuri).

Rețeaua hidrografică a județului Satu Mare este reprezentată de râurile Someș (cu o lungime de 60 km pe teritoriul județului), Tur (66 km) și Crasna (57 km), la care se adaugă pârâul Tarna Mare, râul Valea Rea, pârâul Turț, pârâul Homorod, pârâul Talna Mare, râul Ier.

Pe Piemonturile Tășnadului și Codrului, s-au extins ceretele și asociațiile cer - gorun - stejar, iar în Depresiunea Oașului stejarul, gorunul și fagul. Județul dispune de un fond cinegetic variat (cerbi, căprioare, lupi, vulpi, mistreți, iepuri, fazani, potârniche etc.) și importante resurse piscicole.

Județul este așezat pe un imens rezervor subteran, cu ape sub formă de izvoare naturale sau obținute prin foraje (ape minerale carbogazoase, cloruro-sodice, cu proprietăți alcaline, sulfuroase, bicarbonate, sau sub formă de ape termale cu temperaturi de până la 70°C).

Prezintă interes economic local și regional carierele de andezit și andezit bazaltoid care furnizează materie primă pentru construcții (piatră brută și spartă concasată) în centrele de exploatare de la Huta-Priseci, Huta-Arșița, Cocoșița, Măguricea-Turț și Cornet, pentru industria chimică și alimentară – carierele de bentonită de la Mujdeni, pentru construcții – cariera de sticlă vulcanică – perlit (Orașu Nou), cariera de argilă comună de la Tășnad.

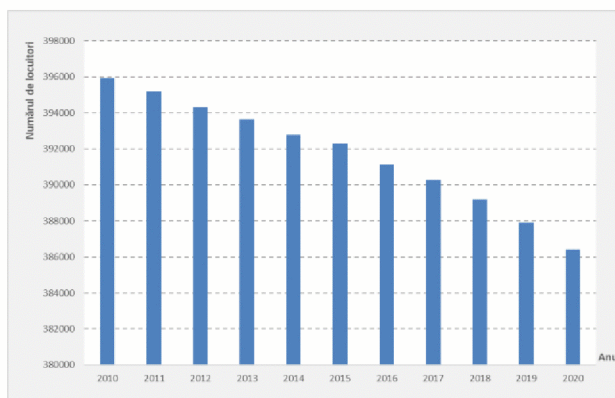
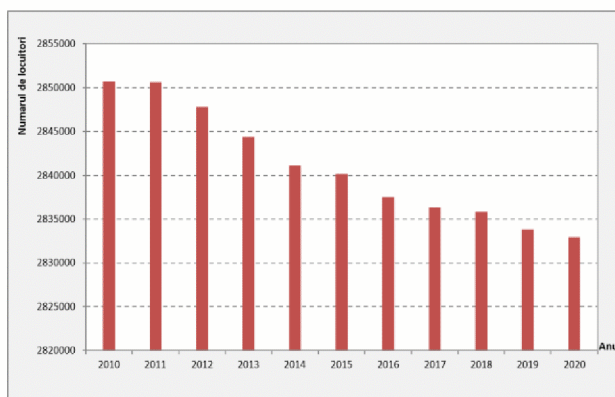

ANALIZA SOCIO - DEMOGRAFICĂ

Evoluția populației: Populația stabilă din județ în anul 2020: 387.418 locuitori (52,4% în mediul rural, 47,5% în mediul urban).

Evoluția a urmat tendința de scădere de la nivelul Regiunii Nord-Vest, numărul de locuitori ai județului scăzând cu aproximativ 2% în perioada 2010 - 2020.

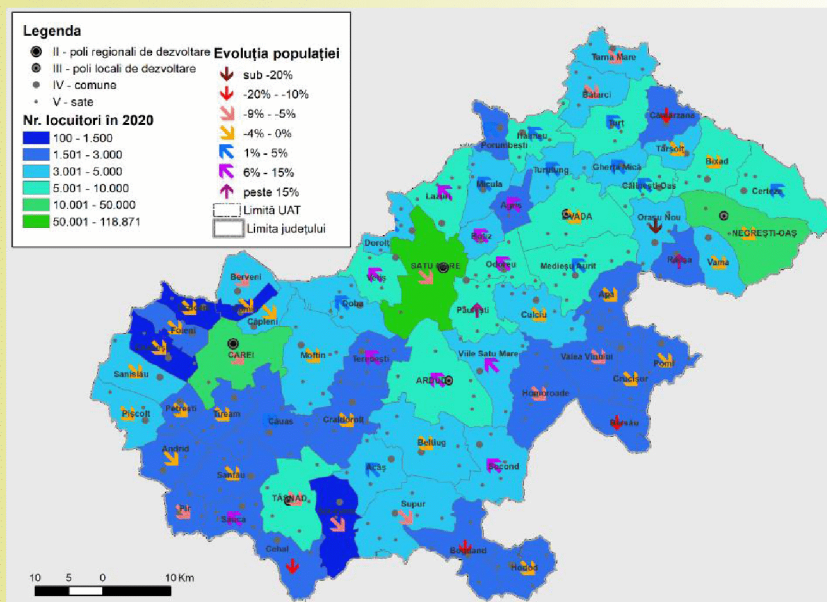
Scăderea corespunde tendinței generale de diminuare a populației la nivel național, fenomen ce are ca factori principali scăderea natalității, emigrarea populației și restructurarea economică.

În ultimul deceniu municipiul Satu Mare a înregistrat o scădere de aproximativ 7 procente a numărului de locuitori. În perioada 2010-2020, 24 UAT-uri au înregistrat variații pozitive ale numărului de locuitori. Această creștere are valori foarte variate, fiind și comune unde creșterea este foarte mică (între 0 și 1%): Căuaș, Certeze, Micula și Porumbesci.

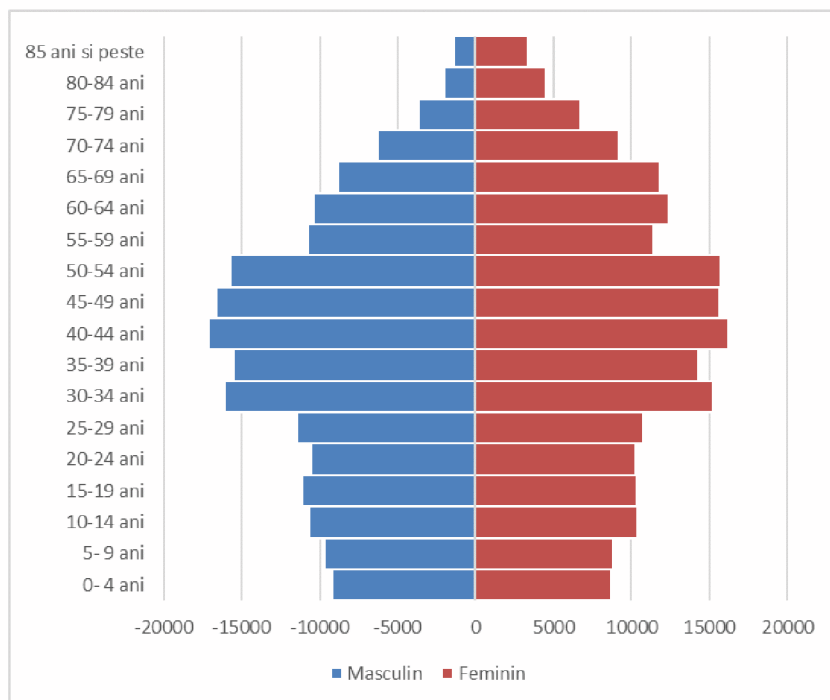
Cauze:

- migrația internațională;
- planificarea familială – care a determinat reducerea numărului anual de nașteri pe parcursul perioadei de tranziție;
- mortalitatea ridicată.

ANALIZA SOCIO - DEMOGRAFICĂ

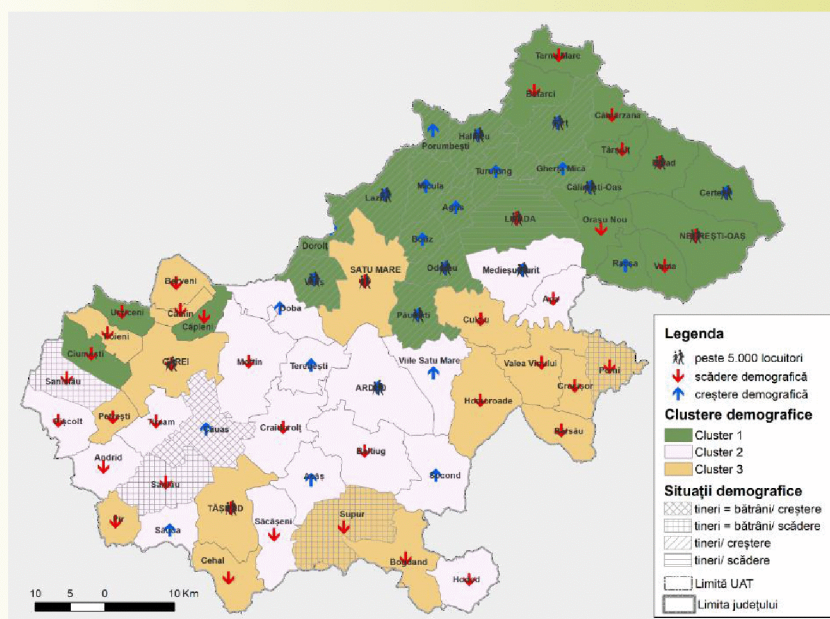
Piramida demografică: distribuția populației în funcție de gen și de grupele de vârstă de cinci ani. Fiecare bară corespunde ponderii genului și grupei respective de vârstă din totalul populației (bărbați și femei).

Piramida este îngustă în partea de jos și devine din ce în ce mai romboidală datorită categoriilor de populație din generația "baby-boom" (generația născută în cursul exploziei demografice de la mijlocul anilor '60).

Reprezentanții generației "baby-boom" continuă să reprezinte o parte importantă a populației în vârstă de muncă.

Modelul tranziției demografice evidențiază **trei** **clustere principale:**

- Clusterul 1 – concentrează forța de muncă a județului, dar unde în câteva UAT-uri dependența demografică va crește în următorii ani;
- Clusterul 2 – în care valoarea procentuală a populației tinere este peste valoarea celei înregistrate la nivelul județului și depășește procentul populației bătrâne;
- Clusterul 3 – cu o populație îmbătrânită sau în curs de îmbătrânire.

Cluster 1 – concentrează cele mai multe UAT-uri (43%), grupa dominantă de vârstă este cuprinsă între 15 și 64 de ani; este plasat în partea de nord și nord-est a județului;

Cluster 2 – cuprinde zona care grupează UAT-urile în care predomină tinerii (31%); la cele 20 de UAT-uri cu un procent ridicat de persoane cu vârsta cuprinsă între 0 și 15 ani se adaugă alte UAT-uri cu valori peste 14,99%;

Cluster 3 – caracterizat de predominanța grupei de vârstă de peste 65 de ani și de îmbătrânire demografică; este suprapus peste zonele care au înregistrat scăderi ale populației în perioada 2010-2020.

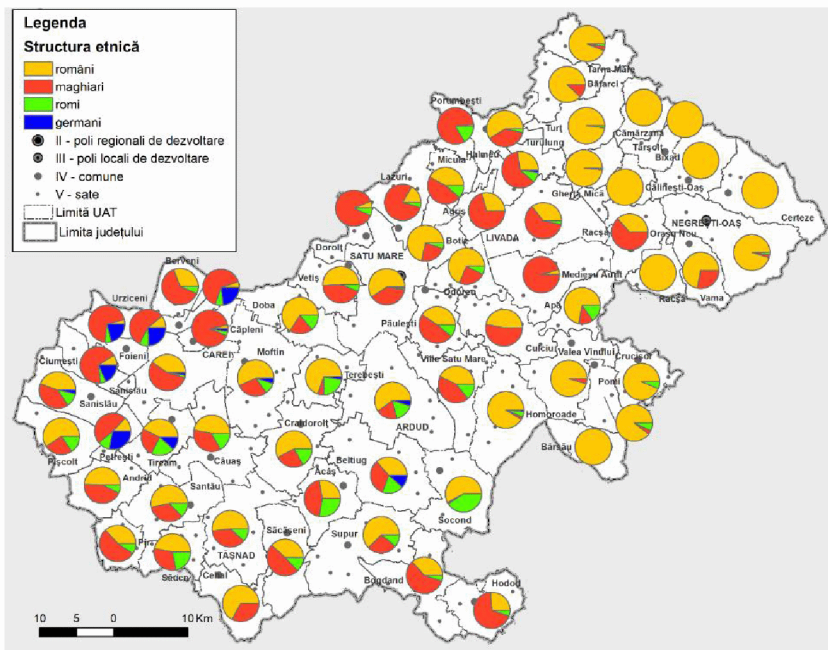

ANALIZA SOCIO - DEMOGRAFICĂ

Structura populației: Alături de comunitatea românească majoritară, sunt prezente diferite comunități etnice, cu tradiții culturale, lingvistice și religioase specifice, diversitatea etnică fiind foarte ridicată.

- români: 57,7%;
- maghiari: 34,5%;
- romi: 5,3%;
- germani: 1,5%;
- alte etnii: 1,0%.

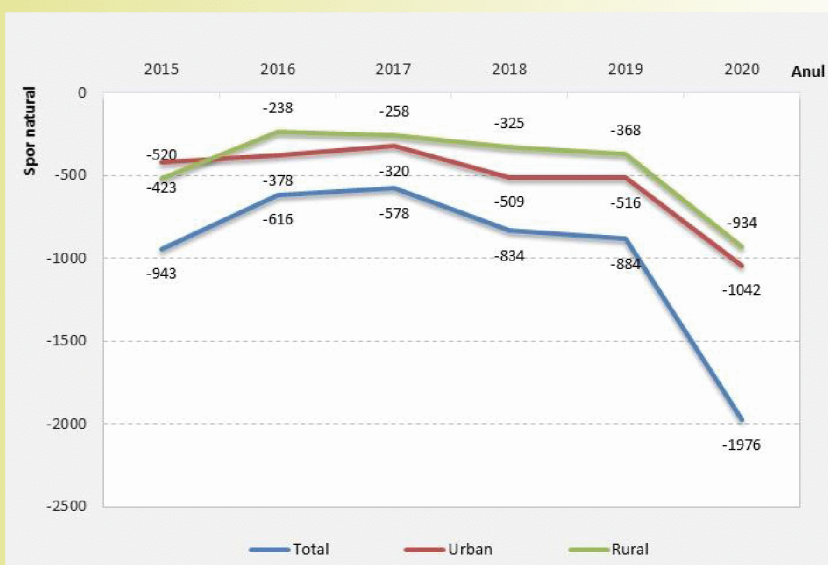
Structură etnică:

- 15 UAT-uri cu populație majoritară de etnie română (peste 80%);
- 18 UAT-uri cu populație de etnie română peste 50%;
- 3 UAT-uri cu populație majoritară maghiară (peste 80%);
- 15 UAT-uri cu o populație maghiară de peste 50%.

Mișcarea naturală a populației: În ultimii 10 ani, scăderea sporului natural a fost de 113,4%.

Ponderea cea mai mare în cadrul sporului natural negativ al județului o are mediul urban (-237%).

Nupțialitate: net superioară față de rata divorțialității.

Numărul de căsătorii efectuate într-un an este relativ liniar, cu excepția anului 2020 când numărul acestora a scăzut cu 38% față de anul anterior (fapt asociat situației epidemiologice).

În perioada 2010-2020, media căsătoriilor a fost de 2.088,4 ceremonii pe an.

Rata de fertilitate: urmărește un trend descendent

- anul 2010: 37,7 născuți vii la 1.000 de femei de vârstă fertilă
- anul 2020: 32,2 născuți vii la 1.000 de femei de vârstă fertilă

În anul 2020:

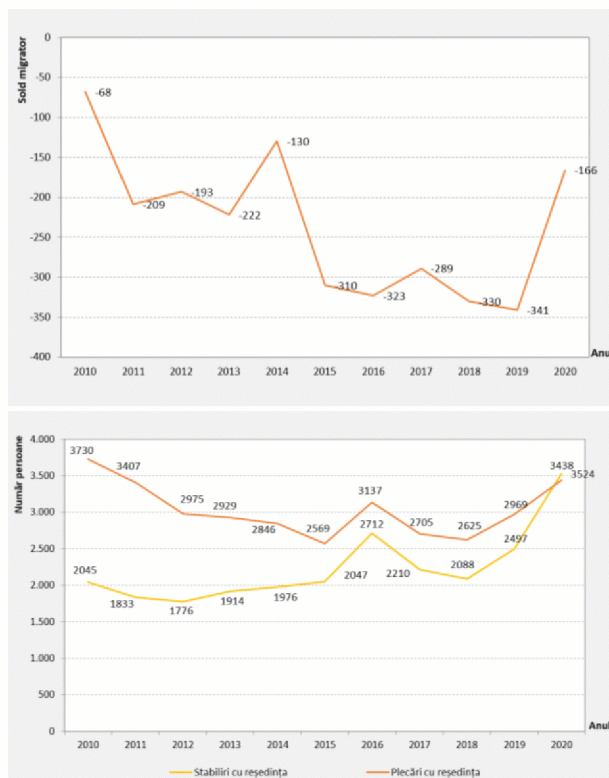
- grupa 25-29 ani: rata 75,8*
- grupa 20-24 ani: rata 61,1*
- grupa 30-34 ani: rata 49,2*

*rata [născuți vii la 1.000 de femei de vârstă fertilă]

ANALIZA SOCIO - DEMOGRAFICĂ

Mișcarea migratorie a populației: fenomenul este susținut atât de creșterea numărului de persoane care aleg să părăsească județul, dar și de scăderea numărului celor care consideră că acesta oferă oportunități pentru un trai mai bun.

Față de anul 2010, numărul persoanelor sosite a scăzut cu 17,7% în anul 2020; numărul persoanelor plecate a scăzut cu 15%; aceste aspecte care s-au transpus în modificarea soldului migrației cu 144,11% în sens negativ.

Soldul schimbărilor de reședință:

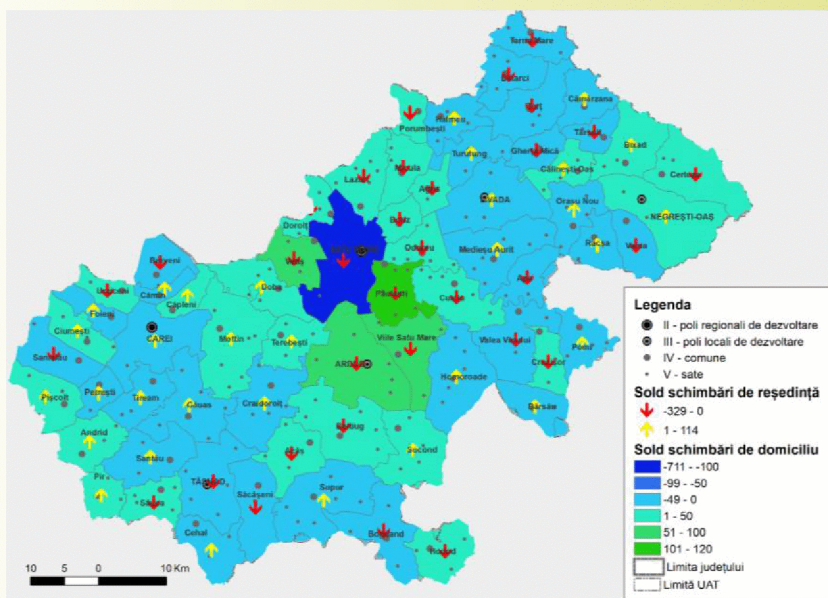
- până în 2020: negativ;
- în anul 2020: pozitiv (+ 86).

Zona cea mai afectată de un sold al schimbărilor de domiciliu cu valori negative este situată în părțile de nord și de sud ale județului. Cel mai puternic afectat este municipiul Satu Mare.

Soldul schimbărilor de domiciliu (inclusiv migrația internațională): 5.144 stabiliri.

Principalele stabiliri au loc în mediul urban (medie: 250), în comparație cu mediul rural (medie: 34).

Cele mai multe plecări cu domiciliul, dar și cu reședința se înregistrează tot în mediul urban, unde soldurile migrației au valori negative.

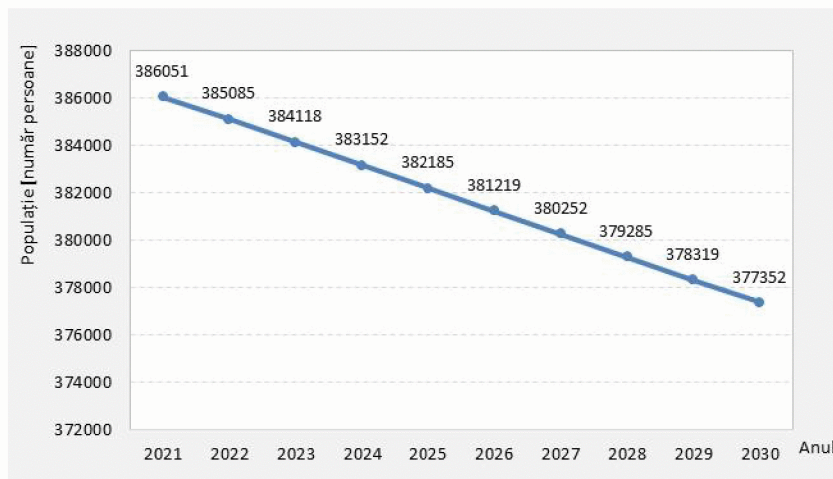

ANALIZA SOCIO - DEMOGRAFICĂ

Proгноza populației: Scădere considerabilă a numărului de locuitori până în anul 2060. Conform INS, în varianta optimistă: scădere de aprox. 21% (-56.630 locuitori) până în anul 2060; în varianta pesimistă: scădere de 53,44% (-115.008 locuitori).

În perioada 2020-2030, potrivit prognozei medii, populația va scădea cu 6,8%. Conform variantei constante, populația va scădea cu 8,1%, iar potrivit variantei de prognoză optimiste, numărul de locuitori va scădea cu 5,68%.

În următorii 10 ani, indiferent de tipul de prognoză: ușoară scădere a numărului de locuitori.

Estimare 2027: micșorarea numărului de cetățeni rezidenți cu 1,97% față de anul 2020.

Evoluție urban - rural:

Populație în perioada 2021-2027:

- 4,93% scădere în mediul urban
- 1,37% scădere în mediul rural

Evoluție pe genuri:

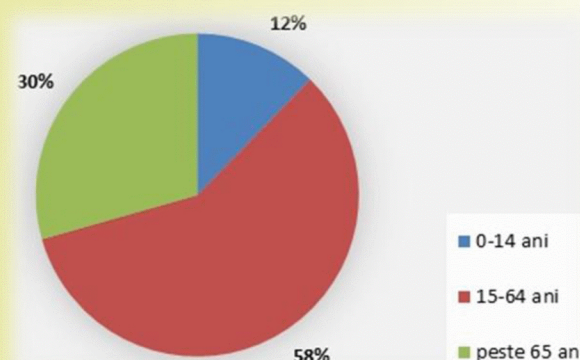
Reducere în anul 2030 față de 2020:

- gen masculin: 3,7% scădere
- gen feminin: 4,6% scădere

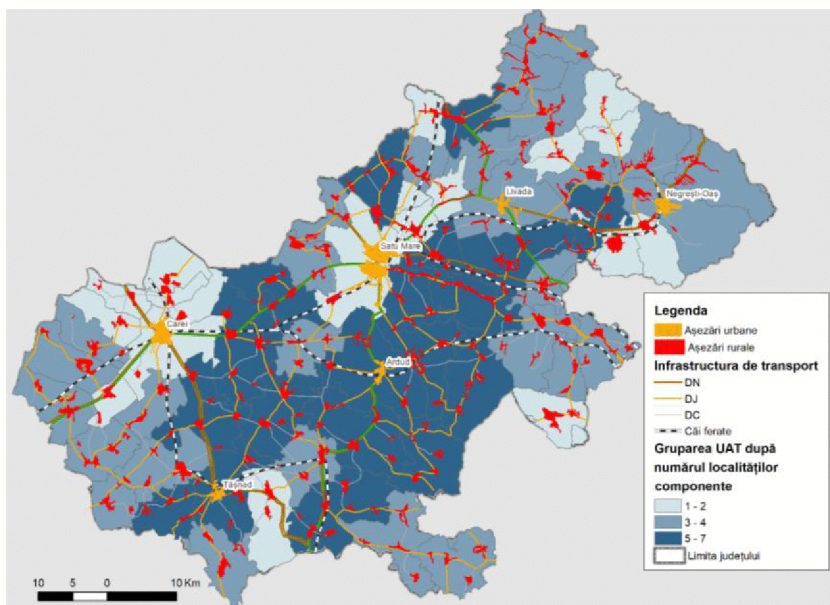
Îmbătrânire demografică: 2021-2030

- numărul de tineri cu vârsta 0 - 15 ani va continua să scadă;
- numărul de vârstnici va crește odată cu durata medie a vieții locuitorilor;
- dependența demografică a populației va reprezenta o problemă pentru asigurarea forței de muncă.

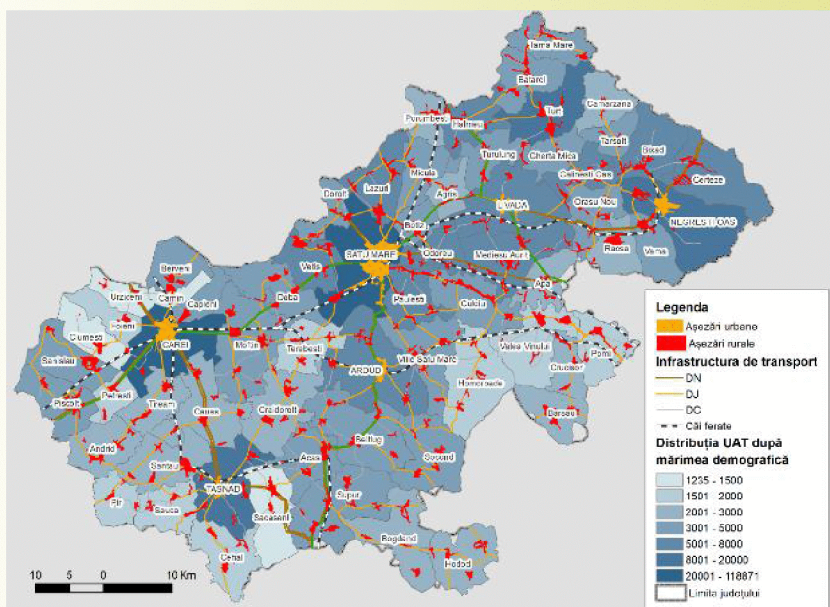
DEZVOLTARE TERITORIALĂ

Organizarea administrativă:

Structura administrativă a județului Satu Mare cuprinde 234 de localități:

- 2 municipii: Satu Mare și Carei;
- 4 orașe: Arad, Livada, Negrești-Oaș, Tășnad;
- 59 comune, cu 220 de sate aparținătoare.

În funcție de numărul de localități componente, majoritatea UAT-urilor au între 3 și 4 localități componente (43%) și doar 5% dintre acestea au numărul maxim de 7 localități în componența lor.

- Municipiul Satu Mare – oraș de rang II cu statut de reședință de județ, având o populație stabilă de 118.392 locuitori (la 01.07.2020); oraș cu servicii mixte de importanță sub-regională cu o zonă de influență de peste 200.000 de locuitori limitată la județul din care face parte.
- Municipiul Carei – oraș de rang II (non-reședință de județ) cu o populație de 24.008 locuitori;
- Orașele Negrești-Oaș (16.722 locuitori), Tășnad (9.205 locuitori), Arad (7.546 locuitori) și Livada (7.244 locuitori) – așezări urbane de rang III cu zone de influență locală puțin extinse.

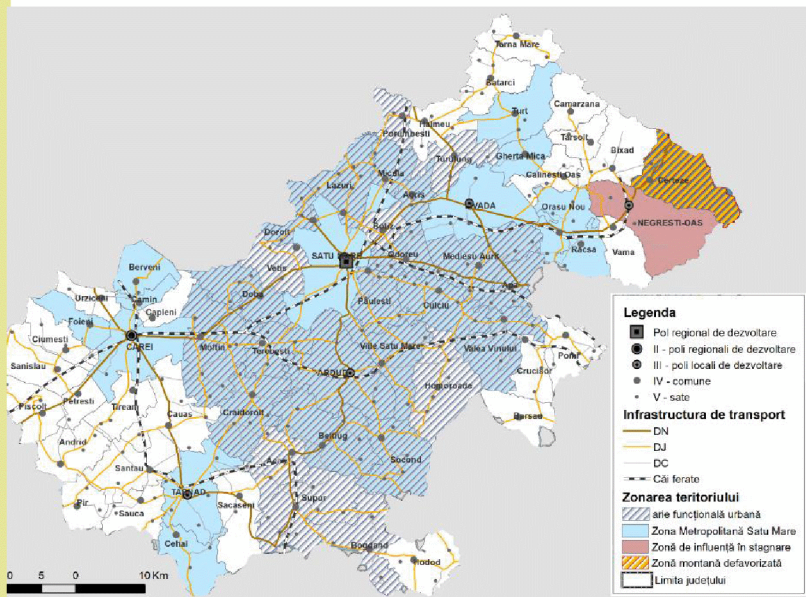
- Densitatea medie a populației în anul 2020: 87,4 locuitori/km²

DEZVOLTARE TERITORIALĂ

Zona urbană funcțională: În jurul municipiului Satu Mare s-a format singura zonă urbană funcțională din județ delimitată pe baza criteriului de navetism (minim 15% din forța de muncă din comunele polarizate face naveta către nucleul urban al zonei).

Localitățile rurale cu cel mai ridicat nivel de dezvoltare socio-economică din județ tind să fie concentrate în această zonă, care beneficiază de acces relativ facil la locurile de muncă și la alte servicii oferite de municipiul reședință de județ.

Rețeaua policentrică:

- 1 pol regional de dezvoltare: municipiul Satu Mare care contribuie la coordonarea sistemelor policentrice județene datorită funcției de reședință de județ, respectiv care a contribuit la consolidarea poziției în sistemul județean de așezări (indicele capacității de polarizare: 54,33);
- 2 poli intraregionali de dezvoltare: municipiul Carei și orașul Negrești-Oaș care au beneficiat de o serie de favorabilități care au contribuit la creșterea capacității lor de polarizare (indicele capacității de polarizare*: 51,52, respectiv 51,42);
- 3 poli locali de dezvoltare: orașele Livada (*51,18), Arduș (*50,96) și Tășnad (*50,85).

Zonă metropolitană: cea a municipiului Satu Mare, constituită la 26.04.2013 și formată din 2 municipii, 3 orașe (Tășnad, Arduș și Livada) și 25 de comune: Agriș, Apa, Beltiug, Berveni, Cămin, Cehal, Craidorolț, Culciu, Doba, Dorolț, Foieni, Gherța Mică, Lazuri, Medieșul Aurit, Moftin, Micula, Odoreu, Orașu Nou, Păulești, Racșa, Socond, Terebești, Turț, Valea Vinului și Viile Satu Mare. În anul 2020, aceasta concentra o populație de 261.228 locuitori (67,60% din populația județului) pe o suprafață de 223.162 ha (51,51% din suprafața județului).

Zona metropolitană a municipiului Satu Mare se suprapune în mare măsură peste zona urbană funcțională a județului, majoritatea localităților făcând parte din cele două zone funcționale individualizate la nivelul teritoriului.

Chiar dacă rețeaua de localități urbane este formată în cea mai mare parte din orașe mici și foarte mici, județul Satu Mare este avantajat prin faptul că acestea sunt dispersate pe întreg teritoriul, astfel încât există numai o singură comună (Certeze) ale cărei localități sunt încadrate în zona de vid urban conturată la nivelul Regiunii Nord-Vest

SITUAȚIA SPAȚIAL - URBANISTICĂ

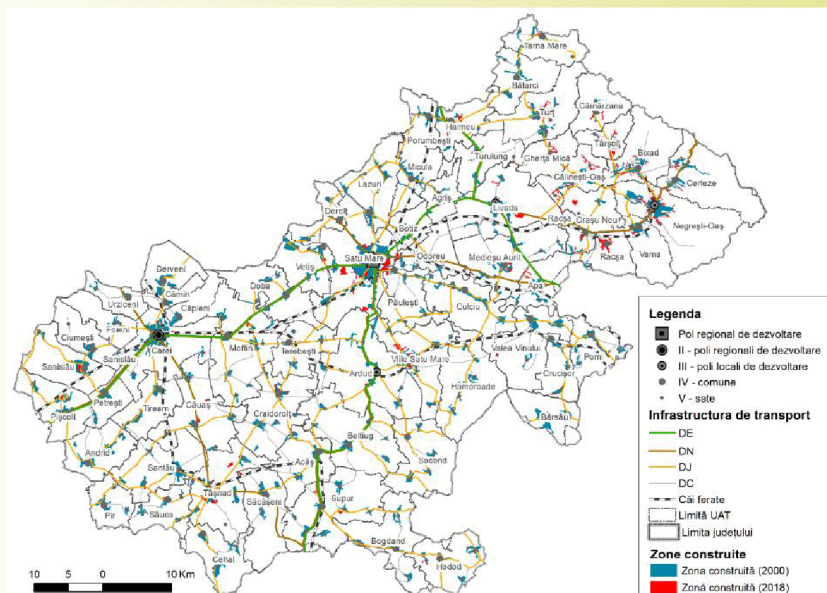
Evoluția spațiului construit și calitatea locuirii

Suprafața intravilanului municipiilor și orașelor a crescut cu 47% (+3.680 ha) între anii 2000 și 2020, deși populația acestora a scăzut cu 8,9% în aceeași perioadă de timp.

Cea mai ridicată densitate în vatra construită (intravilanul ocupat cu construcții) se înregistrează în municipiul Satu Mare și orașul Negrești-Oaș (peste 60 locuitori/ha construit).

Densități între 35 și 50 locuitori/ha construit, indicând localități compacte, se înregistrează doar în două comune (Vama și Socond), în timp ce valori apropiate de 35 locuitori/ha construit se înregistrează în municipiul Carei și în comunele Acâș și Bixad. În schimb, 16 comune (Beltiug, Căuaș, Craidorolț, Culciu, Orașu Nou, Racșa, Săcășeni, etc.) și orașul Livada au o densitate redusă (sub 10 locuitori/ha construit), fiind așezări cu țesut mai răsfirat (de exemplu, curți mari, cu grădini) sau în curs de depopulare.

Suprafața ocupată cu construcții la nivelul județului a crescut într-un ritm oarecum lent după anul 2010, înregistrând o creștere de 12,9%. Analizând însă evoluția construcțiilor la nivelul localităților, situația este foarte eterogenă în ceea ce privește evoluția spațiului construit. Astfel, creșteri importante s-au înregistrat în municipiul Carei (455,12%) și orașul Livada (169,6%), precum și în comunele Vetis (418,9%), Beltiug (308,6%), Acâș (50,8%) și Botiz (51,3%). Reduceri semnificative au fost înregistrate în special în comunele Terebești, Micula, Ciumești, Dorolț, Santău și Supur.

Extinderea zonelor construite

Pe lângă polul principal municipiul Satu Mare (cu dezvoltări în aproape toate zonele periferice), noi suprafețe construite se regăsesc și în orașele Negrești-Oaș (cu o expansiune în toate direcțiile), Livada (extindere liniară în lungul căilor de comunicație DN1C/E58 și DN19) și Tășnad cu extindere evidentă către părțile de nord, vest și sud. Extinderi semnificative ale suprafeței construite se remarcă și în mediul rural în comunele localizate între orașele Negrești-Oaș și Livada (Racșa, Călinești-Oaș, Târșolț, Bixad, Orașu Nou, Gherța Mică, Turț și Călmărzana), dar și în comunele Viile Satu Mare și Vetis din apropierea municipiului Satu Mare.

■ **Autorizații de construire eliberate în august 2021 la nivelul județului: 90**

SITUAȚIA SPAȚIAL - URBANISTICĂ

Numărul de locuințe: În anul 2020, în mediul urban erau înregistrate 72.883 locuințe totalizând 49,1% din totalul la nivel de județ. Aproximativ 66% dintre locuințele din mediul urban erau distribuite în cadrul reședinței de județ (48.196), în timp ce 22% din numărul de locuințe urbane se împarte între municipiul Carei (12,6%) și orașul Negrești-Oaș (9,2%). Un procent foarte mic revine celorlalte trei orașe (12%). Din totalul de locuințe din județ doar 1% se află în proprietate publică, restul de 99% fiind în proprietate privată.

Număr de locuințe terminate:

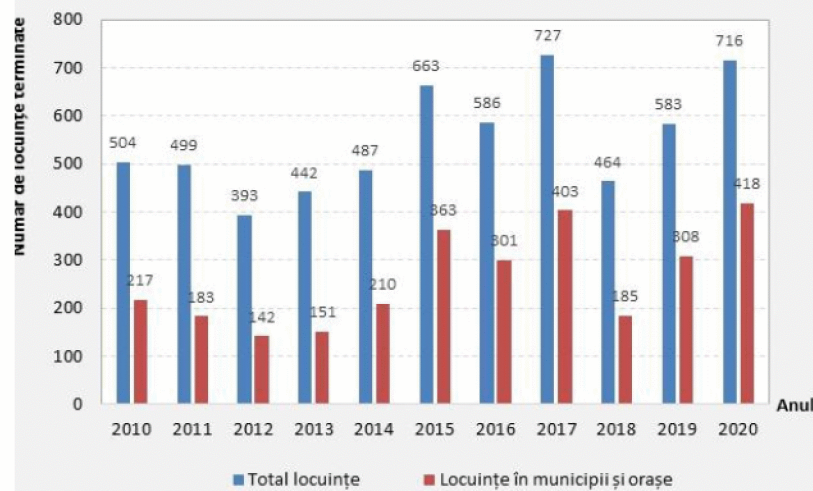
- La sfârșitul anului 2020 a fost înregistrată o creștere de 42% față de anul 2010, cel mai mare număr de locuințe finalizate fiind înregistrat în municipiul Satu Mare (48,8%).
- Pe localități situația este foarte eterogenă, atât în mediul rural, cât și în cel urban. Față de primul an al perioadei de referință (2010), în anul 2020 s-au înregistrat valori cu 92,6% mai mari în ceea ce privește locuințele finalizate din mediul urban, în timp ce în mediul rural creșterea a fost de doar 3,8%.

Pe lângă suprafața locuibilă, calitatea locuirii este dependentă de numeroși alți factori, precum accesul la dotări de proximitate, oferta de locuri de muncă, oportunitățile de petrecere a timpului liber, imaginea peisajului înconjurător, siguranța și securitatea cetățenilor.

Suprafața locuibilă la sfârșitul anului 2020:

- suprafața locuibilă totală la nivelul județului: 7.937.335 m²;
- numărul de camere pentru locuit: 397.541;
- suprafața locuibilă medie: 53,5 m²/locuință;
- suprafața locuibilă medie: 19,9 m²/cameră de locuit;
- suprafața locuibilă medie: 20,5 m²/persoană rezidentă.
- număr mediu de camere de locuit: 1,02 camere de locuit/locuitor

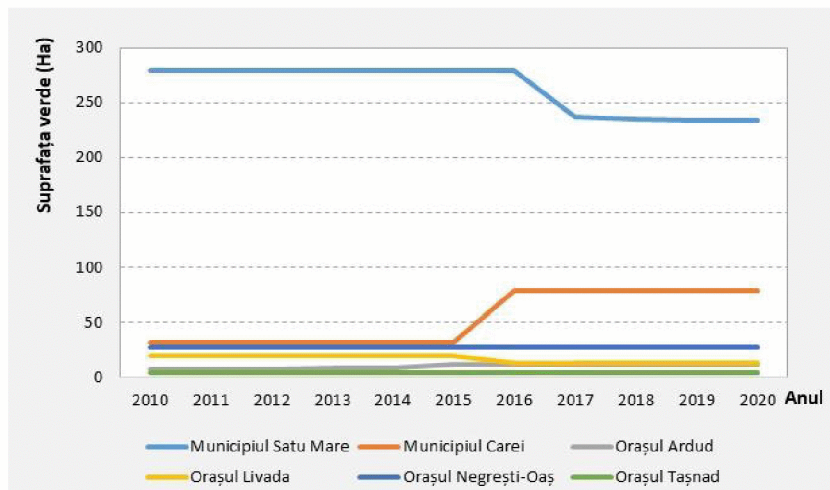
Indicatorii sunt în creștere continuă față de valorile înregistrate în anul 2010, în special datorită investițiilor private ale proprietarilor în extinderea locuințelor existente și/sau construcția de locuințe noi.

- suprafața locuibilă: direct proporțională cu creșterea numărului de locuințe;
- deși numărul de locuințe a crescut într-un ritm relativ accentuat, dotările și utilitățile necesare pentru noile zone de dezvoltare încă lipsesc în multe cazuri.

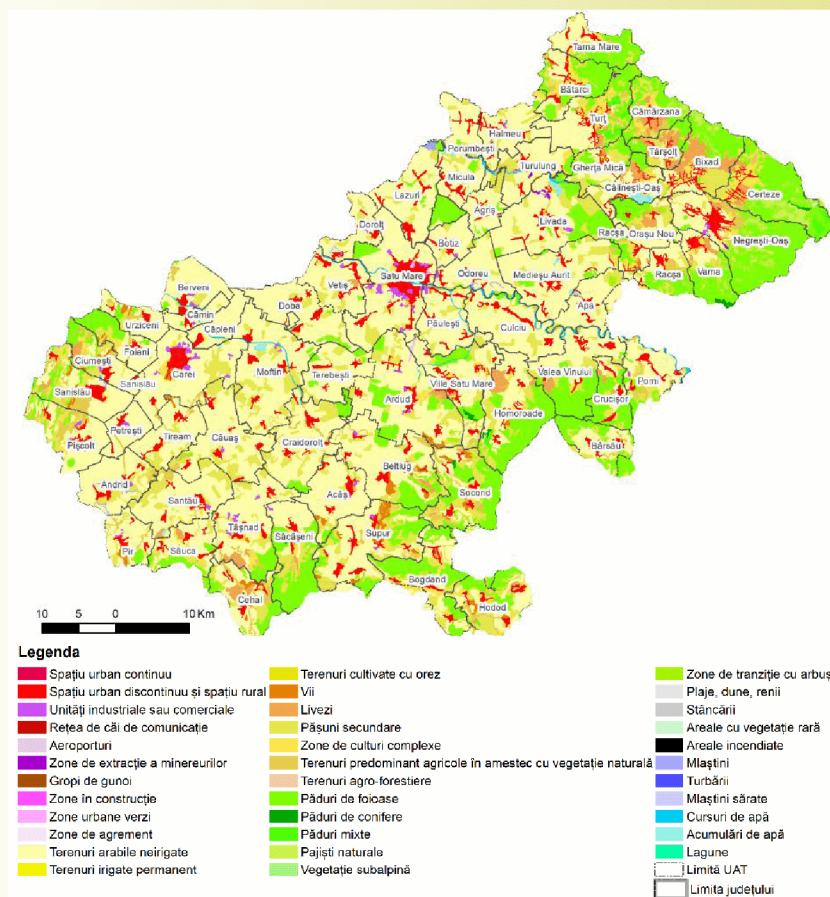

DEZVOLTARE TERITORIALĂ

Spații verzi și amenajare urbană:

Județul Satu Mare are 368 ha de spații verzi, ceea ce înseamnă 9,5 m²/locuitor.

Analiza teritoriului județean indică o oscilație în evoluția suprafeței totale a spațiilor verzi din municipii și orașe, situația reflectându-se și la nivelul fiecărei așezări urbane: municipiul Satu Mare și orașul Livada au pierdut suprafață verde în anul 2016, în timp ce orașul Carei aproape și-a dublat-o în același an. Orașele Negrești-Oaș și Tășnad și-au menținut aceeași suprafață.

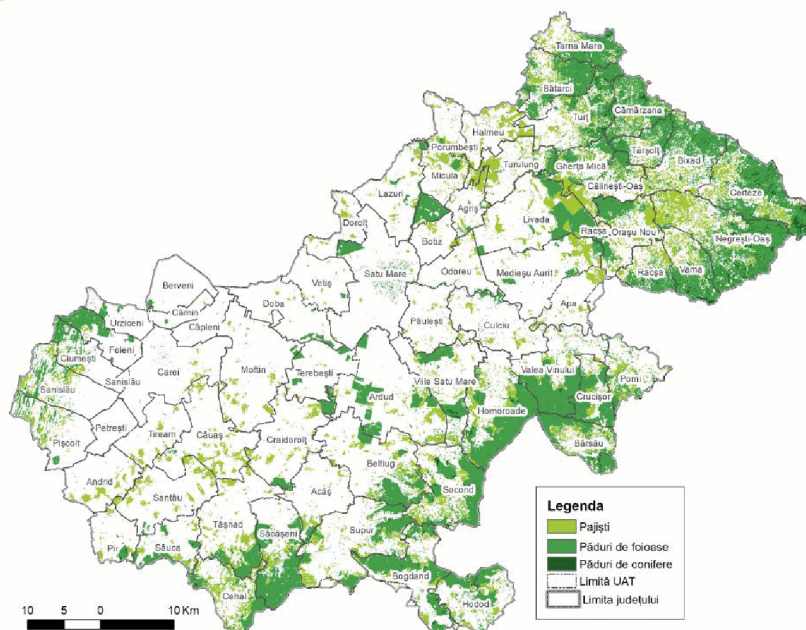
Zonarea teritorială:

- zone de câmpie cu o ocupare preponderentă a suprafeței agricole (peste 70% din totalul fondului funciar), traversată de cursurile râurilor Someș, Homorod și Crasna;
- pondere ridicată a terenurilor agricole, toate UAT-urile județului (cu excepția comunelor Certeze și Tarna Mare) fiind acoperite în proporție de peste 50% de aceste terenuri;
- cele mai prezente sunt terenurile arabile care se regăsesc pe întreaga întindere a teritoriului, în special în zona central-vestică, însă se remarcă și anumite zone specifice (pășuni în comunele Racșa și Bixad, fânețe în comuna Pomi).

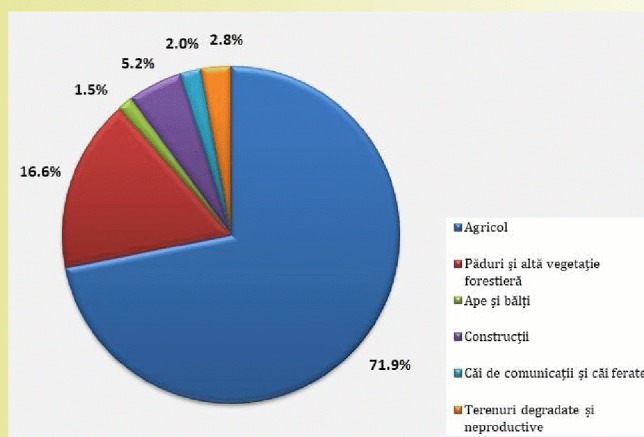

DEZVOLTARE TERITORIALĂ

Zonarea teritorială – vegetația forestieră: cea mai ridicată concentrare de păduri de foioase se regăsește în zonele din nord-estul județului, precum și în estul și sud-estul teritoriului, ocupând aproximativ 17% din teritoriul județean. Cele mai întinse areale de pășuni se află în zonele montane și de deal.

- resursele de apă ocupă cea mai mică pondere din totalul fondului funciar, de doar 1,5%;
- printre tipologiile majore de terenuri se numără și cele ocupate de construcții, caracterul de câmpie al zonei fiind evidențiat și de această dată;
- în toate unitățile administrativ-teritoriale din județ suprafețele ocupate de construcții ocupă sub 20% din suprafața totală;
- prezența importantă a unităților industriale sau comerciale, în special în municipiul Satu Mare, fapt care se corelează și cu profilul economic al așezării.

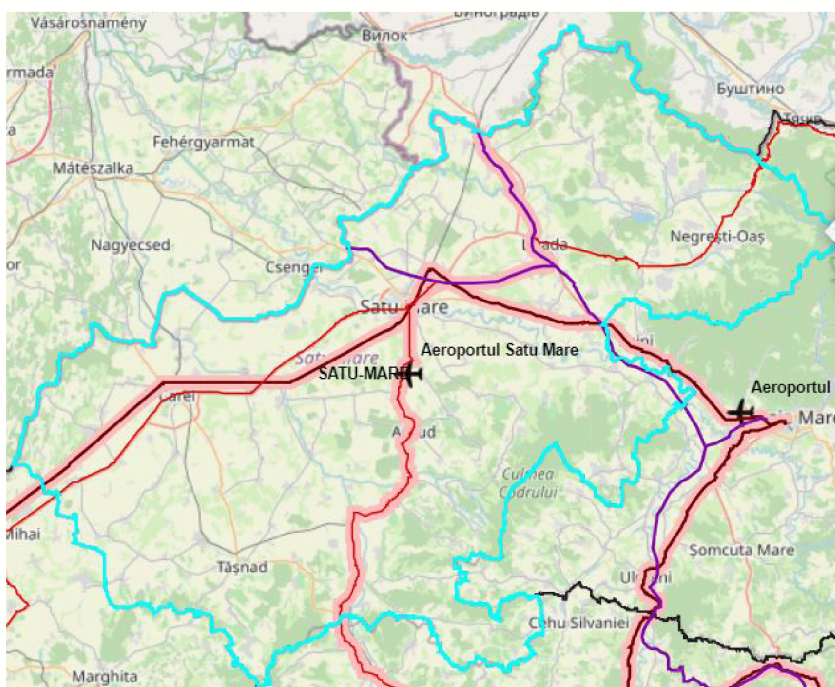

- suprafața administrativă a județului Satu Mare este de 441.998 ha, ponderea principală fiind reprezentată de terenuri agricole și terenuri cu vegetație forestieră, terenurile neagricole având o pondere redusă.

Județul Satu Mare prezintă un caracter unitar de câmpie, însă este marcat de prezența unor zone specifice, atât datorită elementelor de cadru natural, cât și a activităților economice care pot determina o serie de avantaje sau condiționări în gestionarea și dezvoltarea teritoriului. Este foarte important ca orice viitoare intervenție majoră să urmărească valorificarea sustenabilă a resurselor naturale și antropice locale, precum și utilizarea eficientă a rezervelor de teren din cadrul localităților pentru a atinge un nivel cât mai înalt de dezvoltare economică, dar și pentru a asigura un cadru sănătos de trai pentru comunitatea locală.

TRANSPORT ȘI MOBILITATE

În **Master Planul General de Transport al României**, la nivel regional sunt prevăzute o serie de proiecte de extindere și modernizare a infrastructurii care vor conecta județul la rețeaua europeană și națională de transport, precum:

- Intercoridorul Regiunea Centru - Maramureș cu o lungime de 289,7 km, care conectează Coridorul OR5 cu Maramureșul și vămile Halmeu și Petea pe aliniamentul Turda, Cluj-Napoca, Gherla, Dej, Baia Mare, Satu Mare. Acesta asigură legătura unor coridoare de conectivitate cu areale de importanță economică actuală sau prognozată;
- Drumuri TransRegio: Oradea - Satu Mare (137 km), Zalău - Satu Mare (95 km) (include varianta de ocolire Ardud), varianta de ocolire Negrești-Oaș (lungimea de 9,6 km, parte a Drumului TransRegio Iacobi - Borșa - Negrești-Oaș);
- Varianta de ocolire a municipiului Satu Mare – cu scopul general de a devia traficul greu din Municipiul Satu Mare pe o variantă de ocolire. Proiectul presupune realizarea a 19,54 km de drum național, 3 intersecții la nivel, 4 noduri rutiere, 10 poduri/pasaje și 2 parcuri de scurtă durată; Acesta se află în fază avansată de execuție a lucrărilor;
- Varianta de ocolire Carei (faza II) care presupune construirea a 10,46 km de drum național și a unui pasaj superior cu 3 deschideri peste calea ferată pentru îmbunătățirea desfășurării traficului, confortului, siguranței circulației rutiere și pentru eliminarea punctelor negre din trafic.

În ultimii ani, infrastructura de transport de la nivelul județului Satu Mare a cunoscut o evoluție pozitivă, fiind finalizate sau în curs de implementare numeroase proiecte pentru dezvoltarea rurală și urbană care vizează modernizarea de căi rutiere.

În ceea ce privește accesibilitatea și legătura la infrastructura de transport europeană, pe teritoriul județului Satu Mare trec coridoarele Europene TEN-T Comprehensive, atât rutier, cât și feroviar

Alte proiecte:

- Proiectarea unui nou drum expres Turda - Halmeu (Someș Express) de circa 320,2 km. Traseul conectează municipiile Cluj-Napoca, Bistrița, Satu Mare și Baia Mare.
- În anul 2021 a fost semnat contractul având ca obiect Elaborare Studiu de Fezabilitate și Proiect Tehnic de Execuție pentru Drum Expres Conexiune Satu Mare (VO Satu Mare) - Oar (Granița Româno-Ungară - Drum Expres M49 Ungaria), cu finanțare prin POIM 2014-2020.
- Transport feroviar, la nivelul Pilonului I: Tranziția verde, Componenta C4. Transport sustenabil, sunt propuse proiecte complexe de eliminare a restricțiilor și limitărilor de viteză de tip quick wins pentru rutele Oradea - Satu Mare - Halmeu și Apahida - Dej - Baia Mare - Satu Mare (ambele TEN-T Comprehensive).

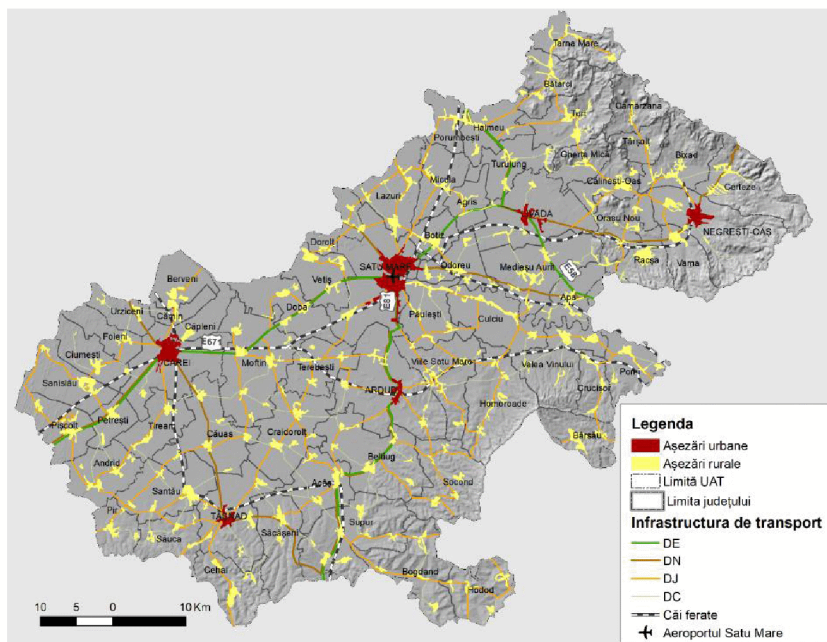
TRANSPORT ȘI MOBILITATE

Transport rutier – *Rețeaua rutieră din județul Satu Mare este formată din următoarele drumuri publice - naționale, județene și comunale:*

- 3 trasee de drumuri europene: E81 – DN19A (Ucraina) – Halmeu – Livada – Satu Mare – Zalău – Cluj-Napoca – Turda – Sebeș – Miercurea Sibiului – Sibiu – Pitești – București – Constanța, E671 – DN19 (Timișoara – Arad – Oradea – Satu Mare – Livada) și E58 – DN1C (Austria, Slovacia, Ucraina) – Halmeu – Baia Mare – Dej – Bistrița – Suceava – Botoșani – Târgu Frumos – Iași – Sculeni – (Republica Moldova, Ucraina, Rusia);

- 5 trasee de drumuri naționale: DN 1F (leagă orașele Cluj-Napoca, Zalău și Carei, terminându-se la Urziceni, la granița cu Ungaria), DN 1C (leagă municipiul Cluj-Napoca de granița nord-vestică a țării, trecând frontiera în Ucraina pe la Halmeu, iar în județul Satu Mare traversează orașul Livada), DN 19F (drum național secundar), DN 19A (drum național secundar care leagă localitățile Supuru de Sus – intersecția cu DN 1F și Petea unde se trece frontiera în Ungaria, traversând municipiul Satu Mare) și DN 19 (leagă municipiile Oradea, Carei, Satu Mare și Sighetu Marmăției);

- 34 trasee de drumuri județene;
- 82 trasee de drumuri comunale

În anul 2020:

- Lungimea totală a rețelei de drumuri publice din județ: 1.717 km;
- Creșterea în ultimii 10 ani: 4,08%; Creșterea în ultimii 5 ani: 3,43%;
- Densitatea rețelei: 38,8 km/100 km² (media națională: 36,2 km/100 km²);
- Din totalul drumurilor din județ:
  - 18,6% sunt drumuri naționale;
  - 47,1% sunt drumuri județene;
  - 34,1% sunt drumuri comunale.

Rețeaua de drumuri este echilibrat dezvoltată pe teritoriul județului.

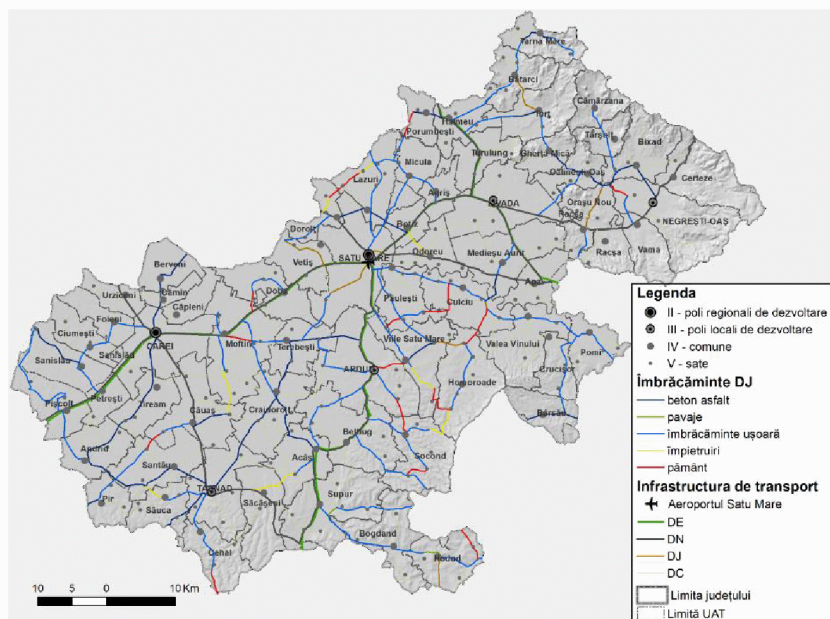
Situația infrastructurii rutiere din punct de vedere al **gradului de modernizare** la nivelul anului 2020:

Categorii de drumuri publice	Lungime totală (km)	Lungime drumuri modernizate (km)	Pondere drumuri modernizate (%)
Naționale	320	301	94
Județene	810	231	28,5
Comunale	587	198	33,7

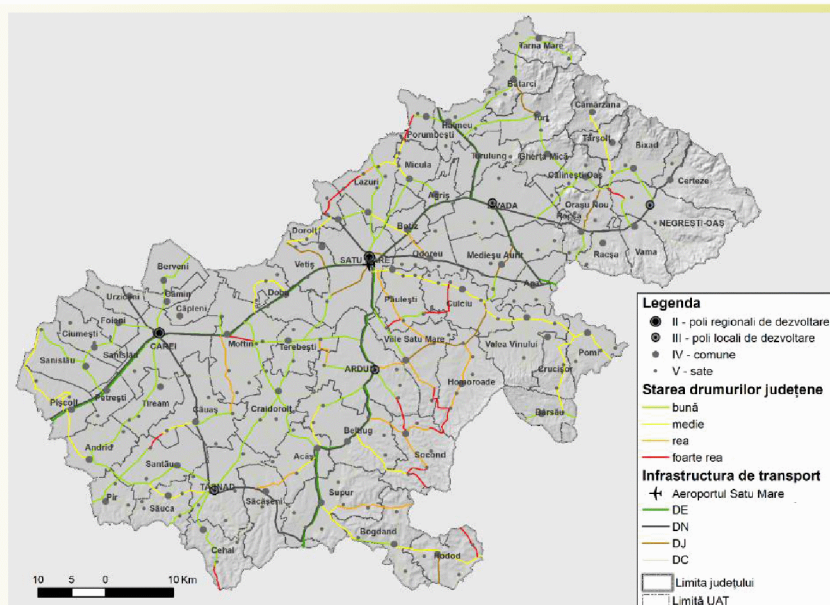
TRANSPORT ȘI MOBILITATE

În cea mai mare parte, drumurile publice traversează localități, iar viteza de circulație este redusă pe sectoarele respective.

O caracteristică negativă a traficului în județul Satu Mare este determinată și de lipsa centurilor ocolitoare ale localităților, fapt ce contribuie la blocări ale traficului (mai ales în orele de vârf), la accidente, poluare, consum mare de energie și degradarea clădirilor.

Distribuția teritorială a infrastructurii rutiere după tipul îmbrăcămînții drumurilor județene este prezentată în figura alăturată.

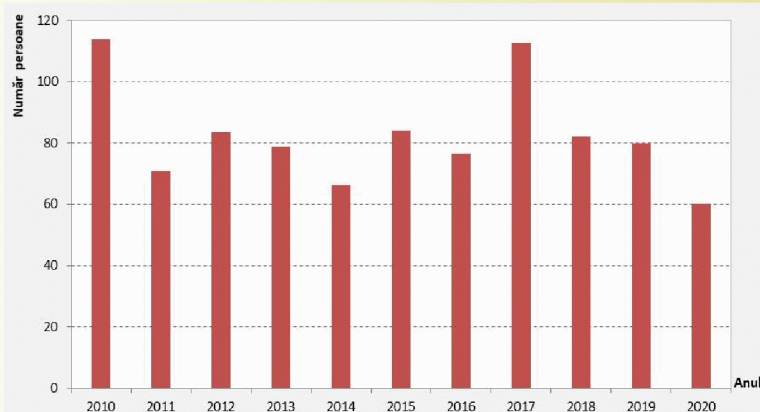
Rețeaua de drumuri județene se află în stare relativ bună, dar necesită investiții majore pentru dezvoltarea, modernizarea și întreținerea sa continuă.

- 48% - stare tehnică bună;
- 18% - stare tehnică medie;
- 20% - stare tehnică rea;
- 14% - stare tehnică foarte rea;

Starea precară a drumurilor poate crește numărul de accidente rutiere.

În județul Satu Mare în anul 2020 au fost înregistrate 236 accidente, cu aproximativ 3% mai multe decât în anul 2010.

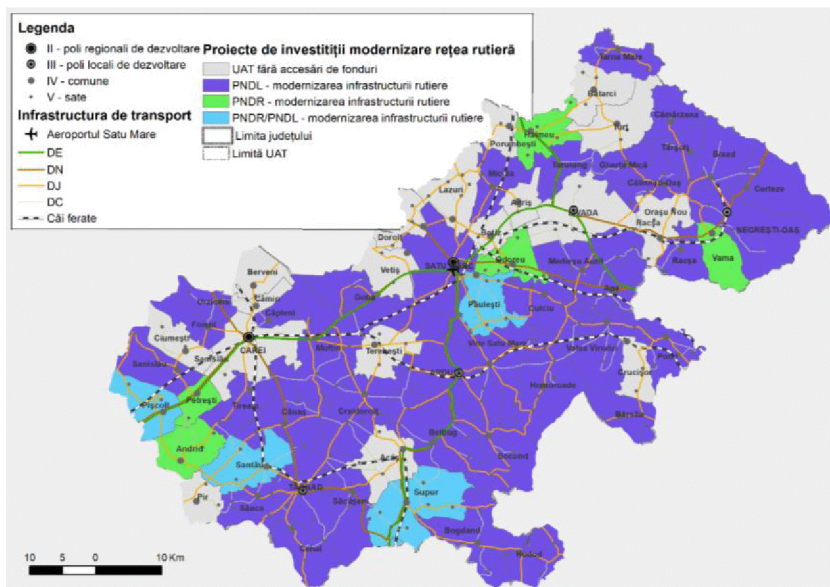
În ultimii ani s-a înregistrat o ușoară scădere a numărului total de accidente la nivelul județului. Valoarea maximă la nivelul perioadei analizate corespunde anului 2016 (323 accidente), iar cea minimă anului 2010 (229 accidente).

TRANSPORT ȘI MOBILITATE

La nivelul județului au fost efectuate sau sunt în derulare mai multe proiecte din fonduri proprii, guvernamentale și europene, pentru modernizarea, repararea sau consolidarea drumurilor județene, comunale și a podurilor aferente. Cu toate acestea, infrastructura de transport rămâne insuficient dezvoltată și de o calitate necorespunzătoare, continuarea investițiilor fiind necesară pentru creșterea siguranței rutiere, reducerea numărului de accidente, sporirea vitezei, creșterea accesibilității și a mobilității populației și mărfurilor.

Transport feroviar – În ultimii ani lungimea căilor ferate, inclusiv în județul Satu Mare, s-a diminuat, prin scoaterea din circuit a unor tronsoane. Lungimea la nivelul județului Satu Mare este de 214 km (210 km linii CF normale cu o cale, 4 km linii cu ecartament larg).

Magistrale și linii de cale ferată:

- magistrala feroviară 400 (face legătura cu Baia Mare, Dej, Brașov și București pe o ramificație, respectiv spre Cluj-Napoca și Alba Iulia);
- linia CF 402 partea sudică (face legătura Carei cu Oradea, Arad și Timișoara);
- linia CF 402 partea nordică (Carei – Satu Mare și Halmeu, frontiera cu Ucraina);
- linia CF 412 (direcția Carei – Tășnad spre Zalău, Jibou, Dej);
- linia CF 417 de la Satu Mare spre Livada, Negrești-Oaș și Bixad (linie neinteroperabilă);
- linia CF 422, direcția Carei – frontiera cu Ungaria.

TRANSPORT ȘI MOBILITATE

Transport feroviar

- Deși transportul feroviar, atât pentru călători, cât și pentru mărfuri, este mai ieftin față de celelalte menționate, totuși viteza scăzută de circulație a trenurilor (din cauza vechimii locomotivelor și a rețelelor) diminuează progresiv atractivitatea acestui mod de transport.
- Pentru ca acest mod de transport sigur și ieftin să se relanseze, este nevoie de modernizarea locomotivelor și vagoanelor, precum și a rețelelor de căi ferate și de dublarea liniilor pentru un transport mai intens.
- O altă problemă este generată de faptul că doar 37% din rețeaua feroviară actuală este electrificată, lucru care duce la înregistrarea unor întreruperi în programul de operare ca urmare a necesității schimbării locomotivelor, și prin urmare la o creștere a duratei de călătorie.

Transport aerian – Județul Satu Mare dispune de Aeroportul Internațional Satu Mare înființat în anul 1975. În prezent se asigură legături directe interne cu orașele București și Constanța în sezonul estival și externe către Marea Britanie, Franța, Italia și Germania. În perioada 2015-2016 a fost implementat proiectul “Reabilitare și modernizare suprafețe de mișcare și extindere aerogară la aeroportul Satu Mare” (66,2 milioane lei), cu finanțare nerambursabilă obținută de Regia Autonomă Aeroportul Satu Mare în calitate de beneficiar, în cadrul Programului Operațional Sectorial – Transport 2007-2013. Proiectul a avut ca obiectiv general dezvoltarea integrată la standarde europene a Aeroportului Satu Mare, susținut de 4 obiective specifice. După finalizarea proiectului, traficul de pasageri a cunoscut o creștere de la 23.796 pasageri în anul 2016, la 60.795 pasageri în 2017.

În prezent Aeroportul Satu Mare R.A are în implementare proiectul “Carpathian small aviation – new approaches for mobility of persons and goods in Carpathian region”, în valoare de 1.088.557 euro, care prevede dezvoltarea aviației generale în zonele de graniță (RO, UA, HU, SK), crearea unei platforme pentru aviația mică la Aeroportul Satu Mare, înființarea unei Școli de Zbor la Satu Mare și înființarea primei platforme de flight sharing.

- Analiza Modelului Național de Transport arată faptul că cererea cea mai mare pentru deplasările zilnice pe calea ferată este pe sectorul Oradea - Cluj Napoca - Satu Mare - Baia Mare.
- Pentru îmbunătățirea transportului feroviar de călători și mărfuri, CFR are prevăzute proiecte care au fost integrate în Master Planul General de Transport al României. La nivelul județului Satu Mare stațiile CFR din municipiile Carei și Satu Mare sunt propuse pentru modernizare, la fel ca și calea.

Transport public – Cel interurban rutier de călători în interiorul județului se asigură de operatori privați, în baza Programului de transport public județean de persoane prin curse regulate, elaborat și aprobat de Consiliul Județean Satu Mare. Cuprinde 84 trasee, toate având capete în centrele urbane, unde există și autogări. Programul stabilește pentru fiecare traseu stațiile de capăt, cele intermediare, numărul de curse planificate pe zi, capacitatea minimă de transport, numărul de vehicule necesare, zilele și programul de circulație.

Serviciul de transport public interjudețean prin servicii regulate este gestionat de Autoritatea Rutieră Română, având operatori privați. În municipiile Satu Mare și Carei sunt prevăzute zilnic 36 curse.

PROFIL ECONOMIC

Resursele pentru dezvoltarea economiei – *Principalele resurse naturale sunt:*

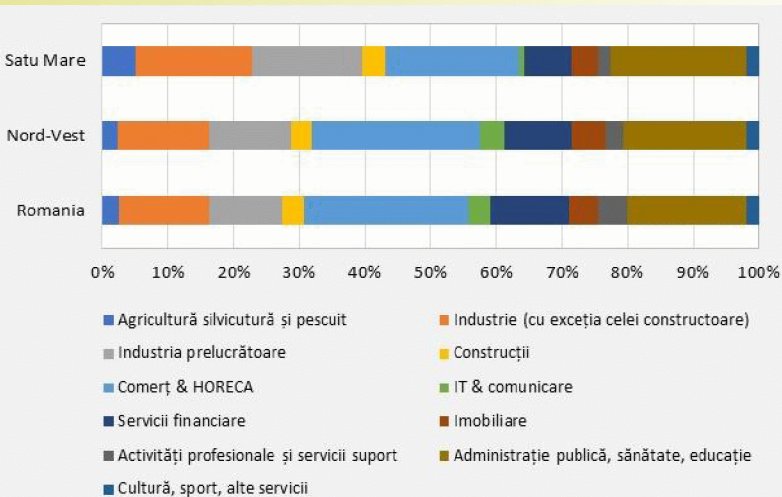
- terenurile agricole – 319.335 ha (locul al treilea la nivelul regiunii Nord-Vest), în care sunt incluse 232.202 ha teren arabil, 47.250 ha pășuni, 3.423 ha ocupate cu culturi de viță de vie (primul loc la nivel regional);
- resursele de apă – râurile Someș, Tur (66 km) și Crasna (57 km), pârâul Tarna Mare, râul Valea Rea, pârâul Turț, pârâul Homoroade, râul Talna, râul Ier; mai multe lacuri, majoritatea iazuri piscicole și acumulări cu rol de protecție împotriva inundațiilor, alimentare

cu apă potabilă, irigații favorabile practicării pisciculturii în scop sportiv sau comercial, activităților de agrement; resurse de ape subterane care apar la suprafață ca izvoare sau prin foraje, sub formă de ape minerale carbogazoase, cloruro-sodice, cu proprietăți alcaline, slab sulfuroase sau bicarbonate, precum și ape minerale termale în localitățile;

- păduri – 72.431 ha; județul este afectat de despăduriri masive și acțiuni de regenerare artificială reduse ca suprafață; totuși, fondul forestier existent este valoros, fiind compus din lemn de esență tare, exploatat pentru prelucrare, încălzire etc.; în plus, pădurile reprezintă surse și pentru alte produse forestiere de interes economic și joacă un important rol recreațional;
- fondul cinegetic – cuprinde zeci de mii de hectare de fonduri de vânătoare cu specii de păsări de baltă, păsări sedentare, iepuri de câmp, mistreți, vulpi, șacali, câprioare etc.;
- resurse energetice – alături de valorile relativ ridicate ale radiațiilor solare, apele termale reprezintă principala sursă pentru investiții în domeniul producerii de energie regenerabilă; ponderea ridicată a suprafețelor agricole constituie o premisă favorabilă pentru construcția de centrale pe bază de biomasă.

Nivelul de dezvoltare economică și mediul de afaceri județean

- PIB în anul 2018: circa 2,5 miliarde euro (poziție a patra la nivel regional, respectiv a locul treizeci la nivel național);
- în anul 2018, indicatorul PIB/locuitor al județului Satu Mare era de 14.300 PPS*/locuitor, înregistrându-se o creștere cu circa 62,5% față de anul 2010, ceea ce relevă un avans real al nivelului de dezvoltare economică. Această valoare este foarte apropiată de cea regională de 65,5%, situându-se însă peste creșterea națională de 54,7% (*puterea de cumpărare standard);
- valoarea adăugată brută (VAB) realizată în județul Satu Mare, în 2018 s-a ridicat la 2,28 miliarde euro cu 66,6% mai mult față de anul 2010, fiind structurată pe activități conform figurii alăturate.

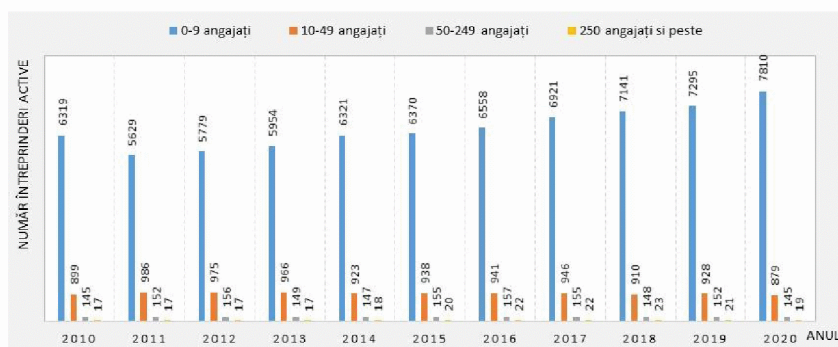
PROFIL ECONOMIC

Mediul de afaceri

În anul 2020: 8.853 unități locale active în județ:

- 7.810 microîntreprinderi
- 879 întreprinderi mici
- 145 întreprinderi medii
- 19 întreprinderi mari

În perioada 2010-2011 a fost înregistrat cel mai mic număr de întreprinderi, ca efect direct al crizei economice și financiare. Din 2010 până în 2020, numărul total de unități locale active a crescut cu 19,9%.

După cifra de afaceri, cele mai mari firme activează în ramura industriei prelucrătoare, și anume fabricarea de componente electrice și electrocasnice, servicii auxiliare pentru producția vegetală și prelucrarea cărnii.

Deși în structură numărul societăților comerciale cu un număr redus de salariați este cel mai mare, atunci când se face referire la cifra de afaceri, nivelul cel mai mare este obținut de cele care se încadrează în categoria firmelor mari cu peste 250 de salariați, care realizează 40% din cifra de afaceri totală la nivel de județ, urmate de întreprinderile active care se încadrează în categoria 10 - 49 salariați și cele cu 50 - 250 de salariați.

Indicatori de performanță economică ai întreprinderilor non-agricole

În anul 2020 cifra de afaceri a întreprinderilor non-agricole a fost de 18,3 miliarde lei. Aceasta reprezintă doar 9,9% din cifra de afaceri a companiilor din regiune (locul 4 din 6), respectiv 1,1% din cea a companiilor românești, în ansamblul lor. În comparație cu anul 2010, cifra de afaceri a firmelor sătmărene a crescut cu 95%, ritmul de creștere fiind mai redus față de media regională (+103%), însă peste media națională (+82%).

Societățile comerciale din domeniul comerțului au generat în anul 2020 39% din cifra de afaceri totală, urmate de cele din industria prelucrătoare (38%), construcții (11%) și transporturi (4%). La polul opus se situează industria extractivă, energia, învățământul sau serviciile medicale private cu o pondere nesemnificativă în totalul cifrei de afaceri.

Investiții

Volumul investițiilor realizate de întreprinderile active din județul Satu Mare s-a ridicat în anul 2020 la doar 790 milioane lei. Acestea au reprezentat 8% din totalul investițiilor din regiunea Nord-Vest și 0,8% din cele raportate la nivelul României.

Cele mai mari investiții au fost realizate de companiile din domeniul industriei prelucrătoare (35% din total), acest fapt datorându-se numărului ridicat de firme mari din acest domeniu, dar și a faptului că acest tip de industrie caracterizează viața economică a județului Satu Mare, urmat de cel din comerț (18%) pe fondul extinderii continue la nivel județean a unor rețele de retail (supermarket-uri, lanțuri de farmacii, benzinării etc.) și construcții (16%), respectiv transporturi și servicii imobiliare (7% fiecare). Restul serviciilor au înregistrat investiții modeste, inclusiv ca urmare a naturii activității care implică mai puține active tangibile.

PROFIL ECONOMIC

Analiza principalelor sectoare ale economiei județene – Agricultură și dezvoltare rurală

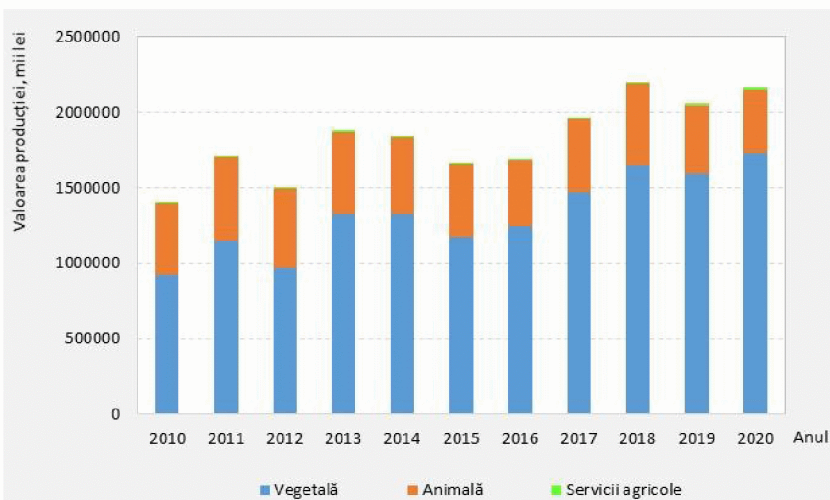
Valoarea producției agricole în anul 2020: 2.170 milioane lei, (19,2% din producția agricolă a regiunii Nord-Vest, respectiv 2,6% din cea a României). În comparație cu anul 2010, încasările din domeniu au crescut în valoare nominală cu 54,6%.

Ramura agriculturii vegetale (cultura plantelor) a înregistrat fluctuații destul de mari de la un an altul, situație specifică zonelor în care se practică o agricultură preponderent de tip tradițional.

Analiza principalelor sectoare ale economiei județene – Industria și construcțiile

- Economie industrial-agrară;
- Industriile predominante sunt: ușoară, construcții de mașini și echipamente, agroalimentară și producție de mobilier;
- În industria ușoară activează firme cu tradiție în producția de confecții, dar cuprinde de asemenea, și întreprinderi mai mici, specializate în producția de confecții, lână, textile și încălțăminte;
- Întreprinderile tradiționale din industria constructoare de mașini și echipamente au muncitori cu grad înalt de calificare și produc echipamente miniere, remorci, sisteme hidraulice.
- Întreprinderile cele mai reprezentative din industria agroalimentară sunt specializate în producția de ulei, zahăr, morărit și panificație, produse lactate și prelucrarea cărnii.

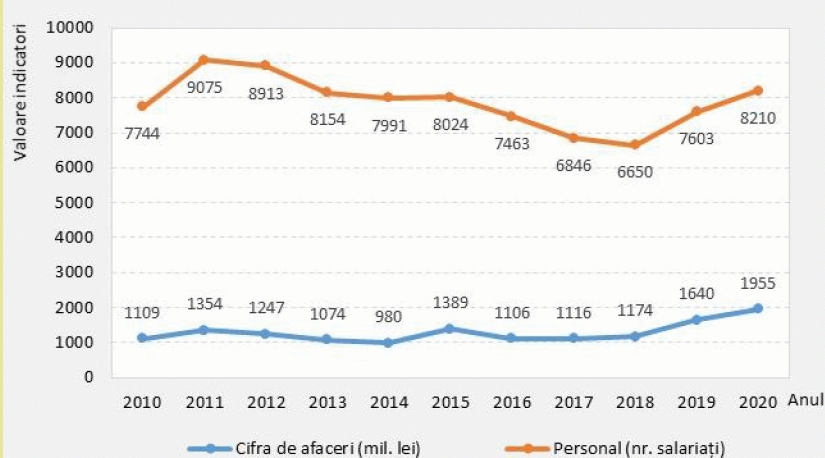
Distribuțiile anuale ale valorilor producției agricole pe subramuri (producție vegetală, animală servicii agricole), în perioada 2010-2020:

Efectivul angajaților din sectorul agriculturii a fost în anul 2020 de 2.296 (dintre care 1.843 în agricultură și 453 în silvicultură și pescuit), ceea ce reprezintă numai 3% din totalul salariaților din județ.

- În industria de mobilă există un număr mare de întreprinderi de toate mărimile, care produc mobilă de înaltă calitate. Această producție este orientată în mare parte către export;
- Sectorul construcțiilor este destul de bine dezvoltat la nivelul județului, datorită cererii ridicate de pe piața imobiliară, dar și a volumului investițiilor în infrastructura mare din regiune.

Cifra de afaceri și efectivul de personal al unităților cu profil construcții din județul Satu Mare în perioada 2010-2020:

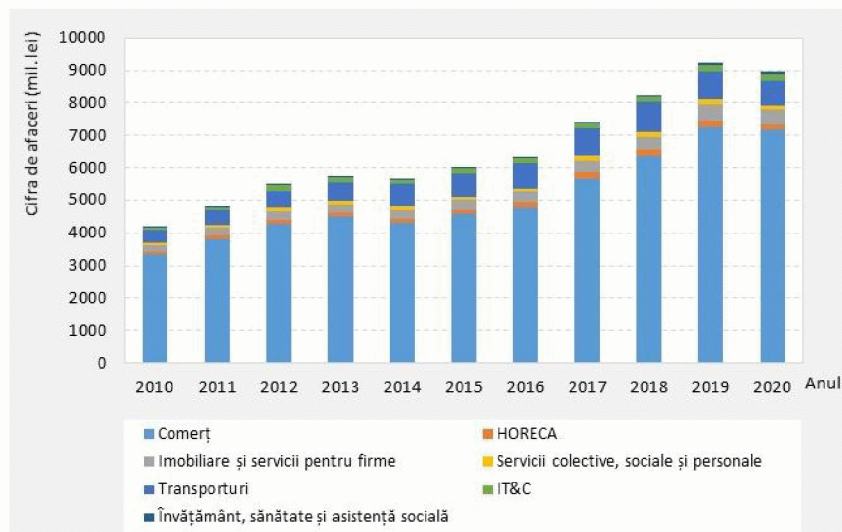
Dinamica acestui sector în următorii ani, în condițiile în care nu se estimează o creștere a investițiilor în sectorul imobiliar, va rămâne puternic influențată de volumul investițiilor publice realizate de autoritățile centrale și locale.

PROFIL ECONOMIC

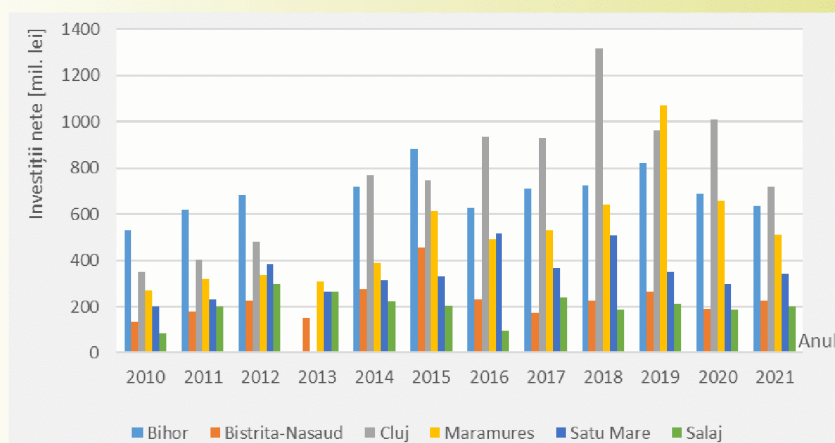
Analiza principalelor sectoare ale economiei județene – Comerț și servicii

Variația anuală a cifrei de afaceri înregistrată de unitățile cu profil comerț și servicii în perioada 2010-2020:

- Este sectorul economic cu cel mai mare număr de firme, după cele din domeniul construcțiilor;
- Este al doilea ca număr de angajați și de investiții, după industria prelucrătoare;
- Performanțele economice ale sectorului de comerț și servicii din județul Satu Mare rămân destul de modeste, în contextul în care majoritatea ramurilor rămân strâns legate de puterea relativ scăzută de cumpărare a populației, la care se adaugă și declinul demografic generat de migrație;
- Sectorul va continua să se dezvolte, dar și să sufere modificări structurale, pe măsură ce cota de piață a marilor rețele cu capital străin crește continuu.

Infrastructuri și servicii-suport pentru afaceri – Județul Satu Mare a înregistrat în perioada 2010-2020 un nivel relativ redus al investițiilor private în industrie (342 mil. lei), comparativ cu celelalte județe din regiunea de Nord-Vest, reprezentând doar 12,4% din totalul investițiilor regionale din sectorul industrial.

Principalele infrastructuri și servicii-suport pentru afaceri:

- **Parcul Industrial Schwaben Petrești** – oferă beneficii companiilor instalate acolo;
- **Centru Tehnologic de Inovare și Afaceri din municipiul Satu Mare** – își propune să atragă firme care promovează inovarea, energiile regenerabile și protecția mediului înconjurător;

- **Centrul de Resurse CREST** – oferă consultanță firmelor din domeniul sănătății, educației, tineretului și din domeniul social;
- **Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Satu Mare** – cea mai importantă structură asociativă a mediului privat din județ, furnizează diferite servicii-suport pentru afaceri: consultanță și suport pentru înființarea de noi afaceri, eliberarea certificatelor de origine pentru exportatori, soluționarea prin Comisia de arbitraj a litigiilor comerciale, informare privind finanțările nerambursabile disponibile și oferirea de consultanță pentru accesarea lor, organizarea de cursuri de formare și perfecționare, de misiuni economice, de pregătire de materiale de promovare a județului și a companiilor, de menținere a legăturii cu ambasade, instituții de promovare a comerțului exterior, elaborarea topului anual al firmelor din județ și premierea acestora etc.

PROFIL ECONOMIC

Cercetare – dezvoltare – inovare

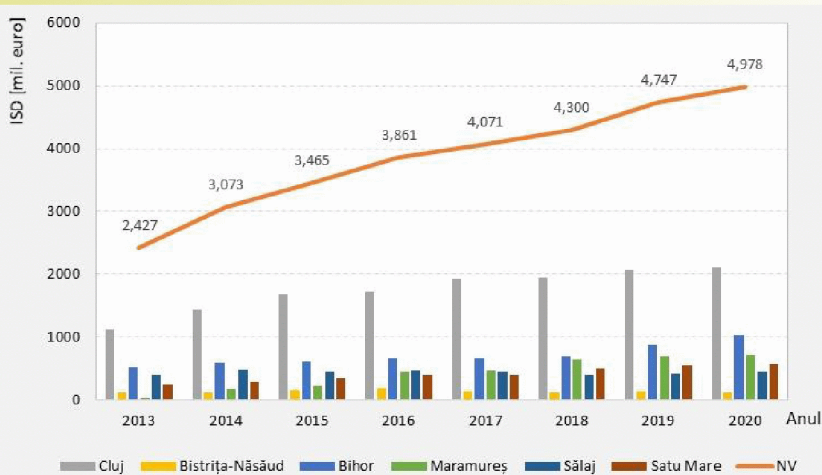
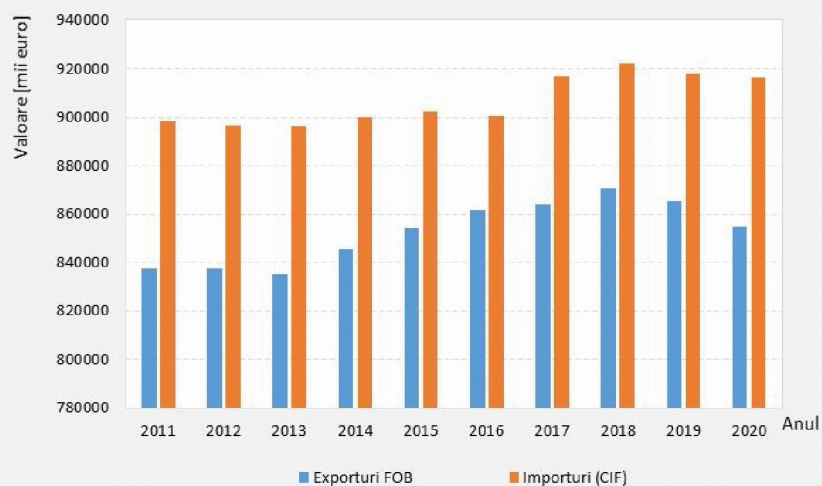
La nivelul județului Satu Mare funcționează o unitate de cercetare - dezvoltare cu profil agricol înființată din reorganizarea Stațiunii de Cercetare și Producție Pomicolă Satu Mare și a Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Livada. Unitatea se află în subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gh. Ionescu Șişești". Înființarea de clustere la nivel regional a fost inițiată și susținută de ADR Nord-Vest, inclusiv prin atragerea de fonduri nerambursabile, ca parte a implementării Strategiei Regionale de Inovare a Regiunii Nord-Vest 2007-2013. La inițiativa ADR Nord-Vest au fost generate clustere în domeniile TIC, mobilier și energii regenerabile.

La nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest sunt localizate două Centre de Inovare Digitală (DIH), constituite în jurul celor două clustere ICT - Cluj IT Cluster și Transilvania IT Cluster. Acestea sunt:

- DIH4SOCIETY (DIH4S) – organizație non-profit care acționează ca un ghîșeu unic înființat pentru a ajuta companiile și organizațiile să își îmbunătățească competitivitatea prin adoptarea de tehnologii digitale. Acesta oferă servicii de asistență înainte investiției în digitalizare, consultanță pentru transformare digitală, programe de instruire pentru dezvoltarea competențelor digitale, identificarea surselor de finanțare și a oportunităților de investiții pentru digitalizare, testarea infrastructurii pentru soluțiile digitale;
- Transilvania DIH – are misiunea de a identifica proiecte de digitalizare în scopul extinderii colaborării între toate părțile interesate relevante, cum ar fi: autoritățile publice, universitățile, clusterelor care activează în diferite domenii (eficientizarea energiei, industria mobilei, industriile creative, materiale noi, etc.), institutele de cercetare și companiile de software. Transilvania DIH acționează, de asemenea, ca un furnizor de competențe, sprijin know-how, programe de inovare pentru start-up-uri și IMM-uri.

Comerțul exterior și investițiile străine

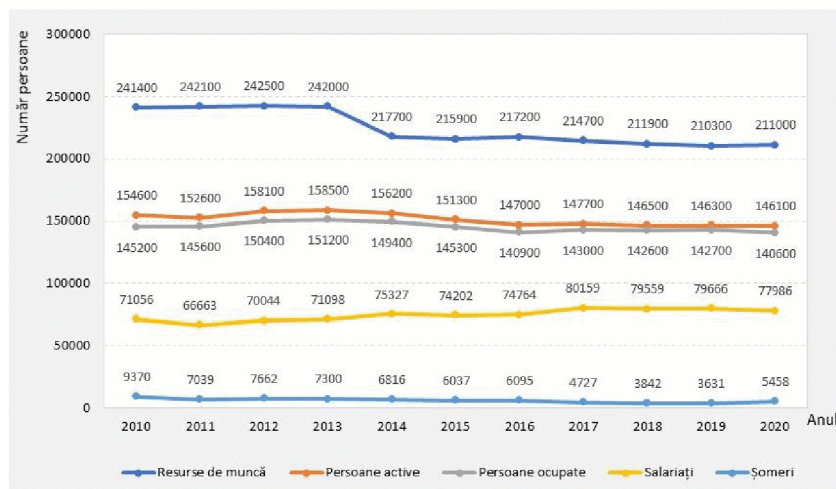
- În anul 2020, exporturile FOB (Free on Board) ale județului: 919 milioane de euro, în creștere cu doar 10% față de 2011;
- Deși cu o diferență mică, în ultimul deceniu, valoarea importurilor la nivel județean este mai mare față de cea a exporturilor;
- În perioada 2011-2020 importurile au crescut cu 7,57%. Valoarea mai ridicată a importurilor poate fi și un indicator al cererii ridicate de produse în zonă, județul fiind o poartă de intrare în țară a unor mărfuri distribuite ulterior în alte județe;
- În acest context, balanța comercială a județului a rămas permanent deficitară, cu mici variații;
- La nivel național, județul Satu Mare ocupa în 2020 locul 18 după valoarea investițiilor străine directe (ISD) – 570 mil. euro, acestea înregistrând o creștere de aproximativ 2,5 ori în perioada 2013-2020.

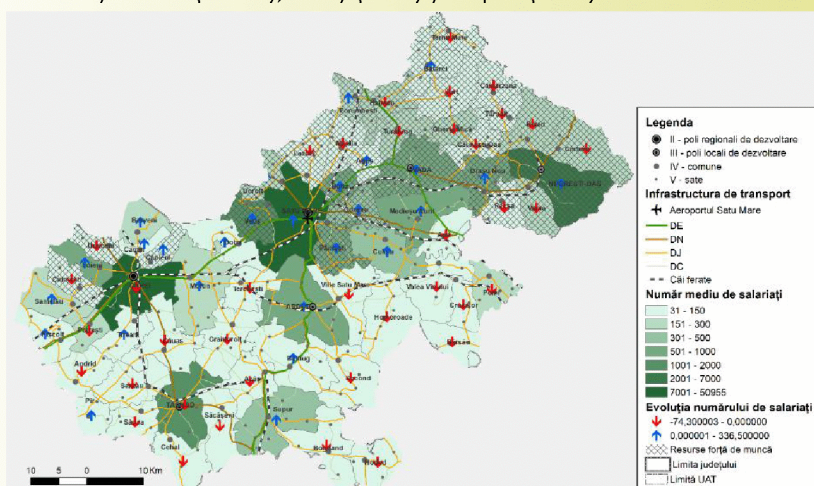
PROFIL ECONOMIC

Forța de muncă

Resursele potențiale de muncă ale județului (femei cu vârsta de 16-60 de ani, respectiv bărbați cu vârsta de 16-65 de ani) se ridicau la sfârșitul anului 2020 la 267.761 persoane (134.987 de sex masculin și 132.774 de sex feminin). Acestea reprezentau 13,9% din totalul resurselor de muncă ale regiunii Nord-Vest. Față de anul 2010, acestea au scăzut cu aproximativ 31.000 de persoane (-13%), pe fondul îmbătrânirii demografice și a migrației interne și externe a forței de muncă, dar și a unor modificări metodologice operate în anul 2014 (trecerea de la populația cu domiciliul la cea rezidentă). Variația anuală a valorilor înregistrate de principalii indicatori ai pieței muncii în perioada 2010-2020 este prezentată în figura alăturată.

Din totalul locurilor de muncă, 89% sunt concentrate în mediul urban, cu precădere în municipiile Satu Mare (78%) și Carei (11%). Totuși, în comparație cu anul 2010, numărul locurilor de muncă din cele 6 orașe a crescut per total cu aproape 9%, însă există diferențieri la nivelul fiecărui oraș în parte. Astfel, în municipiul Satu Mare numărul locurilor de muncă a crescut cu 4.702, creștere înregistrându-se și în orașele Negrești-Oaș (+384), Ardud (+226) și Livada (+137). În schimb, acesta a scăzut în municipiul Carei (-328) și orașul Tășnad (-37). În același timp, în mediul rural valoarea indicatorului a scăzut cu 17%. Deși în majoritatea comunelor s-au înregistrat scăderi, 39% dintre comune au marcat creșteri semnificative ale locurilor de muncă: Culciu (337%), Porumbesti (288%), Orașu Nou (140%), Medieșu Aurit (104%), Vetiș (97%) și Supur (79%).

Numărul de șomeri din județul Satu Mare a ajuns în anul 2020 la 5.458 de persoane, cu 42% mai puțin față de anul 2010, când efectele crizei globale s-au resimțit puternic și la nivel local, dar mai mult cu 50% față de anul precedent. Această creștere semnificativă, în contextul unui trend descendent, este generată de concedierile masive care au avut loc odată cu restrângerea activităților din cauza pandemiei de Covid-19. Cu toate acestea, județul Satu Mare avea în anul 2020 o rată a șomajului de 3,7%.

Din analiza datelor recente cu privire la ponderea șomerilor în totalul resurselor de muncă, în 14 UAT-uri (inclusiv municipiul Satu Mare) se înregistrează cele mai reduse ponderi ale șomerilor (sub 1%). La polul opus, comunele Săuca, Socond, Terebești, Pir, Hodod și Andrid înregistrează în anul 2020 între 10 și 25% din numărul persoanelor apte de muncă, iar alte 21 de UAT-uri aveau o valoare peste media județeană de 2,2%.

SERVICII DE INTERES PUBLIC

Sănătate

În județul Satu Mare, sistemul de sănătate este format atât din instituții publice, cât și private. Medicina primară este formată din cabinetele medicilor de familie, iar asistența medicală de specialitate reunește cabinetele specialiștilor și cabinetele de specialitate care formează ambulatoriul spitalelor.

Infrastructura sanitară se caracterizează printr-o variație importantă a numărului de unități sanitare existente în mediul rural și urban.

În anul 2019 funcționau 872 unități sanitare, din care:

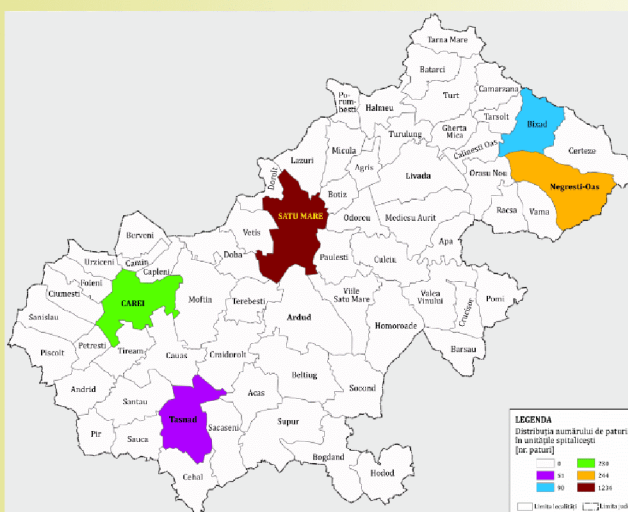
- 41 - proprietate publică;
- 831 - proprietate privată.

Un aspect esențial în asigurarea accesului la servicii medicale îl constituie modul de repartizare a numărului de paturi la nivel județean. Se observă distribuția relativ concentrată teritorial a numărului total de paturi (1.961), 68% dintre acestea fiind concentrate în municipiul reședință de județ, iar restul fiind repartizate în unitățile din doar 4 localități (Carei, Negrești-Oaș, Tășnad și doar una în mediul rural, Bixad). Distribuția teritorială a numărului de paturi la nivel de unitate administrativ-teritorială este evidențiată în figura alăturată.

Cabinete medicale: total 185, distribuite în astfel încât majoritatea UAT-urilor să beneficieze de una sau mai multe astfel de dotări. În mediul rural doar 3 comune nu au nici un cabinet medical de familie, iar 25 de comune beneficiază de doar o astfel de dotare. Se remarcă prezența cabinetelor medicale de specialitate aproape în exclusivitate în mediul urban (84% dintre acestea fiind localizate în municipiul Satu Mare), doar comunele Păulești și Vetîș beneficiind de prezența a câte unui cabinet medical de specialitate.

Organizarea instituțională a spitalelor publice, la nivel teritorial:

- **Spitalul Județean de Urgență Satu Mare** – încadrat în categoria a III-a (nivel de competență mediu), cu o capacitate de 1110 paturi, furnizează următoarele servicii medicale: asistență medicală de urgență, servicii medicale spitalicești pentru patologie care necesită internarea prin spitalizare continuă, servicii medicale spitalicești acordate în regim de spitalizare de zi și asistență medicală de specialitate ambulatorie (hemodializă și dializa peritoneală; investigații paraclinice în ambulatoriu).
- **Spitalul de Pneumoftiziologie Satu Mare** – cu 2 secții (în municipiul Satu Mare și comuna Bixad), oferă următoarele servicii medicale: spitalizare continuă, spitalizare de zi, ambulatoriu integrat, ambulatoriu de specialitate prin dispensarele TBC din Satu Mare, Negrești-Oaș și Tășnad.
- **Spitalul Orășenesc Negrești-Oaș** – cu 244 paturi și ambulatoriu integrat care oferă servicii de specialitate: medicină internă, geriatrie și gerontologie, cardiologie, oftalmologie, ORL, chirurgie generală, ortopedie și traumatologie, ortopedie pediatrică, obstetrică-ginecologie, pediatrie, neuropsihiatrie infantilă, neurologie, dermato-venerice, urologie, pneumologie, psihiatrie, recuperare, medicină fizică și balneologie, gastroenterologie, endocrinologie, alergologie și imunologie clinică, etc.

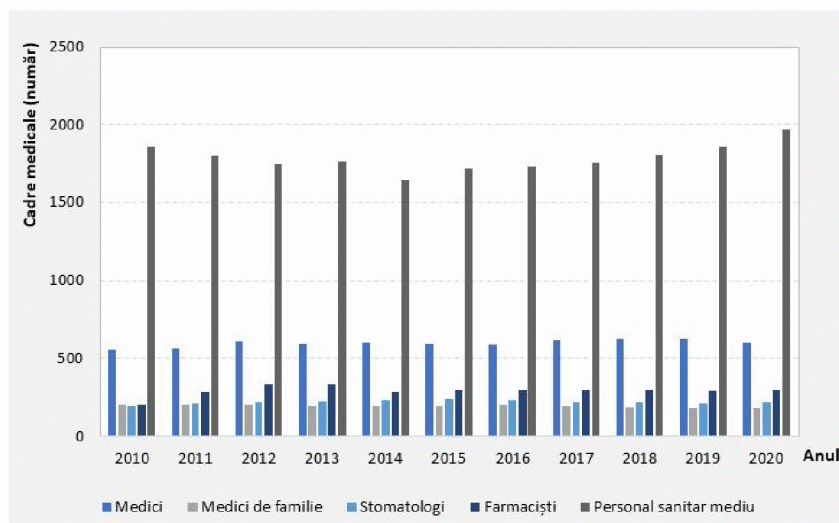

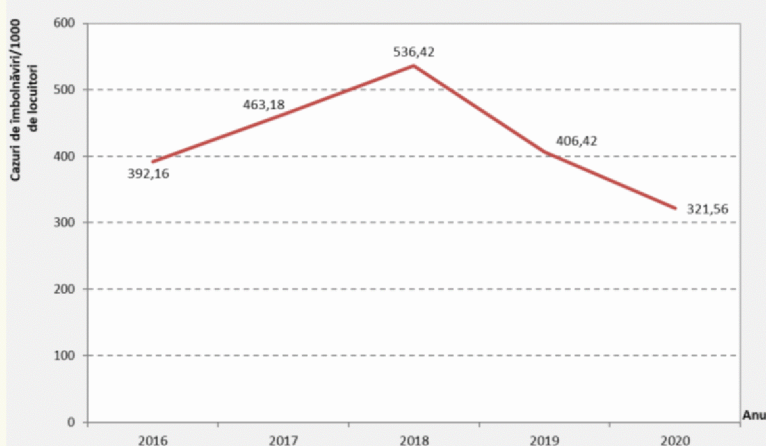
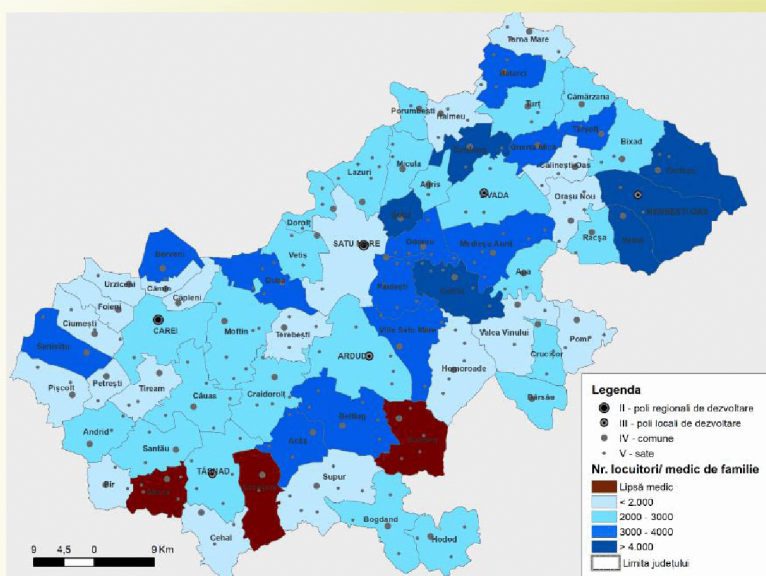
SERVICII DE INTERES PUBLIC

Sănătate

Cu toate acestea, la nivel regional, județul Satu Mare are printre cei mai puțini medici la 1.000 de locuitori (1,6 medici), mai puțin cu 50% față de media regională de 3,1 medici la 1.000 de locuitori.

Deși personalul medical a crescut ca număr în ultimii ani pe fondul privatizării serviciilor medicale de bază, acesta este în continuare insuficient. În anul 2019 erau 3.170 cadre medico-sanitare în sistemul public și privat, din care aproximativ 59% erau încadrați ca personal sanitar mediu și 19% erau medici. Restul se împărțeau aproximativ egal între medici de familie (6%) și stomatologi (7%), iar cel mai bine reprezentați erau în grupa farmaciștilor cu 9%. Per total, numărul personalului medico-sanitar a crescut în perioada de referință cu aproximativ 5,1%

Principala problemă cu care se confruntă în prezent sistemul sanitar din județ este deficitul de medici de familie, care se observă atât în mediul urban, cât și în cel rural. Deși legislația permite medicilor de familie să-și deschidă puncte de lucru în alte comune de pe o rază de 15 km față de cabinetul principal, interesul este redus pentru că aceștia au deja un număr mare de pacienți înscriși. Totuși, cea mai gravă situație este cea a celor 3 comune (Săuca, Săcășeni și Socond) care nu au nici un cabinet medical de familie și care sunt localizate în sudul județului.

În ansamblu, situația privind sănătatea populației este favorabilă, având în vedere scăderea cazurilor de îmbolnăviri înregistrate la nivelul județului în perioada 2016 - 2020.

SERVICII DE INTERES PUBLIC

Asistență socială și comunități defavorizate

Sistemul de asistență socială este susținut de serviciile publice deconcentrate în teritoriu ale Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, respectiv:

- Agenția Județeană pentru Prestații Sociale
- Casa Județeană de Pensii;
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare (aflată în subordinea Consiliului Județean Satu Mare);
- Direcția de Asistență Socială Satu Mare (înființată prin hotărâre a Consiliului Local Satu Mare în anul 2003).

Zone defavorizate: Aproximativ 30% dintre locuitorii din mediul urban al județului trăiesc în zone urbane dezavantajate (din care cei mai mulți - 20,2% se află în zone dezavantajate din perspectiva capitalului uman, iar 1,6% în zone dezavantajate pe locuire și 2,8% din perspectiva ocupării), iar aproape 3,2% în zone urbane marginalizate, care reunesc probleme din toate perspectivele menționate.

Dintre cele 6 așezări urbane, orașele Negrești-Oaș, Livada și Ardud concentrează peste 50% din populația lor în zone dezavantajate pe capital uman. De asemenea, 22% din populația orașului Livada trăiește în zone marginalizate.

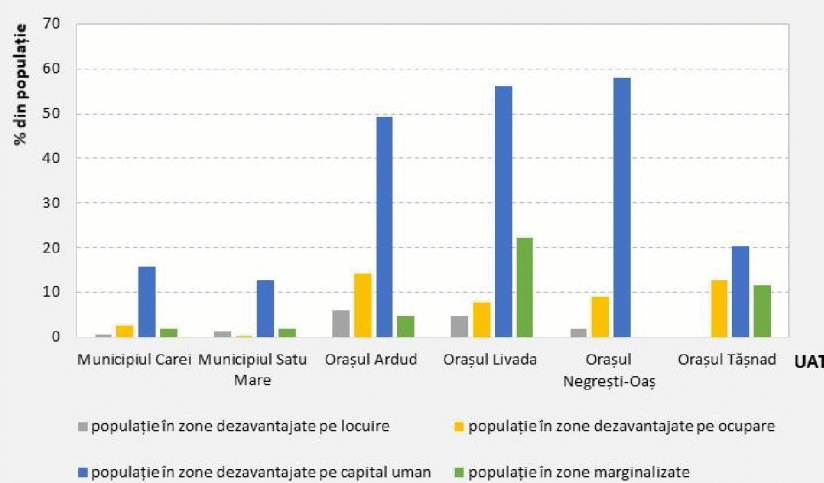
În cadrul așezărilor urbane sunt identificate și zone marginalizate cu trăsături specifice în cadrul municipiului Satu Mare (zone de tip ghetou – aproximativ 360 persoane conform declarației autorităților locale și zone de tip mahala) și a orașului Negrești-Oaș.

La nivelul județului există 58 furnizori care acordă servicii sociale primare și specializate în 53 unități:

- 17 primării;
- 38 ONG-uri;
- 3 unități de cult.

Autoritățile județene și consiliile locale au manifestat preocupări constante în ceea ce privește derularea proiectelor destinate persoanelor cu nevoi speciale, a celor aflate în grupele de risc social sau a copiilor care au nevoie de o formă de protecție socială. Astfel, printre proiectele realizate sau aflate în desfășurare în ultimii 5 ani:

- Construcția de locuințe sociale cu 40 de apartamente;
- A.U.R.I.T. – Acțiuni pentru Reducerea numărului de persoane aflate în Risc de excludere prin măsuri integrate în comuna Medieșul Aurit;
- Servicii Integrate pentru Revigorarea Comunității Marginalizate derulat de Primăria comunei Săuca (FGC Activ Grup SRL/Școala Gimnazială Săuca / Asociația Pentru Copii și Tineri "4U");
- Reabilitarea și modernizarea Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Satu Mare, implementat de Consiliul Județean Satu Mare.

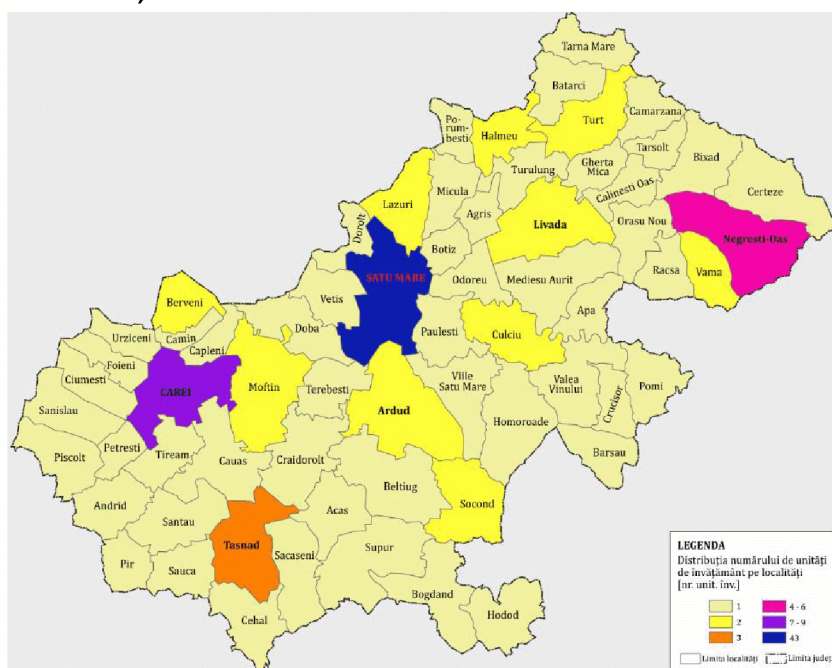
Există întinse regiuni rurale dominate de vechile industrii care se confruntă cu probleme socio-economice. Se identifică 25 sate cu zone marginalizate. Dacă în alte zone din țară există o corelație directă între ponderea populației române și existența unor zone rurale marginalizate, în județul Satu Mare au fost identificate doar 5 comunități marginalizate cu o pondere mai mare de 20% a romilor (comunele Tiream, Terebești, Socond, Săuca și Acâș), însă aceste date se bazează pe auto-declarare. Din punct de vedere geografic, comunitățile marginalizate sunt localizate în tot județul, fără concentrări specifice într-o anumită regiune.

SERVICII DE INTERES PUBLIC

Învățământ

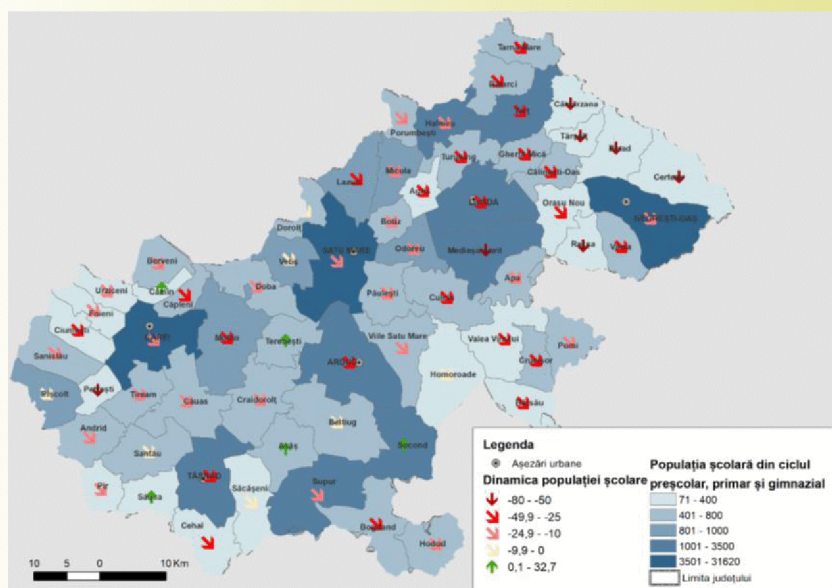

Rețeaua școlară în anul 2020:

- 22 grădinițe;
- 77 școli primare și gimnaziale, inclusiv învățământ special;
- 29 licee și colegii;
- 2 școli postliceale.

În fiecare comună există cel puțin o unitate de învățământ cu personalitate juridică. În mediul urban: 8 (Carei), 6 (Negrești-Oaș), 3 (Tășnad), câte 2 în orașele Arduș și Livada și 40 (Satu Mare), diferența fiind dată mai ales de volumul populației școlare. În mediul rural, numărul unităților fără personalitate juridică variază între 1 (în 29 de comune) și 5 (Supur și Lazuri), cele mai multe având câte 3 unități, în funcție atât de populația școlară, cât și de numărul de sate componente.

Numărul de elevi din școli a scăzut între 2010-2020 cu aproximativ 17%. La nivel de județ, ciclul primar însă înregistrează o ușoară creștere a populației școlare, de 1%, chiar dacă unele UAT-uri au înregistrat scăderi foarte accentuate (Târșolt: -84%, Cămarzana: -76%, Certeze: -68%, Racșa: -62%, Agriș: -48%, Bixad: -64%).

În perioada 2010-2020, numărul total de preșcolari s-a redus cu aprox. 28%. Situația este specifică majorității UAT-urilor, exceptând comunele Săuca (+45%), Socond (26%) și Terebești (7%), unde numărul preșcolarilor a crescut. Scăderi accentuate sunt în Cămarzana (-75%), Târșolt (-67%), Bixad (-60%), Valea Vinului (-56%), Ciumești (-56%), Certeze (-54%), Agriș (-52%), Tarna Mare (-48%).

Numărul de elevi înscriși în sistemul de învățământ profesional a crescut cu aproximativ 142% în perioada 2010-2020. Creșterea s-a resimțit la toate liceele cu profil tehnic din județ care au înființat astfel de clase, dar mai ales în orașele Satu Mare (+1.004 elevi), Carei (+324 elevi), Negrești-Oaș (+89 elevi).

Numărul de elevi din licee a scăzut cu 40% între 2010-2020. Scăderea a fost mai evidentă la liceele cu profil tehnologic, precum cele din Arduș (-83,7%), Tășnad (-66,1%) și Livada (-59,6%).

SERVICII DE INTERES PUBLIC

Învățământ

În cadrul învățământului superior public se găsesc extensii ale următoarelor universități:

- Universitatea Babeș Bolyai;
- Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca;
- Universitatea din Oradea.

Studiile superioare private sunt asigurate de Universitatea "Vasile Goldiș" din Arad, extensia Satu Mare.

Dinamica numărului de studenți înscriși în învățământul universitar arată o scădere semnificativă a acestora în perioada 2010-2020, atât pentru învățământul public (-56%), cât și pentru cel privat (-59%).

Personalul didactic: În anul 2020, în județul Satu Mare erau 3.806 cadre didactice, din care majoritatea de 31% se regăseau în învățământul gimnazial, restul distribuindu-se în procente aproximativ egale în învățământul liceal (27%), primar (21%) și învățământul preșcolar (20%). În învățământul profesional și cel post liceal activează 1% din cadrele didactice.

Personalul didactic a înregistrat creșteri în 14 comune, iar în 4 dintre acestea numărul a rămas constant în perioada analizată. Dintre acestea, cele mai mari creșteri au avut loc în Cămin (50%), Urziceni (30%), Terebești (29%) și Dorolț (26%). Pe de altă parte, cele mai mari scăderi ale personalului didactic au fost înregistrate în două comune Petrești (-50%) și Târșolț (-52,9%).

La nivel județean, în anul 2020 numărul mediu al elevilor raportat la cadrele didactice existente este mai mare (13,9 elevi/ cadru didactic) față de valoarea medie națională de 12,7 elevi/ cadru didactic.

Educația incluzivă se realizează prin intermediul unității publice Centrul Școlar pentru educație incluzivă Satu Mare care asigură servicii de specialitate de tip educațional terapeutic pentru toți copiii cu cerințe educaționale speciale din județ.

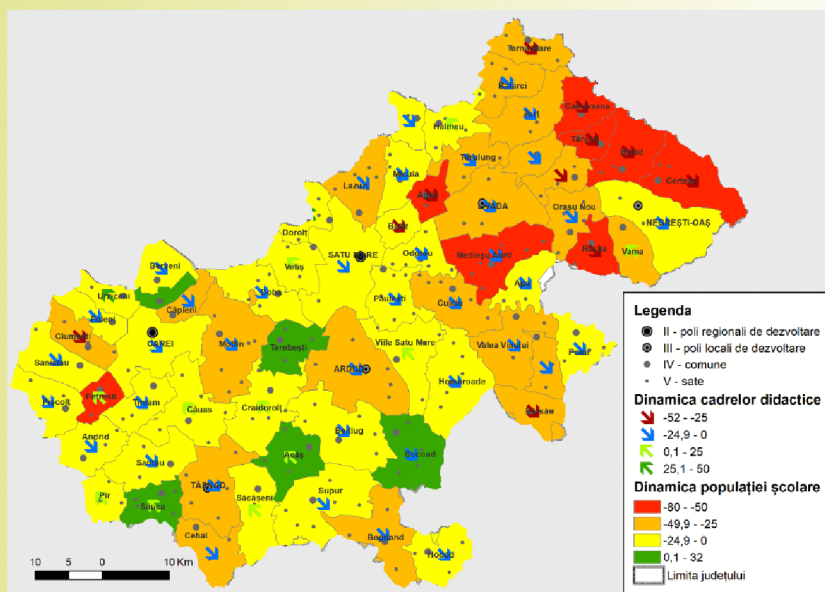
De serviciile educaționale de sprijin pentru elevii cu cerințe educaționale speciale au beneficiat:

- 8 școli din municipiul Satu Mare;
- 14 școli din județ, servicii oferite de către școală prin profesorii itineranți și de sprijin.

Beneficiari:

- 314 elevi școlarizați în învățământul special în 42 de clase/grupe;
- 357 elevi din învățământul de masă cuprinși în serviciile educaționale de sprijin;
- 18 elevi școlarizați la domiciliu;
- 20 persoane private de libertate școlarizate în Penitenciarul Satu Mare.

Activități extrașcolare și conexe: 4 cluburi ale elevilor; 2 cluburi sportive; 1 casă a corpului didactic; 1 centru resurse; 1 centru județean de excelență; 1 centru logopedic; 1 centru de asistență psihopedagogică; 1 palat al copiilor în municipiul Satu Mare cu 20 de cercuri.

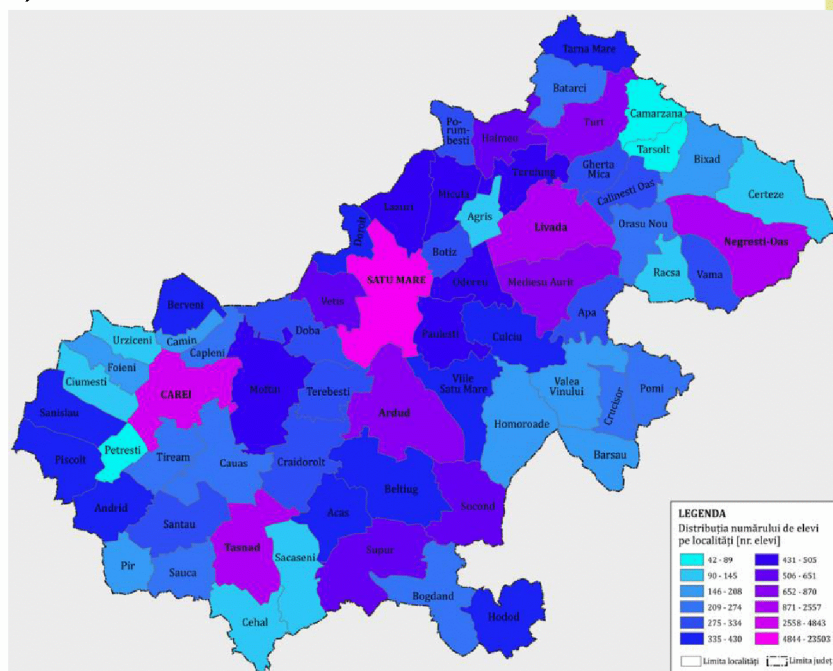
Deși populația școlară a înregistrat o reducere în ultimii ani, în privința numărului mediu de elevi dintr-o clasă situația este bună, valoarea fiind superioară celei naționale, asigurând cel puțin numărul minim pentru ca o clasă să funcționeze eficient din punct de vedere al resurselor umane și financiare. Acest lucru se datorează și desființării unor unități școlare sau comasării claselor, în paralel cu reducerea populației școlare.

SERVICII DE INTERES PUBLIC

Învățământ

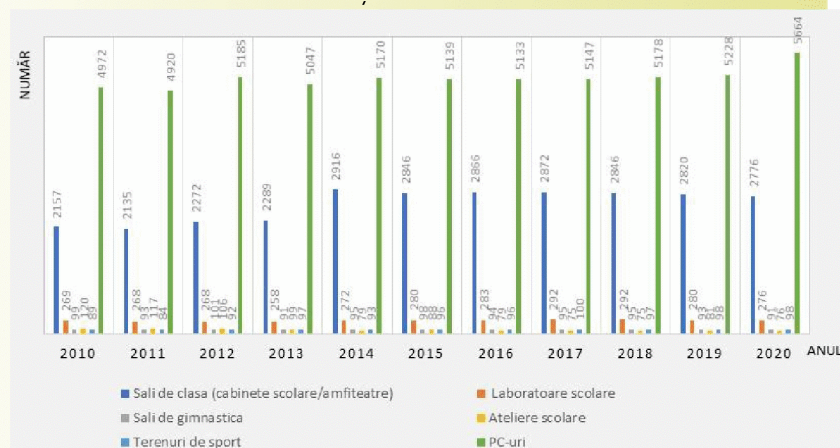

Dinamica populației școlare a cunoscut aceeași evoluție negativă ca și unitățile de învățământ, reducându-se la nivelul județului cu 17% în perioada 2010-2020. Doar Terebești, Socond, Săuca, Cămin și Acâș au avut creșteri ale populației școlare, restul unităților administrative înregistrând scăderi între 1% și 81%. Distribuția teritorială a numărului de elevi la nivel de UAT-uri în anul 2020 este prezentată în figura alăturată. În ceea ce privește încărcarea infrastructurii educaționale, media numărului de elevi pe sală de clasă din județul Satu Mare este de 19 elevi/sală de clasă, cu o valoare mai mare în mediul urban (22,2 elevi/sală de clasă).

Infrastructura și investițiile în educație

Deși numărul unităților școlare s-a redus în intervalul 2010-2020, numărul sălilor de clasă folosite în procesul educațional a înregistrat o creștere cu 29% (cu 619 săli de clasă, inclusiv cabinete școlare și amfiteatre mai multe în 2020 față de anul 2010)

Caracteristicile infrastructurii școlare:

În anul 2020, 73% din comunele din județul Satu Mare dispuneau de cel puțin o sală de gimnastică. Având în vedere că o mare parte a comunelor au câte o unitate școlară, înseamnă că majoritatea elevilor din mediul rural beneficiază de condiții propice pentru efectuarea orelor de sport. Acest fapt este rezultatul investițiilor acordate pentru dezvoltarea infrastructurii de sport în mediul rural din ultimii ani. Județul Satu Mare nu dispune de niciun bazin de înot.

Programe sociale pentru elevi:

În anul 2019, pe lângă eforturile depuse de autoritățile locale, Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare a coordonat următoarele programe sociale pentru elevi:

- "Euro 200" – pentru achiziția de calculatoare;
- "Rechizite școlare".

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Județul Satu Mare (beneficiar), a semnat cu Agenția Națională pentru Romi (finanțator), contractul de finanțare pentru proiectul "Educație pentru viață". Proiectul are ca scop promovarea unui stil de viață sănătos în rândul comunităților de romi din Județul Satu Mare prin organizarea de sesiuni de educație pentru sănătate și a unor acțiuni de ecologizare.

SERVICII DE INTERES PUBLIC

Utilități publice

La nivelul regiunii de dezvoltare, în anul 2020 județul Satu Mare prezenta următoarele caracteristici principale:

- penultimul loc după suprafața spațiilor verzi (doar 3,19% din suprafața intravilanului, cu 9,5 m²/locuitor);
- locul al treilea după lungimea străzilor orășenești modernizate (81% din total);
- locul al treilea după lungimea conductelor simple de alimentare cu apă potabilă și conductelor de canalizare;
- locul al treilea după numărul de localități echipate cu rețea de distribuție a gazelor naturale (23).

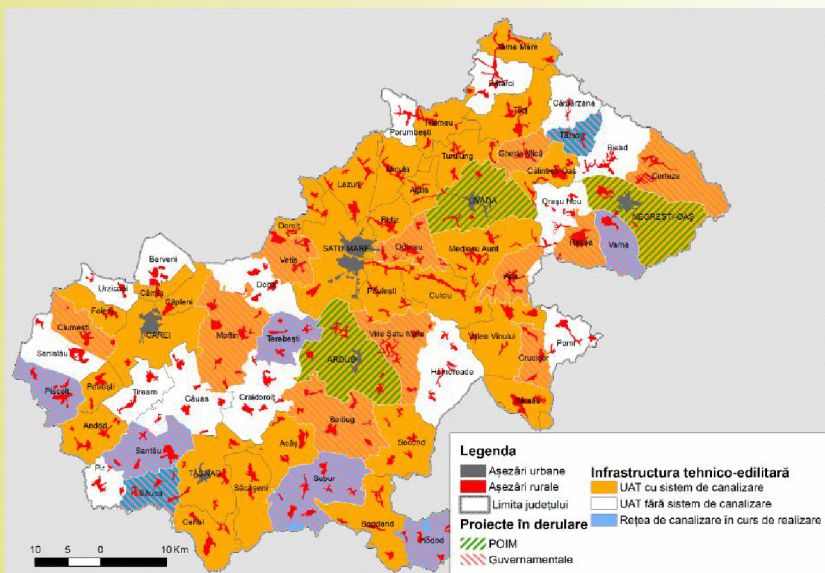
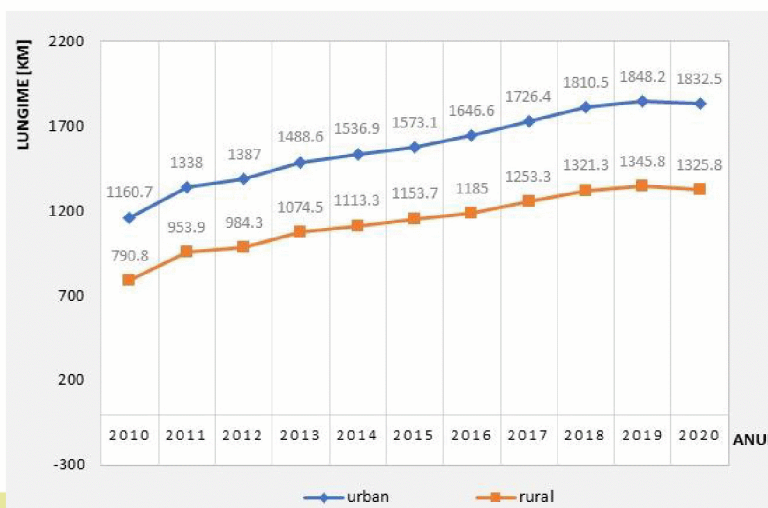
Colectarea și epurarea apelor uzate

În mediul rural extinderea lungimii rețelelor de canalizare a cunoscut o creștere aproape dublă față de mediul urban, fiind extinsă în perioada 2015-2020 cu 80,4%.

Dacă în municipii, gradul de acoperire al rețelei de canalizare este relativ ridicat (rată de racordare a locuințelor de aprox. 90%), în restul orașelor, procentele sunt relativ scăzute: Arduș (44,76%), Livada (51,18%), Negrești-Oaș (58,52%), Tășnad 64,08%. Referitor la comune, puțin peste jumătate (58%) dispuneau la sfârșitul anului 2020 de rețele de canalizare, iar în 23 dintre acestea rețeaua de canalizare avea lungimi de peste 10 km, indicând o bună deservire a tuturor localităților componente cu rețea de colectare a apelor uzate. Acest lucru se datorează faptului că localitățile au beneficiat de fonduri europene sau guvernamentale pentru a-și înființa sisteme de colectare a apelor uzate (Andrid, Apa, Ciumești, Gherța Mică, Odoreu, Valea Vinului și Vetis).

Alimentare cu apă (anul 2020):

- 62 UAT-uri dispun de sisteme centralizate funcționale de distribuție a apei potabile (6 municipii și orașe, 56 comune);
- Numărul localităților cu rețea de distribuție a apei a crescut în ultimii 20 de ani cu aprox. 63%, pe fondul investițiilor publice realizate din diferite surse;
- Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile din județul: 1.832,5 km, în creștere cu 259,4 km numai în ultimii 5 ani.

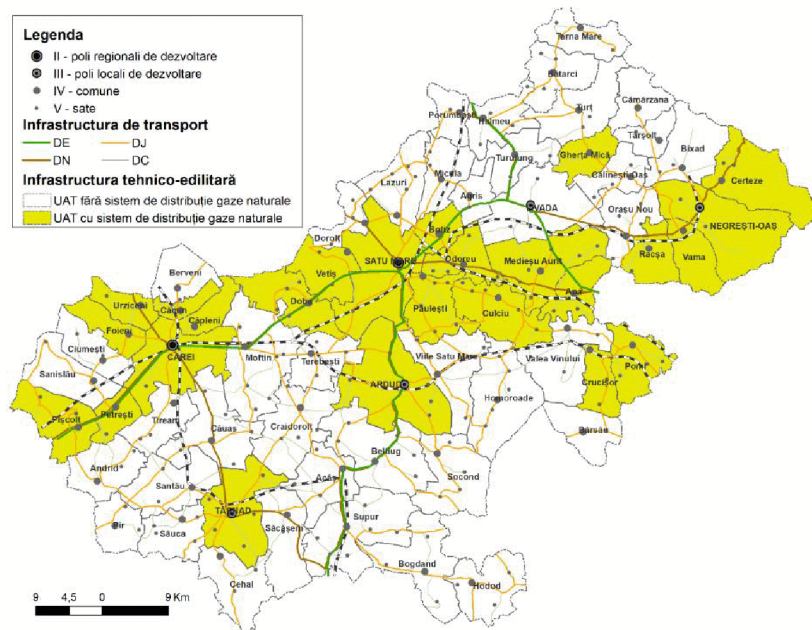

Ca și în cazul serviciului de alimentare cu apă potabilă, domeniul infrastructurii de apă uzată face în prezent obiectul unor investiții majore. Prin proiectele finanțate din fonduri europene se realizează reabilitarea sistemului de canalizare și a stațiilor epurare din aglomerările urbane din județ.

SERVICII DE INTERES PUBLIC

Utilități publice

Transportul și distribuția energiei electrice cuprinde magistralele de transport de 400 kV Roșiori și Oradea – Găgălin – Mukacevo și magistralele de transport de 220 kV pe Vetiș – Roșiori – Baia Mare.

Producția și distribuția energiei termice

Alimentarea cu energie termică în sistem centralizat s-a restrâns, în unele cazuri centralele termice fiind dezafectate. În prezent, marea majoritate a populației beneficiază de sisteme de încălzire individuale din surse proprii, microcentrale de apartament sau sobe.

Străzile orășenești

Lungimea totală a străzilor orășenești din județ a înregistrat o ușoară creștere în ultimul deceniu, însă la nivelul fiecărei localități situația este foarte diferită. Astfel:

- în 3 localități (Satu Mare, Carei și Ardud) lungimea totală a străzilor orășenești a crescut, ceea ce poate indica și o tendință de extindere a urbanului în aceste zone. Cea mai mare creștere o înregistrează municipiul Satu Mare (26,4%) și cea mai mică, aproape nesemnificativă municipiul Carei (1,51%);
- 2 orașe (Tășnad și Livada) au rămas cu aceeași lungime de străzi orășenești;
- 1 oraș (Negrești-Oaș) a înregistrat o scădere a lungimii totale a străzilor cu -5,2%, de la 57 km în anul 2010 la 54 km în 2020.

Din lungimea totală a străzilor orășenești, doar municipiul Carei se apropie cu gradul de modernizare de 100%, celelalte având procente mai reduse. Cel mai redus procent îl înregistrează orașul Livada (care este și cea mai recent declarată așezare urbană), cu doar 41,67% străzi modernizate din totalul străzilor orășenești.

Distribuția gazelor naturale

Rețeaua de distribuție a gazelor naturale din județul Satu Mare cuprindea în 2020, 25 localități, respectiv 5 localități urbane (municipiile Satu Mare și Carei, orașele Ardud, Negrești-Oaș și Tășnad) și 20 localități rurale. Din lungimea totală a conductelor pentru distribuția gazelor naturale, cele mai mari ponderi sunt deținute de municipiul Satu Mare (35,21%) urmat la o distanță foarte mare de restul localităților, inclusiv cele urbane (Carei - 9,14%, Negrești-Oaș - 5,50%, Tășnad - 4,28% și Ardud - 4,27%). Dintre așezările rurale o pondere mai mare o are comuna Vetiș (5,83%).

Telecomunicații

Piața operatorilor de telecomunicații, este destul de matură, fiind reprezentată de marii furnizori naționali: RDS - Romania Data Systems, Astral, Sobis, Verena, Romtelecom ș.a.

Categorii de telecomunicații prezente:

- radio și televiziune (posturile naționale de radio și televiziune, operatorii prin cablu precum Romtelecom (Dolce), RCS & RDS, UPC, Atlas);
- telefonie fixă și mobilă (Telekom, Vodafone, Orange, RCS & RDS, UPC);
- rețele internet (RCS & RDS, UPC, Telekom, Vodafone, Orange).

Gradul de acoperire a rețelilor de comunicare, mass-media și a serviciilor internet este în procent ridicat, fiind rezolvate aproape toate solicitările de instalare de posturi telefonice din mediul urban și rural. La nivelul județului funcționează 103 oficii poștale.

ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI SPORTIVE

Patrimoniul cultural și activitatea culturală

În Lista Monumentelor Istorice sunt înscrise 310 monumente istorice.

Pe teritoriul județului Satu Mare există 53 monumente de interes național (categoria A) și 251 de interes local (categoria B). Cele mai multe sunt:

- monumente de arhitectură – 180 (biserici, clădiri cu destinația de instituție publică sau de locuit, ansambluri urbane)
- monumente de arheologie – 108 (sit-uri arheologice)
- monumente de for public – 6 (ansambluri statuare, monumente funerare, etc.)

Localizarea monumentelor istorice

Repartiția monumentelor în teritoriu indică faptul că cele mai multe se află localizate în municipiul Satu Mare (68), acesta fiind și singura localitate unde sunt prezente toate cele 4 categorii de monumente istorice. Municipiul Carei are 39 monumente istorice înscrise în lista oficială a Ministerului Culturii, fiind urmat de comunele Bixad, Hodod și Medieșu Aurit, fiecare cu câte 12 monumente, și comuna Sănișlău cu 11 monumente. În figura alăturată sunt evidențiate categoriile de monumente istorice care se regăsesc în primele 6 localități, după numărul total de astfel de obiective deținute. Acestea concentrează peste 50% din numărul total de monumente.

Printre principalele dotări culturale prezente în județ se regăsesc următoarele de importanță majoră:

- *Muzee și complexe muzeale, galerii și case memoriale* – sunt în număr de 16 la nivel județean, printre care Muzeul Județean Satu Mare (arheologie și științele naturii), Muzeul de Artă Satu Mare, Muzeul Orașului Tășnad (istoria și etnografia orașului), Muzeul Țării Oașului din Negrești-Oaș, fondat în 1972 (muzeu de etnografie în aer liber), Muzeul Etnografic al Șvabilor din Petrești cu peste 200 de exponate și Rezervația Dacilor Liberi de la Medieșu Aurit;
- *Instituții de spectacole*: Teatrul de Nord cu cele două secții – română și maghiară și Filarmonica Dinu Lipatti cu 860 locuri în anul 2020;
- *Biblioteci*: 171 biblioteci repartizate în 64 unități administrativ-teritoriale;
- *Lăcașuri și edificii de cult*: Episcopia Catolică Satu Mare, Colecția Bisericească – Căpleni, județul Satu Mare;
- *Monumente istorice*.

Starea de conservare a mai multor monumente istorice din județ este precară, iar resursele financiare limitate fac ca doar mică parte dintre acestea să ajungă să fie restaurate anual. În pofida demersurilor realizate la nivel județean, singurul monument inclus în Programul Național de Restaurare a fost Clastrul surorilor piariste din municipiul Carei (monument de categorie A) în anul 2015. Până în prezent, niciun alt document nu a mai fost inclus pe lista de restaurări anuale a Institutului Național al Patrimoniului.

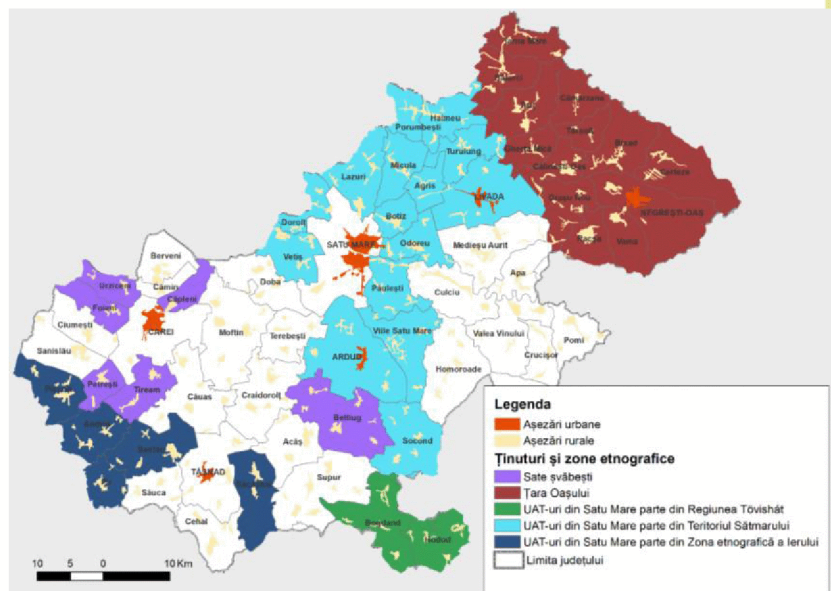
În vederea reabilitării unor obiective de valoare patrimonială, Consiliul Județean Satu Mare a accesat fonduri prin următoarele proiecte:

- EASYDOOR – Easy Access to Systemic Discovery of Our Origins and Resources finanțat prin programul Interreg V-A România-Ungaria
- Reabilitarea bisericii reformate din Acâș, proiect finanțat prin POR

ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI SPORTIVE

Patrimoniul cultural și activitatea culturală

Patrimoniul imaterial al județului cuprinde meșteșugurile populare, artizanatul, tradițiile, obiceiurile, folclorul și dansurile populare din zonele rurale.

Localitățile aflate pe teritoriul județului Satu Mare aparțin mai multor subregiuni, ținuturi, sau “țări” istorice și subdiviziuni etnografice, dintre care cea mai cunoscută este Țara Oașului. Acestea se disting prin caracteristici geografice, etnografice și prin folclorul, religia, obiceiurile, tradițiile sau dialectul vorbit de locuitori. Principalele ținuturi și zone etnografice specifice județului Satu Mare sunt evidențiate în figura alăturată.

- **“Sătmarul” (Szatmár)** – în sensul mai larg al cuvântului este denumirea etnografică generală a regiunii etnolingvistice, predominant maghiară de pe Câmpia Someșului, numit în etnografia și geografia maghiară Câmpia Sătmarului, care se distinge prin caracteristici geografice, folclor (portul sătmărean), dansuri (dansurile sătmărene), cântece și muzica (muzica populară sătmăreană), dar, parțial, și prin religie (maghiarii sătmăreni fiind, în mod tradițional, de religie reformată). În prezent, Sătmarul se întinde pe teritoriul a trei țări: România (vestul județului Satu Mare), Ungaria (estul județului Szabolcs-Szatmár-Bereg), respectiv o parte mai mică pe teritoriul Ucrainei.
- **Satele șvăbești** cuprind localitățile șvabilor sătmăreni din jurul orașelor Carei și Ardud, respectiv între aceste două orașe, pe tot teritoriul fostelor domenii ale grofilor Károlyi. O parte dintre aceste sate se găsesc azi și în Ungaria, dar marea lor majoritate sunt pe teritoriul actualului județ Satu Mare.
- **“Țara Oașului”** este o regiune geografică și etno-culturală românească alcătuită din Depresiunea Oașului, respectiv din Munții Oaș și Gutâi, vestită pentru tradițiile sale specifice, care s-au conservat în forme originale până aproape de zilele noastre.
- **“Regiunea Tövishát” (Dealul Spinilor)** este o subregiune geografică și etnografică maghiară a regiunii Sălaj (Szilágyság), care se distinge prin particularități etnolingvistice, prin dansuri și obiceiuri, prin religia predominant reformată a locuitorilor și prin folclor. Regiunea se întinde în prezent pe teritoriul actualelor județe Sălaj, Bihor și Satu Mare. Localitățile care azi se găsesc pe teritoriul județului Satu Mare sunt: Lelei, Bogdand și Hodod.

- **“Zona Ierului” sau “Zona Eriului”** este o subregiune geografică și etnografică a regiunii Partium / Crișana, în zona râului Ier, pe Câmpia Ierului. Se caracterizează prin geografia, folclorul, portul și confesiunea predominant reformată a locuitorilor. Cea mai mare parte a subregiunii se află azi pe teritoriul județului Bihor, dar câteva localități se află și pe teritoriul județelor Sălaj și Satu Mare, respectiv și pe teritoriul Ungariei. Localitățile aflate pe teritoriul județului Satu Mare sunt: Ady Endre, Eriu-Sâncrai, Ghirolt, Dindești, Andrid, Săcășeni, Chereușa, Ghenci, Tiream, Santău, Pir și Pișcolt.

Există numeroase alte resurse culturale importante care pot fi valorificate pentru turism (de exemplu, folclor în Certeze, Bătarci, Turț, Soconzel, atelierul de ceramică de la Vama recunoscut la nivel național, etc.). Aceste resurse secundare pot fi înglobate în circuite turistice îmbogățind oferta turistică a județului.

ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI SPORTIVE

Patrimoniul cultural și activitatea culturală

- Patrimoniul cultural mobil al județului Satu Mare este bogat, fiind concentrat în cele 16 muzee și colecții publice din județ;
- La nivelul județului funcționează 3 instituții de spectacol, respectiv Teatrul de Nord din municipiul Satu Mare, Casa de Cultură a Sindicatelor Satu Mare și Filarmonica "Dinu Lipatti";
- În anul 2020 funcționau la nivelul județului Satu Mare 171 biblioteci, dintre care 114 erau cu circuit închis (majoritatea școlare), iar 48 erau biblioteci publice, destinate tuturor membrilor comunităților locale sau zonale.

Sportul și activitățile recreative

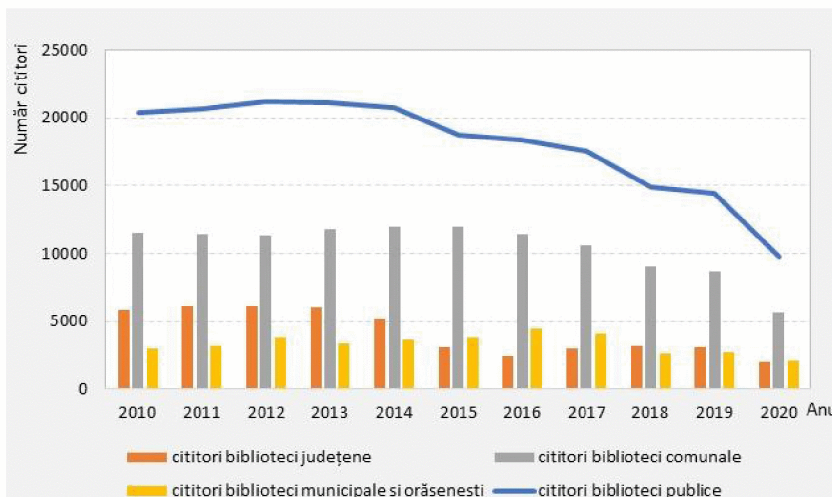
În anul 2020: 150 secții ale cluburilor sportive; 5.713 sportivi legitimați; 85 antrenori; 120 instructori; 141 arbitri.

Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Satu Mare are în subordine 7 structuri sportive de drept public la care se adaugă 60 cluburi sportive de drept privat. Direcția se ocupă de organizarea și promovarea unor evenimente (întreceri județene și locale) pentru sportul de masă, competiții pentru sportul de performanță, acțiuni de selecție, organizarea de cantonamente pentru cluburile coordonate, organizarea de tabere, premiarea sportivilor.

Infrastructura de agrement este satisfăcătoare la nivelul județului:

- Ștrandul termal Aquastar din municipiul Satu Mare;
- Baza de agrement Apa;
- Ștrandul din Carei;
- Valea Măriei;
- Stațiunea de la Tășnad.

Numărul total de cititori din bibliotecile din județ a scăzut cu peste 43% în ultimul deceniu, procent similar cu cel al reducerii numărului de elevi, principala categorie de beneficiari ai acestor instituții. În cazul bibliotecilor publice, scăderea a fost de 52%, fiind accentuată de închiderile de biblioteci comunale, în timp ce numărul de cititori de la bibliotecile județene a fost cu 66% mai mic în 2020 comparativ cu 2010, unde fenomenul de diminuare continuă a numărului de beneficiari devine evident începând cu anul 2014.

Pentru dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement autoritățile locale și județene au depus o serie de eforturi pentru obținerea finanțărilor din fonduri naționale sau europene pentru realizarea următoarelor obiective:

- Amenajare parc de agrement Somoș, crearea unui Centru Multifuncțional și Centru Recreativ în municipiul Carei;
- Reabilitarea și modernizarea Bazei Sportive Dinamo;
- Construire sală de sport în localitatea Mădăraș, orașul Arduș;
- Construire sală de sport în comuna Beltiug, sat Beltiug;
- Înființarea unui spațiu de joacă pentru copii în comuna Bârsău;
- Amenajare spații de petrecere a timpului liber în orașul Livada;
- Amenajare parc recreativ în localitatea Vetis;
- Amenajarea spațiilor verzi din comuna Săcășeni;
- Amenajare zonă expozițională în cadrul Muzeului Țării Oașului și construirea unei săli de sport cu tribună de 180 locuri în orașul Negrești-Oaș;
- Reamenajarea terenului de fotbal din orașul Tășnad;
- Amenajare teren de sport în localitățile Ciumești, Ghenci (comuna Căuaș), Lazuri, Viile (comuna Viile Satu Mare);
- Înființare teren de sport multifuncțional în comunele Medieșu Aurit și Odoreu;
- Construcție stadion comunal tip 1 varianta 1 în localitatea Moftinu Mic, comuna Moftin.

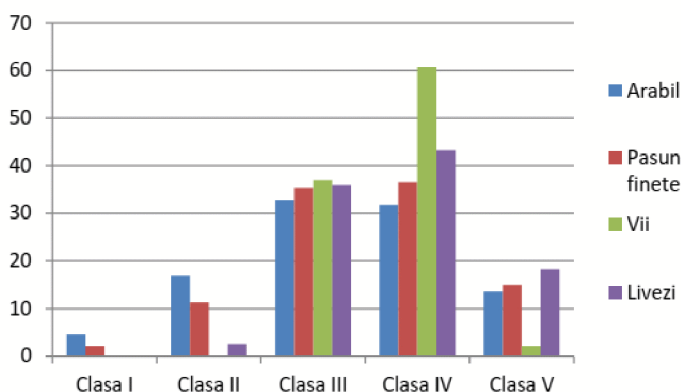

MEDIU ȘI BIODIVERSITATE

Calitatea factorilor de mediu

Calitatea solurilor – Suprafața agricolă a județului Satu Mare este de 319.335 ha. Ponderea cea mai mare din fondul funciar o au terenurile agricole (72%), pădurile (16%) și suprafețele ocupate cu construcții, căi de comunicații, ape, etc. (12%).

Ponderea terenurilor agricole pe clase de calitate după notele de bonitare la nivelul județului Satu Mare:

În privința zonelor afectate de procese naturale, ca zone critice sub aspectul deteriorării solului din județul Satu Mare, se disting următoarele areale:

- zona cu soluri hidromorfe și salsodisoluri din Valea Ierului;
- zona de eroziune pluvială din Dealurile Codrului, Dealurile Tășnadului și Dealurile Oașului care prezintă, ca formă gravă, eroziunea de adâncime, astfel terenurile încadrate în categoria neproductiv ravenă este bine să fie împădurite cu salcâm;
- dunele nisipoase din Câmpia Nirului, ca zonă aridă și erodată eolian cu o suprafață de aproximativ 3.000 ha expuse deflației eoliene și a unei acute lipse de apă. Interduna, deși este expusă unui excedent de apă în anotimpul primăverii, spre toamnă suferă de lipsa apei. Pentru această zonă a existat după anul 1980 un vast program ameliorativ de sistematizare a teritoriului, desecare și irigare a nisipurilor.

În privința lucrărilor de îmbunătățiri funciare, în funcție de condițiile naturale, s-au impus acțiuni hidroameliorative din cauza pânzei freatice aflată la mică adâncime (2 - 3 m) sau a pantelor mici ale râurilor care determină meandrare accentuată sau depresiuni cu exces de umiditate. Dintre lucrările de îmbunătățire funciară executate în județul Satu Mare se menționează:

- suprafețe amenajate cu irigații – 4704 ha;
- suprafețe amenajate cu desecare-drenaj – 232.873 ha;
- suprafețe amenajate cu CES – 38.015 ha.

Sub aspectul deteriorării solului, în județul Satu Mare există un sit contaminat istoric, localizat în municipiul Satu Mare, reprezentat de depozitul de deșeuri municipale. Alte situri potențial contaminate cu efecte asupra calității solului sunt reprezentate în principal de depozite de deșeuri municipale, localizate în municipiul Carei și orașele Tășnad și Negrești-Oaș, dar și de depozitul de locomotive (produse petroliere rezultate în urma reparațiilor efectuate la locomotive) din municipiul Satu Mare. Suprafața totală afectată de poluare în cele 4 situri potențial contaminate este de 73.200 ha.

Calitatea aerului – La nivelul anului 2019, evaluarea calității aerului prin monitorizare continuă pe teritoriul județului Satu Mare s-a realizat prin intermediul celor 2 stații automate de monitorizare aparținând Rețelei Naționale pentru Monitorizarea Calității Aerului (RNMCA) amplasate în județ:

- Stația SM1 – stație de tip fond urban, amplasată în municipiul Satu Mare;
- Stația SM2 – stație de tip suburban/ trafic, amplasată în municipiul Carei.

Sistemul de monitorizare permite autorităților locale pentru protecția mediului:

- să evalueze, să cunoască și să informeze în permanență publicul, alte autorități și instituțiile interesate, despre calitatea aerului;
- să prevină poluările accidentale;
- să avertizeze și să protejeze populația în caz de urgență.

MEDIU ȘI BIODIVERSITATE

Calitatea factorilor de mediu

Calitatea apelor – Calitatea apelor de suprafață din Județul Satu Mare este urmărită de ANAR Apele Române – Administrația Bazinală Apă Someș-Tisa, Sistemul de Gospodărire al Apelor Satu Mare.

Cele mai importante surse de poluare a apelor din județul Satu Mare (în principal din perspectiva volumelor de apă procesate) sunt reprezentate de societățile care au ca obiect de activitate furnizarea de apă către populație și colectarea apelor uzate menajere.

Măsuri care trebuie luate pentru protecția calității apelor țin de:

- realizarea de noi stații și instalații de epurare la sursele de poluare;
- extinderea, modernizarea, re tehnologizarea stațiilor de epurare existente sub capacitate și a celor cu uzură avansată;
- optimizarea funcționării stațiilor care nu ating parametrii proiectați și asigurarea funcționării tuturor treptelor de epurare;
- depozitarea și transportul nămolurilor epuizate, astfel încât să nu poată influența calitatea receptorilor și a pânzei freatice;
- interzicerea depozitării de deșeuri de orice natură în albiile râurilor sau pe malurile de unde pot fi antrenate de precipitații în resursele de apă.

La nivelul S.G.A. Satu Mare există un Plan de prevenire și combatere a poluărilor accidentale a resurselor de apă, în care sunt prevăzute 7 secțiuni de intervenție:

- râul Someș la Satu Mare și Dara;
- râul Crasna la Supuru de Jos, Domănești și Berveni;
- râul Tur la Turulung și Micula.

În urma delimitării corpurilor de apă, în Districtul Bazinal Someș-Tisa au fost identificate 326 de corpuri de apă pe râuri, dintre care:

- 290 corpuri pe râuri în stare naturală; dintre acestea 147 corpuri de apă sunt reprezentate de corpuri de apă nepermanente;
- 14 corpuri pe râuri puternic modificate;
- 22 corpuri de apă artificiale (canale și derivații).

Cele patru corpuri de apă subterane identificate la nivelul județului Satu Mare asigură necesitățile de alimentare cu apă potabilă și industrială ale teritoriului:

- ROS001 – Conul Aluvionar Someș;
- ROS006 – Corpul de Apă Subteran Câmpia Carei;
- ROS013 – Conul Someșului, Pleistocen Inferior;
- ROS017 – Câmpia Turului Superior.

În cadrul Administrației Bazinale de Apă Someș Tisa, în urma evaluării calitative și ținând cont de recomandările din metodologia de evaluare, toate corpurile de apă subterană se află în stare chimică bună.

Starea ecologică și cea chimică a principalelor ape de suprafață și corpurilor de apă (râuri în stare naturală) monitorizate din Districtul de Bazin Hidrografic Someș-Tisa de pe teritoriul județului Satu Mare este prezentată în tabelul de mai jos.

Denumire corp de apă	Categoria corpului de apă	Stare ecologică/ potențialul ecologic	Stare chimică
Someș – confluență Lăpuș – confluență Homorodu Nou	râu în stare naturală	Bună	3
Someș – confluență Homorodu Nou - granița cu Ungaria	râu în stare naturală	Moderată	2
Tur – izvoare – captare Negrești Oaș	râu în stare naturală	Bună	2
Tur – aval de acumulare Călinești – confluență Turț	râu în stare naturală	Bună	2
Tur confluență Turț – granița RO - HU	râu în stare naturală	Bună	3
Crasna - aval acumulare Vârșolț – polder Moftin	râu în stare naturală	Moderată	2
Crasna – polder Moftin – granița cu Ungaria	râu în stare naturală	Moderată	2
Ier – izvor – confluență Rit	râu în stare naturală	Moderată	2
Homorodu Vechi	râu în stare naturală	Moderată	2
Homorodu Nou și afluenți	râu în stare naturală	Bună	2
Tur – aval captare Negrești Oaș – amonte acumulare Călinești	corp de apă puternic modificat	Bună	2
Valea Rea cu afluenții	corp de apă puternic modificat	Bună	2
Acumulare Călinești	lac de acumulare	Bună	2

MEDIU ȘI BIODIVERSITATE

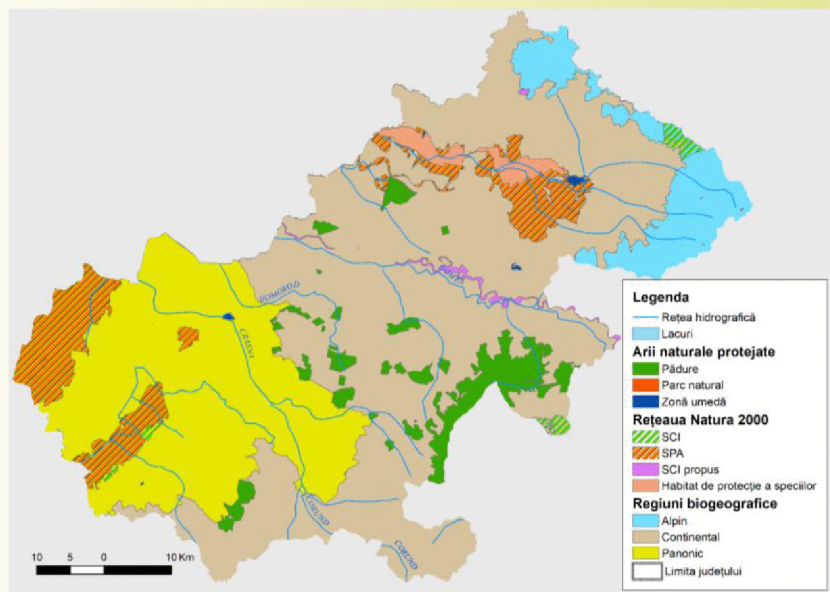
Biodiversitatea

Județul Satu Mare dispune de o mare diversitate de ecosisteme, habitate și specii sălbatice, grație cadrului natural variat, condițiilor geografice, hidrologice, climatice și pedologice. Datorită poziției sale în nord-vestul țării și suprapunerii parțiale cu teritoriul Câmpiei de Vest, a configurației reliefului și a diferențelor altitudinale, județul se suprapune pe 3 regiuni biogeografice: panonică, continentală și alpină, fiecare dintre acestea având elemente de specificitate floristică și faunistică. Astfel, adăpostește o diversitate biologică mare, de la pajiști alpine în Munții Oaș (partea de nord-est a județului), până la dune panonice în Câmpia de Vest (sud-vestul județului).

În scopul asigurării măsurilor speciale de protecție și conservare în situ a bunurilor patrimoniului natural, în județul Satu Mare au fost desemnate 24 arii naturale protejate, cu o suprafață totală de 48.364,77 ha:

- 6 arii de interes național (rezervații naturale - 6.271,50 ha);
- 9 arii de interes județean sau local (1.593,36 ha);
- 9 arii de interes comunitar sau situri Natura 2000 (45.902,16 ha).

Regiunea biogeografică continentală cuprinde cel mai mare număr de arii protejate, urmată de regiunea biogeografică panonică și alpină:

Prin Decizia nr. 339 din 18.08.2020 emisă de Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, au fost aprobate Normele metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1177/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului de importanță comunitară ROSCI0214 Râul Tur, ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0068 Lunca Inferioară a Turului, ariei naturale protejate de interes național VII.10 Râul Tur și rezervației naturale de interes județean Noroieni.

Arii naturale protejate de interes național – există 6 arii naturale a căror suprafață însumată reprezintă 1,43% din suprafața totală a județului:

- Dunele de nisip Foieni – rezervație naturală de tip botanic (5 ha);
- Mlaștina Vermeș – rezervație naturală de tip botanic (72 ha);
- Pădurea Urziceni – rezervație naturală de tip forestier (40 ha);
- Tinoavele din Munții Oaș – rezervație naturală de tip botanic (13 ha);
- Râul Tur (cursul inferior) – rezervație naturală de tip mixt (6.191 ha);
- Pădurea cu pini Comja – rezervație naturală de tip forestier (< 1 ha).

Arii protejate de interes județean – 9 arii protejate de interes județean: Pădurea Noroieni, Pădurea Mare, Parcul dendrologic Carei, Apele minerale din comuna Bixad, Băile Puturoasa, Băile Tarna Mare, Valea Măriei, Apele minerale din comuna Certeze și Apele minerale de la Luna Negrești-Oaș.

Arii naturale protejate de interes comunitar (Natura 2000) – 2 Arii Speciale de Protecție Avifaunistică (SPA) reprezentând 9,82% din suprafața județului și 7 Situri de Importanță Comunitară (SCI) reprezentând 10,58%. Dintre cele 9 arii naturale, 4 sunt în bioregiunea continentală, 3 se află în bioregiunea panonică și 2 în cea alpină.

Impact negativ asupra habitatelor naturale îl are regimul neechilibrat de exploatare a terenurilor, precum și fenomenele de tipul turismului necontrolat care produc impact asupra covorului vegetal și solului în zonele de campare.

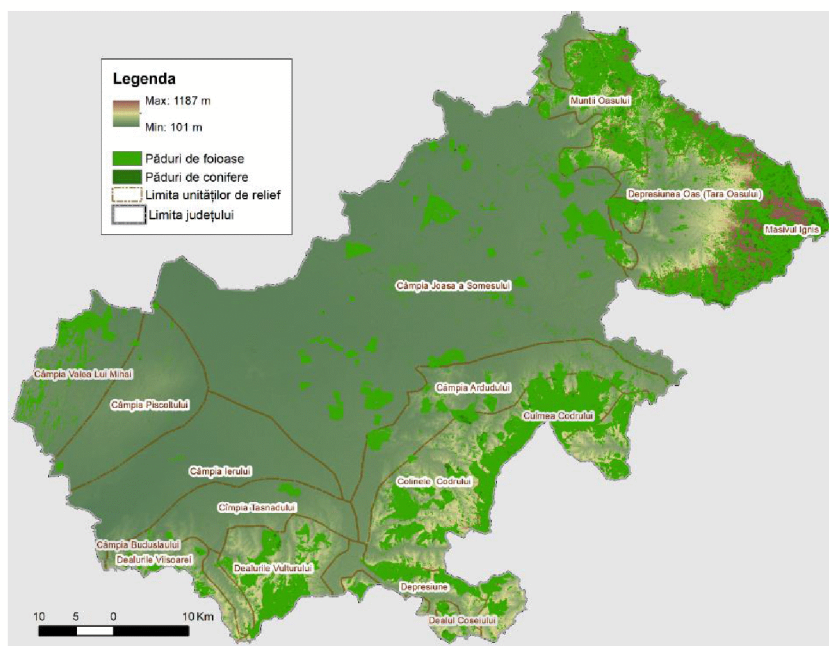

MEDIU ȘI BIODIVERSITATE

Biodiversitatea

Starea fondului forestier – fondul forestier ocupă circa 17% din suprafața județului, fiind mult mai mică procentual față de cea înregistrată la nivelul țării (26,7%). Județul Satu Mare este deficitar în păduri (16% suprafață de pădure, față de plafonul 30% prevăzut de codul silvic). Suprafața fondului forestier a cunoscut o ușoară creștere în ultimii ani (3,10%).

Din punct de vedere al repartiției pe unități de relief, 67% din suprafața totală a pădurilor se regăsește în zona de câmpie, urmată de zona de deal (29%) și doar 4% în zona montană. Dominante sunt pădurile de foioase (fag și stejar, în special).

Energii verzi, regenerabile

Potențial geotermal – teritoriul beneficiază de ape subterane geotermale cu temperatură la emergentă de 60 ... 120 °C.

Potențial solar – teritoriul este încadrat în trei zone de interes deosebit pentru aplicațiile electroenergetice ale energiei solare într-o proporție aproximativ egală. Zonele sunt dispuse în benzi orientate nord-sud:

- *zona II – potențial bun, include zonele din Câmpia și Dealurile de Vest, radiația solară pe suprafață orizontală este între 1.300 și 1.400 MJ/m²;*
- *zona III – potențial moderat, dispune de mai puțin de 1.300 MJ/m²;*
- *zona IV – din est, suprapusă inclusiv peste zona montană a județului, cu valori între 1.200 și 1.250 MJ/m².*

Potențial eolian – nu este semnificativ, fiind sub medie, cu o valoare a vitezei medii anuale a vântului de 4 - 6 m/s în cea mai mare parte a teritoriului, încadrându-se în zona a treia de potențial.

Managementul deșeurilor

Situația actuală a gestiunii deșeurilor menajere în județul Satu Mare este caracterizată de câteva elemente și deziderate care țin atât de implementarea Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor (perioada 2019 - 2025) cât și a proiectului “Managementul regional al deșeurilor urbane și ecologizarea rampelor de deșeuri din județul Satu Mare” care prevăd măsuri precum:

- *închiderea și ecologizarea fostelor amplasamente de depozitare a deșeurilor;*
- *finalizarea și funcționalizarea amplasamentelor actuale de colectare, depozitare temporară și a depozitului regional;*
- *creșterea gradului de acoperire cu servicii de salubritate;*
- *minimizarea cantităților emise;*
- *creșterea gradului de valorificare a materialelor re folosibile.*

Activitatea de colectare și de transport centralizat a deșeurilor menajere atât în mediul urban, cât și în mediul rural, este realizată de operatori autorizați. În anul 2019 existau 18 operatori de salubritate autorizați pentru colectarea de la populație și de la agenții economici și industriali a deșeurilor menajere și pentru transportul acestora în vederea tratării și eliminării.

La nivelul județului în perioada 2014 - 2019 numărul total de persoane deservite s-a menținut aproape constant, o mică diferență apărând în cazul populației din mediul rural, care a crescut cu aproximativ 8% în anul 2019, față de 2014.

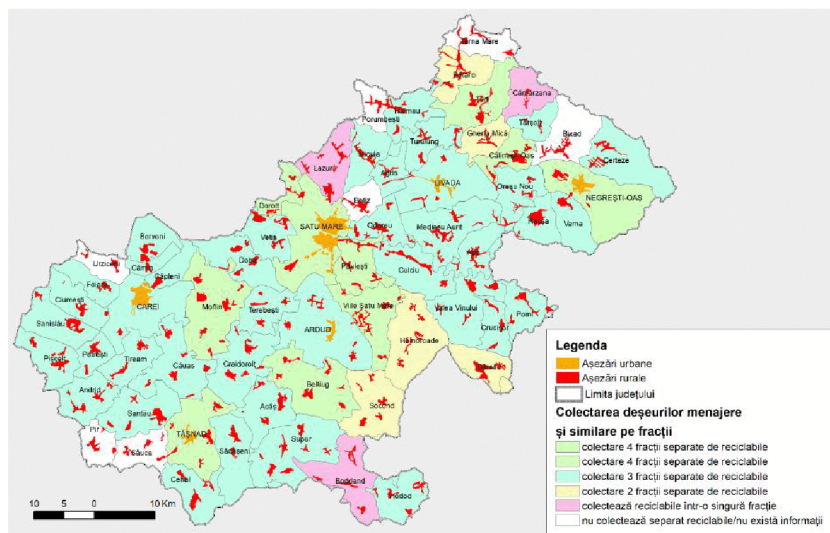

MEDIU ȘI BIODIVERSITATE

Managementul deșeurilor

Structura modalității de colectare a deșeurilor menajere și similare pe fracții la nivelul UAT-urilor din județul Satu Mare în anul 2019:

În prezent, colectarea separată este implementată foarte diferit în UAT-urile aparținând județului Satu Mare:

- 10 UAT-uri colectează 4 fracții separate de reciclabile;
- 40 UAT-uri colectează 3 fracții separate de reciclabile;
- 8 UAT-uri colectează 1 sau 2 fracții separate de reciclabile;
- 7 UAT-uri nu colectează separat reciclabilele.

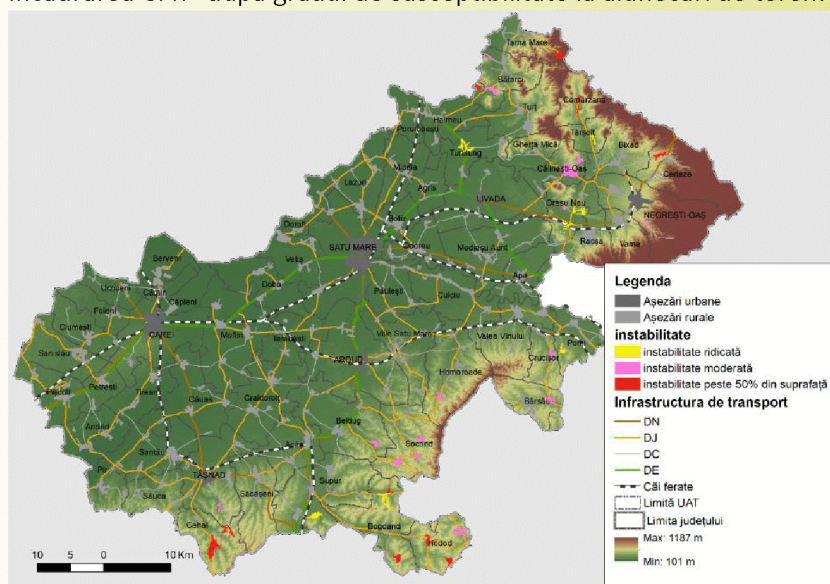
În prezent, depozitarea reprezintă principala opțiune de eliminare a deșeurilor municipale, fiind considerată cea mai puțin favorabilă și de aceea se realizează numai în cazul în care celelalte opțiuni nu pot fi aplicabile.

Riscuri naturale. Efecte ale schimbărilor climatice

Pe teritoriul județului Satu Mare există următoarele tipuri de risc:

- seisme (cutremure de pământ), alunecări de teren, inundații;
- fenomene meteorologice periculoase (înzăpeziri și viscole).

Încadrarea UAT- după gradul de susceptibilitate la alunecări de teren:

Se constată următoarele aspecte:

- număr relativ ridicat de așezări pe al căror teritoriu se întrunesc condiții de instabilitate ridicată a substratului în raport cu alunecările de teren pe o suprafață de peste 10% din intravilan;
- număr ridicat de așezări pe al căror teritoriu se întrunesc condiții de instabilitate moderată a substratului în raport cu alunecările de teren, pe o suprafață de peste 30% din intravilan.

Risc seismic – la nivelul județului există unele areale care trebuie considerate ca fiind cu un risc ridicat, cum ar fi unitățile administrativ teritoriale Carei, Berveni și Andrid, unde intensitatea seismică este de VIII grade pe scara MSK-64. Spre deosebire de aceste areale, cele din vecinătatea structurii cristaline a Culmii Codrului sunt caracterizate de cea mai redusă intensitate seismică de pe teritoriul județului (comunele Bârsău, Bogdand, Hodod).

Risc de inundații – suprafețele posibil a fi afectate de inundații (arii inundabile) se regăsesc în 34 UAT-uri, reprezentând 24,8% din totalul suprafeței județului. Există zone cu o frecvență mare de apariție a inundațiilor, precum:

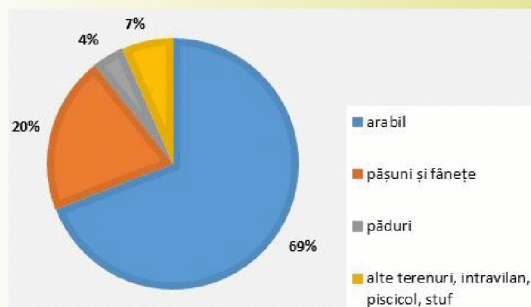
- Supur, afectată de bazinele hidrologice ale râurilor Crasna, Maja;
- Negrești-Oaș, afectat de râurile Tur și Talna;
- Bixad afectată de râurile Valea Albă, Valea Rea și Târșolț.

MEDIU ȘI BIODIVERSITATE

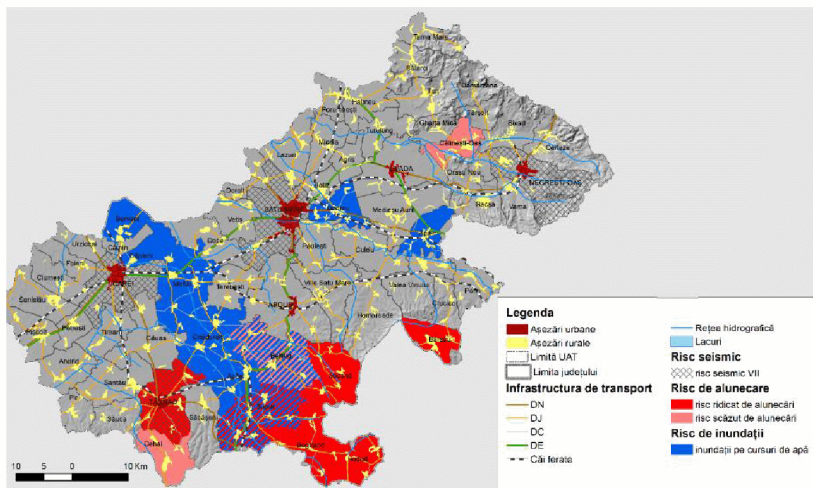
Riscuri naturale. Efecte ale schimbărilor climatice

Risc de inundații – Ponderea cea mai mare a suprafețelor apărate prin îndiguire din județul Satu Mare o are categoria terenurilor agricole (69%), urmată de cea a pășunilor și fânețelor (20%), în timp ce pădurile au doar 4%.

Schimbările climatice au un efect profund asupra biodiversității, iar pe viitor ar putea fi principalul factor care va sta la baza extincției speciilor. Efecte importante care au loc deja se referă la distribuția speciilor, sincronizarea migrațiilor și a sezonelor de reproducere și o incidență crescută a bolilor și paraziților. Dincolo de influența directă a omului (prin despăduriri, transformarea în terenuri agricole, asanări etc.), multe habitate dispar sau se modifică din cauza schimbărilor climatice (secarea unor bălți, brațe moarte din lunca râurilor Someș, Crasna, Tur, Ier, etc.).

Schimbări climatice – efectul cel mai vizibil se reflectă în creșterile temperaturii medii globale, scăderea resurselor de apă, intensificarea deșertificării, creșterea nivelului apei mărilor și oceanelor, apariția și intensificarea fenomenelor extreme, etc. Biodiversitatea este afectată de schimbările climatice, cu consecințe negative pentru umanitate. Biodiversitatea, prin serviciile de ecosistem pe care le susține, are o contribuție importantă atât la atenuarea, cât și la adaptarea la schimbările climatice.

Conservarea și gestiunea adecvată a biodiversității este o chestiune critică în privința schimbărilor climatice.

La nivelul județului Satu Mare, în ultima perioadă s-au înregistrat variații destul de mari ale precipitațiilor medii anuale de la un an la altul.

În privința temperaturilor, în ultimii ani nu s-a înregistrat un număr mare de zile cu căldură excesivă (peste 35°C).

TURISM

Resurse turistice ale județului

Turismul – activitate economică generatoare de valoare adăugată și de locuri de muncă, care poate să contribuie la dezvoltarea economică și socială a județului Satu Mare. Dezvoltarea în domeniul turistic este legată de dezvoltarea durabilă prin următoarele aspecte: impactul pozitiv pe care îl generează asupra bunăstării populației prin generarea locurilor de muncă și creșterea veniturilor economiei locale, utilizarea responsabilă a resurselor naturale și păstrarea integrității naturale, protecția patrimoniului și a destinațiilor culturale.

Resursele turistice naturale – în județul Satu Mare au fost inventariate 21 tipuri de habitate cu importanță conservativă comunitară și 29 de habitate de interes național: habitate costiere și de sărătură, dune de nisip costiere și continentale, habitate de ape dulci, tufărișuri și lande temperate, formațiuni ierboase naturale și seminaturale, habitate de pădure.

Resursele turistice antropice – sunt numeroase și diversificate și pot constitui o bază importantă pentru dezvoltarea turismului istoric-cultural, religios, rural, etc. Valori de patrimoniu cultural de interes național precum:

- *Castele și cetăți*: Castelul Károlyi (Carei); Castelul Károlyi de la Ardud; Castelul Vécsey (Livada); Castelul medieval Medieșu Aurit;
- *Conace*: conacul Cserey-Fischer (Tășnad); conacul Pop Romulus (Supuru de Sus); conacul Wesselényi și conacul Degenfeld (Hodod); conacul din Săuca;
- *Clădiri cu valoare arhitecturală*: Hotelul Dacia, Turnul Pompierilor, Teatrul de Nord, Hotel Poesis, Casa Albă (Satu Mare); Turnul de apă de la Carei, Gimnaziul Piaristilor de la Carei, Hanul "Cerbul de Aur" (Carei);
- *Biserici și mănăstiri*: Palatul Episcopial, Biserica ortodoxă "Adormirea Maicii Domnului", Catedrala romano-catolică "Înălțarea Domnului", Biserica reformată cu lanțuri, Sinagoga Satu Mare, Biserica greco-catolică "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril", Biserica romano-catolică Calvaria (Satu Mare); Biserica de lemn Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril (Bogdand); Biserica fostei mănăstiri benedictine din Acâș; Biserica romano-catolică Sfântul Ladislau din Belțug; Biserica ortodoxă din Unimat; Capela romano-catolică din Belțug; Biserica reformată de la Bogdand; Biserica evanghelică luterană de la Hodod; Biserica romano-catolică din Ardud; Mănăstirea Bixad; Biserica romano-catolică "Sfântul Iosif de Calasanz" Carei, Sinagoga din Carei; Cripa familiei Karoly din Căpleni; Biserica reformată din Berea; Biserica reformată din Săuca; Biserica Ortodoxă Nașterea Maicii Domnului; Biserica Ortodoxă Sfântul Dumitru (Negrești-Oaș);

Obiective turistice naturale:

- fond cinegetic: 23 fonduri de vânătoare, cu efective importante de cerb comun, căprior, mistreț, iepure, fazan, potârniche, etc.;
- fond piscicol: râurile Someș, Crasna, Tur și afluenții, etc.;
- rezervații naturale de interes național, județean și comunitar: dunele de nisip Foieni, Mlaștina Vermeș, Pădurea Urziceni, Tinoavele din Munții Oaș, cursul inferior al râului Tur, Pădurea cu pini Comja; Pădurea Noroieni, Pădurea Mare, Parcul Dendrologic Carei; 2 SPA și 7 SCI din Natura 2000, arii de interes comunitar;
- zone cu peisaje pitorești;
- izvoare cu ape minerale și termale.

- *Muzee și case memoriale*: Muzeul Județean Satu Mare; Muzeul orășenesc Tășnad; Muzeul Țării Oașului din Negrești-Oaș; Muzeul moșilor din Scărișoara; muzeele etnografice din localitățile Chilia (Homoroad), Supuru de Sus (Supur) și din Carei; Muzeul șvăbesc din Petrești; Muzeul Maghiar din Bogdand;
- *Situri arheologice*: Situl arheologic punct "Cuptoare" Satu Mare; Situl arheologic punct "Bobald" și situl arheologic punct "Cozard" Carei; Situl arheologic punct "Moară" Acâș; Situl arheologic punct "Podul Crasnei" Cămin; Situl arheologic punct "La Sighetiu" Căuaș; Situl arheologic Berea; Situl arheologic "La gropi de siloz" Culciu Mic; Situl arheologic Lazuri; Situl arheologic punct "La Leșu" (Cuptoarele Dacice) Dumbrava; Situl arheologic Remetea Oașului, punct "Malu Turului" Orașu Nou; Situl arheologic punct "S-E centru" Pir; Situl arheologic, punct "Nisipărie" Pișcolt; Situl arheologic punct 1 Sanislău; Situl arheologic punct "Cetate" Săcășeni; Situl arheologic punct "Dealul Pustiu" Turulung; Situl arheologic punct "Vada Ret" Urziceni.

TURISM

Produse și trasee turistice

Există certificate de omologare pentru 9 trasee turistice de pe teritoriul județului (5 în Munții Gutâi și 4 în zona piemontană Oaș), cu o lungime totală însumată de 46 km (39 km Gutâi și 7 km Oaș). Toate aceste trasee au fost amenajate și sunt întreținute de Serviciul Public Județean Salvamont Satu Mare.

Programe și produse turistice de patrimoniu: *Tradiții și obiceiuri sătmărene; Traseul legendelor sătmărene; Peregrinare pe urmele timpurilor trecute; Circuitul bisericilor medievale; Drumul Mariei; Drumul vinului sătmărean; Drumul prunelor Szatmar - Satu Mare.*

Formele de turism practicate:

- balnear și de sănătate;
- cultural și de patrimoniu;
- religios;
- rural;
- sportiv (de pescuit, cinegetic, cicloturism);
- ecoturismul;
- montan;
- de evenimente și afaceri;
- de tranzit;
- de sfârșit de săptămână

Infrastructura de susținere a turismului

Centre de informare turistică există în: Satu Mare, Tășnad, Negrești-Oaș, Târșolț, Vama, Micula, Hodod, Bogdand, Bervenii, Medieșu Aurit, Certeze, Porumbeni, Orașu Nou, Turț și Doba.

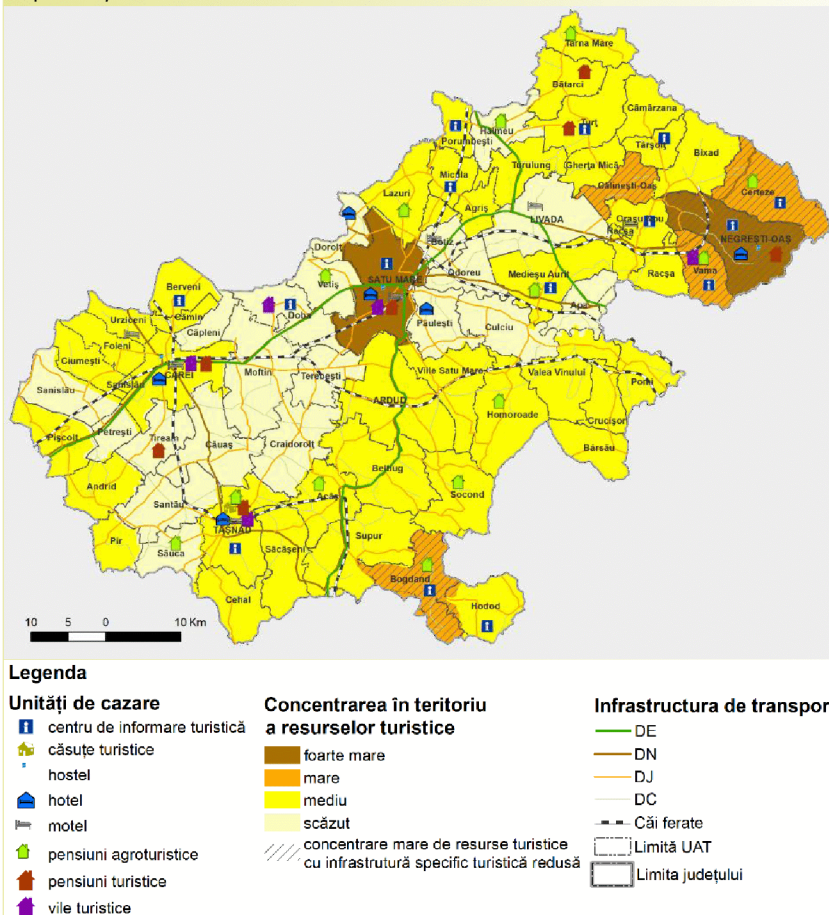
În anul 2020 funcționau 77 unități de cazare: 20 hoteluri; 4 hosteluri; 14 moteluri; 14 vile turistice; 1 casuță turistică; 6 pensiuni turistice; 18 pensiuni agroturistice.

Rute cultural - turistice certificate pe teritoriul județului Satu Mare:

- *Rute cultural turistice dezvoltate pe plan regional:* Ruta "Circuitul bisericilor și mănăstirilor de lemn din Maramureș și Satu Mare – Drumul spre Sfințenie"; Ruta "Icoane făcătoare de minuni din Maramureș și Satu Mare"; Ruta "Drumul patrimoniului muzeal sătmărean";
- *Rute cultural turistice dezvoltate pe plan național:* Ruta bisericilor de lemn din România; Ruta muzeelor etnografice în aer liber din România; Ruta patrimoniului muzeal din România; Ruta "Via Mariae"; Ruta "Icoane făcătoare de minuni din România";
- *Rute cultural turistice transnaționale:* Ruta bisericilor de lemn din România și Republica Moldova.

Obiective: *punerea în valoare a obiectivelor culturale, de artă, a moștenirii istorice; dezvoltarea turismului și stimularea dezvoltării economice și sociale locale; realizarea unui cadru de cooperare între județele României; dezvoltarea durabilă a localităților străbătute de rute; creșterea circulației turistice în România; promovarea patrimoniului material și imaterial din România pe piețele turistice din Uniunea Europeană și din afara ei; promovarea destinațiilor prin organizarea de evenimente cu participare națională și internațională; dezvoltarea relațiilor de colaborare între agenții economici din cadrul unei rute cultural turistice.*

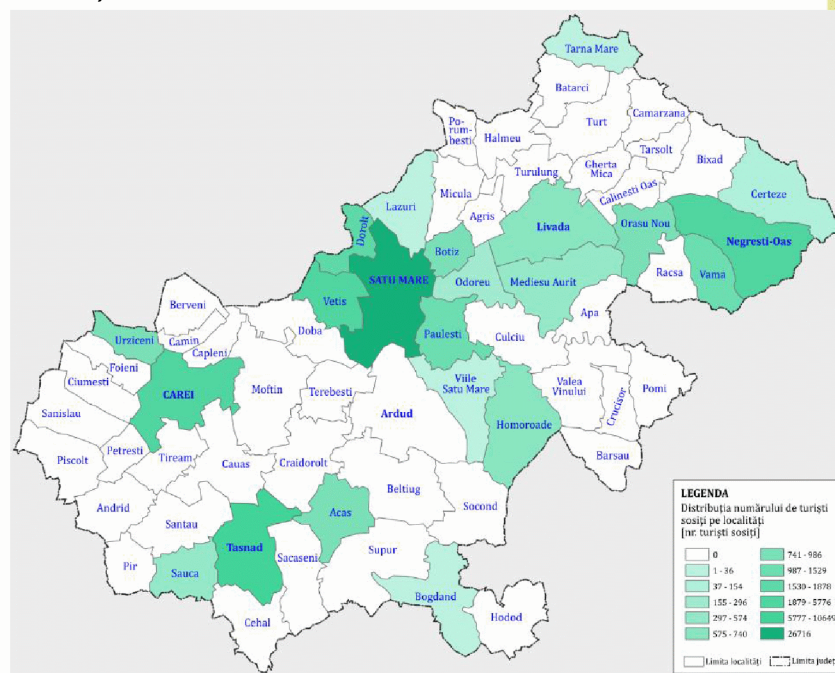
Distribuția teritorială a unităților de cazare și evidențierea potențialului turistic local:

TURISM

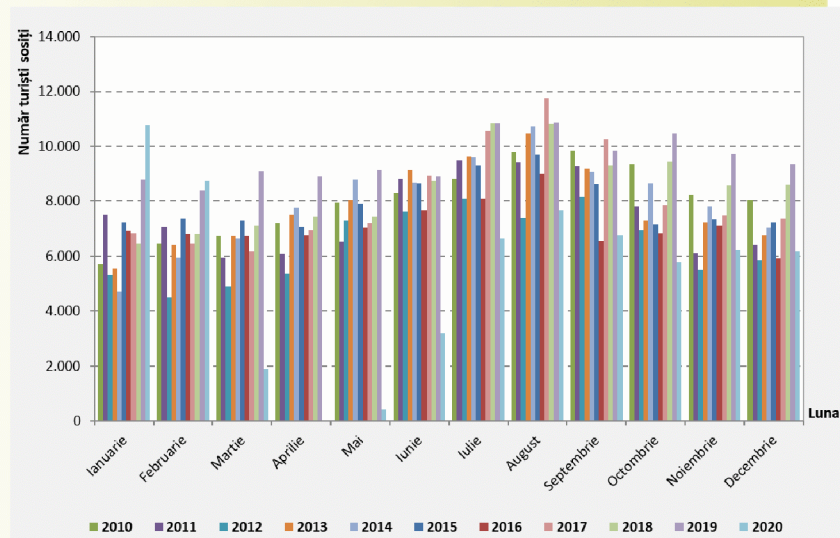
Circulația turistică

Distribuția teritorială a numărului de turiști sosiți în județ indică faptul că în anul 2020 mediul urban a atras 74% din total: Satu Mare - 26.716, Carei - 5.366, Livada - 709, Negrești-Oaș - 4.226 și Tășnad - 10.649. În zona rurală, reprezentativitate în acest domeniu au: Acâș, Bogdand, Botiz, Certeze, Dorolț, Homoroad, Lazuri, Medieșu Aurit, Odoreu, Orașu Nou, Păulești, Săuca, Tarna Mare, Urziceni, Vama, Vetis și Viile Satu Mare. Numărul maxim de turiști a fost atras de localitatea Vetis - 5.776. Peste 1000 de turiști s-au înregistrat în comunele Dorolț, Păulești și Vama, în timp ce valori mai mici de 100 turiști sunt specifice comunelor Bogdand, Lazuri, Urziceni și Viile Satu Mare.

Numărul înnoptărilor turiștilor români a fost de 76.449 în anul 2020, mai mic cu 40% față de anul 2015 și cu 47% față de 2010. Numărul înnoptărilor turiștilor străini a fost semnificativ redus (-80%) față de anul 2015. Numărul înnoptărilor cunoaște o tendință evolutivă foarte variată la nivelul județului, având creșteri și scăderi periodice în ultimul deceniu, pentru ambele categorii de turiști. În figura alăturată (sus) este prezentată variația anuală a numărului de înnoptări, pe categorii de turiști, în județul Satu Mare, în perioada 2010 - 2020.

Sezonalitatea activității turistice pentru anii 2010 - 2020 indică un vârf de sosiri și înnoptări ale turiștilor în lunile de vară iulie și august, respectiv un minim în lunile ianuarie și februarie. Cu toate acestea, variațiile duratei sejurului turistic sunt minore de la un an la altul (figura alăturată, jos).

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

Administrația publică locală

Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Județean Satu Mare prevede: **«Raporturile dintre autoritățile administrației publice din comune, orașe, municipii și autoritățile administrației publice de la nivelul județului se bazează pe principiile autonomiei locale, legalității, cooperării, solidarității, egalității de tratament și responsabilității. În relațiile dintre Consiliul Județean și președintele consiliului județean, precum și între autoritățile administrației publice din comune, orașe, municipii și autoritățile administrației publice de la nivel județean nu există raporturi de subordonare; în relațiile dintre acestea există raporturi de colaborare».**

În subordinea și/sau sub autoritatea Consiliului Județean Satu Mare își desfășoară activitatea următoarele organisme prestatoare de servicii publice sau de utilitate publică de interes județean: *Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului a Județului Satu Mare; Direcția Generală de Evidență a Persoanelor Satu Mare; Muzeul Județean Satu Mare; Biblioteca Județeană Satu Mare; Filarmonica de Stat "Dinu Lipatti" Satu Mare; Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Satu Mare; Școala de Arte Satu Mare; Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă – Școala Specială nr. 1 Satu Mare; Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Satu Mare; Serviciul Public de Administrare a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor din Județul Satu Mare; Societatea Palat Jud S.R.L.; R.A. Aeroportul Satu Mare; Spitalul Județean de Urgență Satu Mare; Spitalul de Pneumofiziologie Satu Mare; Spitalul Orășenesc Negrești-Oaș.*

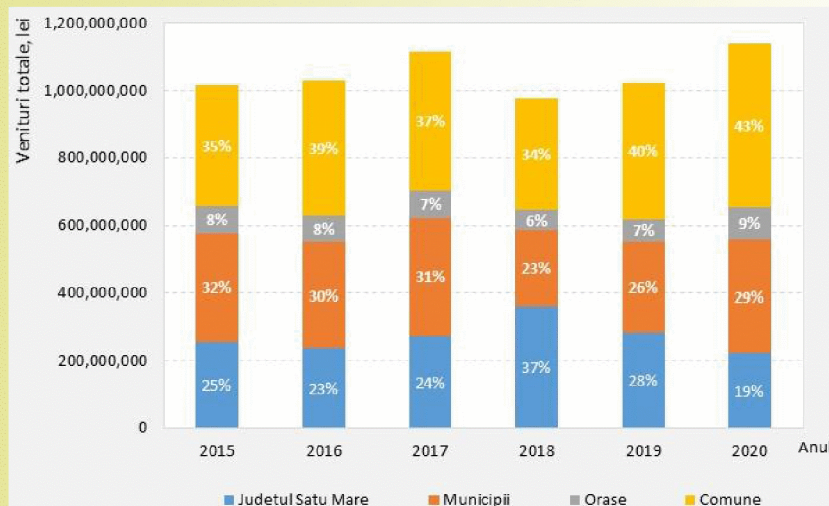
Consiliul Județean Satu Mare are 32 de consilieri județeni, a căror activitate se desfășoară în cadrul unor comisii de specialitate care vizează:

- *activități economico-financiare;*
- *realizarea lucrărilor publice, construcții și modernizarea drumurilor de interes județean;*
- *muncă și protecție socială, sănătate și familie, protecția copilului;*
- *protecția mediului, turism și agricultură;*
- *învățământ, activități social - culturale, culte, sport și tineret;*
- *administrarea domeniului public și privat al județului, dezvoltare urbanistică, conservarea monumentelor istorice și de arhitectură, amenajarea teritoriului;*
- *juridic, disciplină, administrație publică, relații cu cetățenii, probleme ale minorităților;*
- *dezvoltare regională, cooperare internă și internațională, parteneriate interne și internaționale.*

Activitatea executivă este susținută de aparatul de specialitate, care cuprinde 217 persoane, din care 3 demnitari, 153 funcționari publici, 61 personal contractual.

Bugetul local/ resurse financiare

În anul 2020 Consiliul Județean Satu Mare și cele 65 primării au avut încasări totale la buget de 1.139 milioane lei. Dintre acestea, 19% au fost încasate la bugetul Consiliului Județean, 29% la cele ale municipiilor Satu Mare și Carei, 9% la cele ale orașelor Livada, Tășnad, Arduș și Negrești-Oaș, iar 43% la bugetele celor 59 comune. Comparativ cu anul 2015, încasările la bugetul județean și bugetele locale au avut evoluții diferite. Dacă bugetul Consiliului Județean a scăzut cu 12% în 2020 față de 2015, cele locale au cunoscut creșteri de aprox. 20%, însă inegal distribuite între UAT-uri. Bugetele municipiilor au crescut cu 3%, cele ale orașelor cu 23%, iar în cazul comunelor creșterile au fost de 35%. Variațiile anuale ale bugetelor locale pe categorii de UAT-uri:

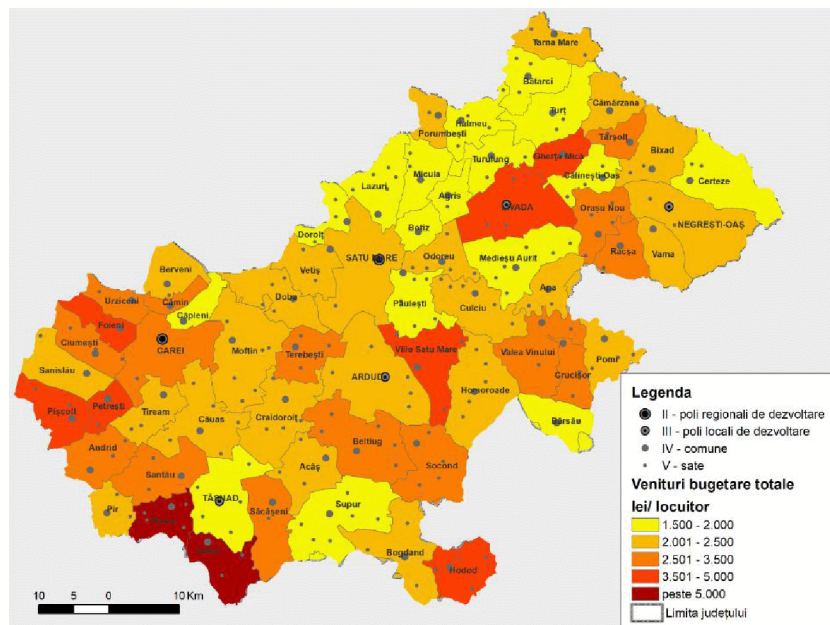

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

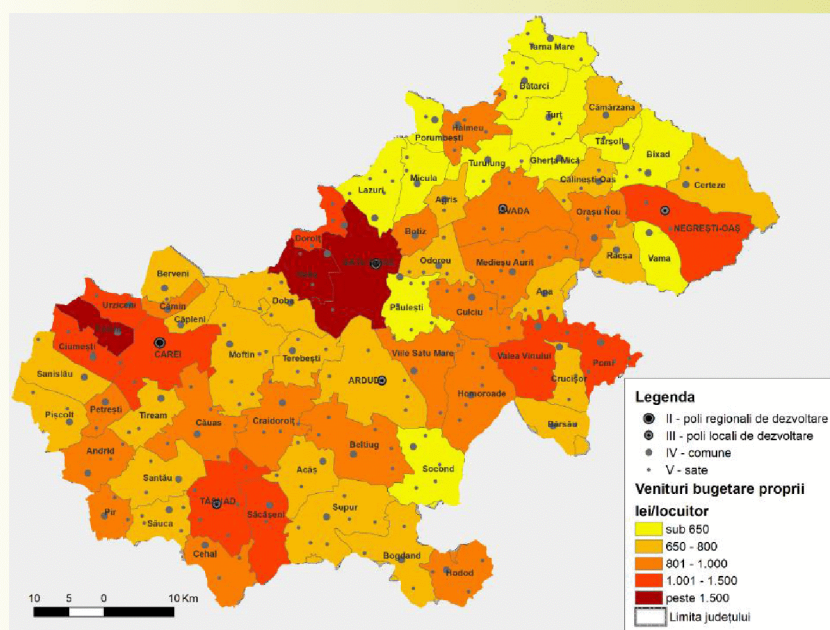
Bugetul local/ resurse financiare

Situația privind veniturile totale la nivel de locuitor în anul 2020:

UAT-urile care au înregistrat cele mai mari încasări bugetare medii per locuitor în anul 2020 au fost Cehal, Săuca, Gherța Mică, Foieni și Viile Satu Mare (peste 4.000 lei/locuitor). La polul opus s-au regăsit orașul Tășnad și o serie de comune – Agriș, Bârsău, Bătarci, Botiz, Căpleni, Certeze, Dorolț, Halmeu, Lazuri, Medieșu Aurit, Micula, Păulești, Supur, Turț și Turulung, cu încasări mai mici de 2.000 lei/locuitor.

Situația privind veniturile proprii la nivel de locuitor în anul 2020:

Cele mai ridicate valori s-au înregistrat în municipiul Satu Mare și în comunele Foieni și Vetis (peste 1.500 de lei/locuitor). Cele mai reduse venituri proprii medii (sub 600 lei/locuitor) s-au înregistrat în comunele Bătarci, Gherța Mică, Lazuri, Micula, Socond, Tarna Mare, Târsolț și Vama.

În ceea ce privește structura cheltuielilor pe titluri, în anul 2020, 29% din bugetele UAT-urilor au fost orientate către costurile cu personalul (în special cu angajații din aparatul propriu al primarului/președintelui), 22% pe cheltuielile cu bunuri și servicii (reparații și dotări, combustibili, utilități, mobilier, etc. pentru activele și serviciile din administrarea primăriilor/ consiliului județean), 10% către cele de investiții (din fonduri proprii, guvernamentale sau europene) și 5% pe asistență socială (plăți către diferiți beneficiari, costuri cu serviciile sociale furnizate de direcțiile/serviciile din subordinea Consiliului Județean sau a primăriilor/consiliilor locale). Restul de 34% au revenit altor cheltuieli (transferuri către entități din subordine, restituiri de împrumuturi, dobânzi, etc.). Cheltuielile cu personalul au scăzut față de anul anterior cu aproape 2 procente, iar față de anul 2015 cu 7%.

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

Digitalizarea și informatizarea în administrația publică locală

Consiliul Județean Satu Mare are un site operațional (www.cjsm.ro), respectând principiile guvernării transparente, deschise și participative, în care sunt postate link-uri către domenii care privesc structura consiliului, aparatul de specialitate, documente referitoare la modul de organizare și funcționare, cadrul legislativ și hotărâri ale consiliului. Un domeniu consistent este accesibil, cuprinzând strategii sectoriale, documentația de amenajare a teritoriului județean, programe, proiecte, formulare care privesc domeniul construcțiilor, modele de cereri și formulare.

Este inclusă și o hartă interactivă, instrument foarte util și necesar cunoașterii instituțiilor subordonate consiliului județean, a instituțiilor și a organizațiilor cu care consiliul județean este asociat.

La nivelul anului 2021, doar 14 primării din județ erau înrolate pe platforma Ghișeul.ro, care permite plata online a taxelor, impozitelor sau amenzilor datorate administrațiilor locale. Astfel, în mediul urban 5 din cele 6 orașe oferă această posibilitate, în timp ce în mediul rural doar 9 comune permit plata online (Botiz, Dorolț, Lazuri, Medieșu Aurit, Păulești, Săcășeni, Tarna Mare, Tiream și Vetis).

Tot la același moment (decembrie 2021), toate cele 6 orașe aveau site-uri web funcționale.

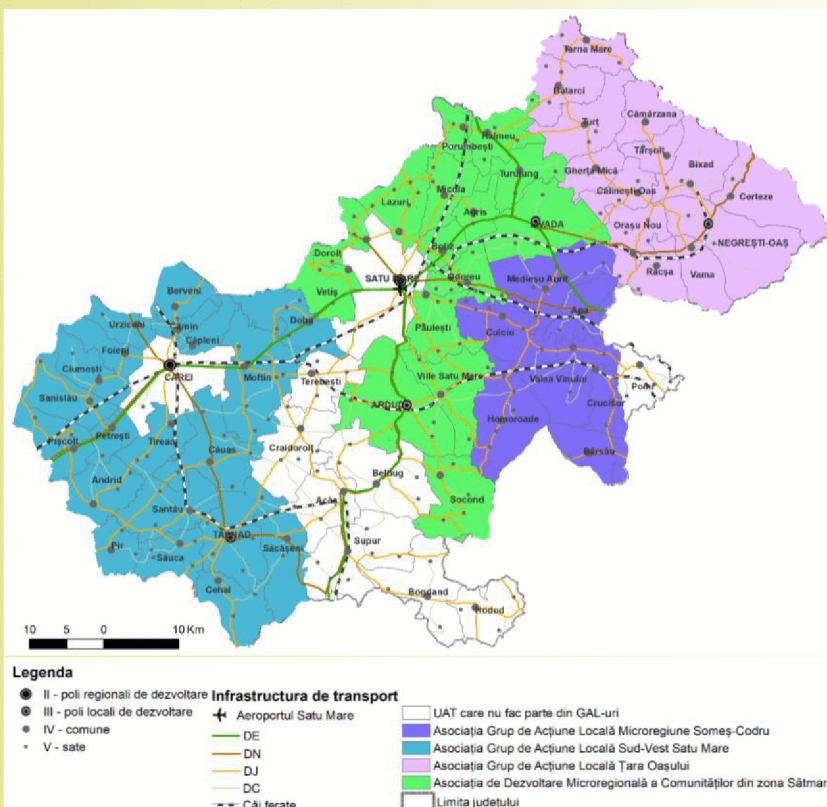
În ceea ce privește guvernarea electronică, în cadrul unei evaluări naționale, orașele din județul Satu Mare au obținut scoruri cuprinse între 29,52 (Tășnad) și 60,12 (Satu Mare)

Structuri asociative

Asociațiile de dezvoltare intercomunitară (ADI) și grupurile de acțiune locală (GAL) din județul Satu Mare:

- ADI Luna Șes;
- ADI pentru servicii în sectorul de apă și apă uzată din județul Satu Mare;
- ADI Județul Satu Mare;
- ADI Transilvania Nord;
- ADI Someș Tur;
- ADI a Comunelor Sătmărene ACSA;
- Asociația GAL Microregiune Someș-Codru;
- Asociația GAL Țara Oașului;
- Asociația GAL Sud-Vest Satu Mare;
- Asociația de Dezvoltare Microregională a Comunităților din zona Sătmărilor.

Distribuția teritorială a structurilor asociative descrise mai sus este prezentată în figura alăturată.

ANALIZA SWOT

Profilul socio-demografic

Puncte tari

- Structura populației este omogenă, fiind diferențe mici între numărul de persoane de gen masculin și feminin.
- Creșterea duratei medii de viață la nivelul județului, determinată de un nivel de trai mai ridicat și o situație sanitară mai bună.
- Diversitatea culturală oferă o mare varietate de tradiții și obiceiuri care pot fi promovate.
- Majoritatea UAT-urilor sunt grupate în două din cele trei clustere demografice unde predomină resursele de muncă sau populația tânără.
- 24 de UAT-uri au creșteri ale numărului de locuitori în perioada 2010 - 2020.

Puncte slabe

- Trend descendent al populației.
- Tendința de îmbătrânire a populației, în special în mediul rural.
- Sporul natural negativ, în special în mediul urban.
- 46% din comunele județului înregistrează un număr scăzut de locuitori (sub 3.000).
- Deși există comune unde soldul schimbărilor de domiciliu a fost pozitiv, rata negativă a sporului natural a determinat descreșteri ale populației.
- Creșterea numărului de decese, în special în mediul rural.
- Majoritatea comunelor din județul Satu Mare au înregistrat scăderi ale populației în perioada 2010 - 2020. Cele mai mari descreșteri, de peste 10%, au avut loc în Bârsău, Bogdand, Cărmăzana, Cehal, Homoroade, Orașu Nou.
- Scăderea ratei de fertilitate de la 34,7 născuți vii la 1.000 de femei de vârstă fertilă (în 2010) la 32,2 născuți vii la 1.000 de femei de vârstă fertilă (în 2020).
- Fenomenul de migrație este din ce în ce mai pregnant în cadrul populației.
- Prezența fenomenului de marginalizare în mai multe comune din județ.

Oportunități

- Deși prezente în unele areale ale județului, fenomenele de îmbătrânire și depopulare, nu sunt dominante și nici nu prezintă forme accentuate.

Amenințări

- Accentuarea tendinței de îmbătrânire a populației și o creștere a numărului de persoane vârstnice crește rata de dependență în comunele incluse în clusterul 3 demografic.
- Atractivitatea mai crescută a altor centre urbane pentru tinerii care aleg să migreze pentru a urma o facultate și a-și găsi un loc de muncă.
- Numărul crescând de persoane care vor ieși la pensie în mod constant în următoarele decenii, cu un vârf în perioada imediat următoare (procent ridicat al populației de 60-65 ani și al grupelor de vârstă învecinate).
- Rată relativ scăzută de înlocuire a forței de muncă, ce va conduce la un deficit de forță de muncă.

ANALIZA SWOT

**Dezvoltare teritorială,
competitivitate economică și
dezvoltare rurală****Oportunități****Amenințări**

- Dorința unor locuitori din județ de a-și dezvolta spiritul antreprenorial.
- Creșterea PIB-ului indică o creștere a competitivității și calității vieții la nivel județean.
- Deschiderea granițelor prin aderarea la zona Schengen.
- Inovațiile tehnologice în domeniul politicilor publice.
- Dezvoltarea infrastructurii de afaceri: parcuri industriale, platforme industriale, clustere, centre de afaceri.
- Sprijinirea sectorului IMM în a atrage la nivel județean fonduri europene nerambursabile pentru dezvoltarea și diversificarea activităților economice.
- Dependența ridicată de anumiți agenți economici importanți care și-ar putea muta activitatea în alte zone ale țării sau ale Europei.
- Situație geopolitică tensionată la granița cu Ucraina.
- Lipsa alinierii politicilor de dezvoltare și competiția teritorială pentru investiții economice în toate cele trei țări vecine.
- Polarizarea în creștere la nivel regional a municipiilor Oradea și Cluj-Napoca.
- Nivelul ridicat al polarizării urbane în special în cazul Satu Mare și Carei, poate duce la o dezvoltare inegală la nivel județean.

Puncte tari**Puncte slabe**

- Poziționare bună la nivel național în raport cu zona transfrontalieră.
- Distribuție echilibrată la nivelul județului a localităților urbane.
- Nu există zone de vid urban.
- Majoritatea comunelor au în apropiere un centru urban.
- O singură comună (Certeze) este încadrată în categoria zonelor defavorizate (Zona Montană Defavorizată).
- Media suprafeței locuibile și a construcției de locuințe este peste media națională.
- Creștere numărului de locuințe terminate cu 30%.
- Conturarea unei arii stabile de influență economică a municipiului Satu Mare.
- Economie complexă, dezvoltată pe mai multe sectoare, predominante fiind agricultura, industria și comerțul.
- Dezvoltarea sectorului industrial, în special industria de prelucrare, construcțiile și industria alimentară.
- Existența unor structuri importante de sprijin pentru afaceri (parc industrial, clustere, centru de afaceri, hub, organizații/asociații).
- Tendință de diversificare a activităților economice și de dezvoltare a sectorului de servicii.
- Prezența unor importanți actori economici cu contribuție ridicată la cifra de afaceri a județului și încadrarea în muncă a resurselor umane.
- Prezența universităților publice și de stat cu rol în formarea resurselor umane.
- Relativă izolare a județului în raport cu restul regiunii.
- Cu unele excepții, orașele prezintă un nivel de dezvoltare și echipare reduse în raport cu cerințele legale, dar și comparativ cu orașe similare.
- Concentrarea populației urbane în municipiul Satu Mare.
- Populație predominant rurală (52,44% în mediul rural), populația urbană fiind sub valoarea specifică regiunii de dezvoltare (47,56% Satu Mare vs. 53,94% Regiunea Nord-Vest).
- Depopularea satelor.
- Zona de graniță are un grad redus de dezvoltare.
- Suprafața mică a zonelor verzi și lipsa spațiilor verzi amenajate la nivelul mediului rural din județul Satu Mare.
- Nivel redus de dezvoltare, relativ la potențial, în domeniul agriculturii.
- Probleme întâmpinate în dezvoltarea business-urilor, dintre care principalele sunt: birocrăția excesivă, accesul limitat la finanțare, imprecizibilitatea fiscală.
- Predominarea microîntreprinderilor.
- Balanță comercială deficitară.
- Dinamica parcului de mașini și utilaje agricole a înregistrat o scădere.
- Un procent ridicat de salariați angajați în domenii cu un câștig salarial mediu net inferior mediei naționale și regionale, cu impact asupra puterii de cumpărare a locuitorilor județului.

ANALIZA SWOT

Dezvoltare teritorială, competitivitate
economică și dezvoltare rurală

Oportunități

- Creșterea numărului de investiții străine care pot determina creșterea competitivității prin transfer tehnologic și inovare.
- Disponibilitatea unei suprafețe mari de teren agricol poate contribui la dezvoltarea și modernizarea sectorului agricol prin investiții și proiecte din bani europeni.
- Creșterea interesului pentru produse ecologice și naturale poate dezvolta agricultura și industria agroalimentară bazată pe produse ecologice.
- Potențial viticol ridicat.
- Fonduri europene și naționale pentru dezvoltare rurală.
- Acces la oportunități de finanțare nerambursabilă.
- Dezvoltarea infrastructurii din mediul rural în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai și creșterii gradului de retenție a populației tinere.
- Culoarul Someșului ca ax structurant la nivel local și intra-regional, susținut de drumul expres Nyíregyháza – Baia Mare.

Amenințări

- Creșterea discrepanțelor intra-județene, între partea de nord și cea de sud a județului.
- Capacitatea scăzută a populației din mediul rural de accesare a fondurilor europene.
- Impactul negativ al dinamicii pozitive a funcției de locuire asupra mediului natural și a modului de utilizare a terenurilor.
- Schimbările demografice și migrația populației tinere.
- Impactul transformărilor tehnologice asupra forței de muncă și asupra competitivității anumitor sectoare.
- Tendința de concentrare a activităților și investițiilor străine în zone mai dezvoltate din țară.
- Accentuarea procesului de dezindustrializare.
- Cadrul legislativ relativ instabil și care nu stimulează în suficientă măsură dezvoltarea afacerilor.
- Numărul mare al microîntreprinderile care au posibilități reduse de investiții și stabilitate în fața crizelor financiare.

Puncte tari

- Indicatori economici în creștere (PIB-ul județului a crescut cu 82% în perioada 2010 - 2018).
- Creșterea numărul de salariați (cu 12,1% mai mulți în 2019 vs. 2010).
- Câștigul salarial nominal mediu net lunar prezintă un trend ascendent, crescând cu 136% în perioada 2010 - 2019.
- Cifra de afaceri în creștere pentru companiile non-agricole.
- Creșterea investițiilor în companiile cu profil de servicii (IT&C, sănătate).
- Potențial agricol ridicat datorat, condițiilor geografice favorabile, dar și a dinamicii pozitive a sectorului.
- Concentrarea suprafețelor agricole pe culturi cu importanță alimentară și industrială ridicată.
- Scăderea semnificativă a terenurilor agricole în repaus.

Puncte slabe

- Ritmul inferior de creștere a câștigului salarial mediu net poate afecta atractivitatea și retenția forței de muncă în județ.

ANALIZA SWOT

Transport și conectivitate

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ■ Poziționare bună în raport cu zona transfrontalieră și existența proiectelor în implementare privind transportul alternativ în zona transfrontalieră. ■ Apropierea față de rețeaua europeană de transport TEN-T. ■ Existența tuturor tipurilor de transport pentru deservirea populației. ■ Existența aeroportului Satu Mare cu 4 operatori aerieni. ■ Densitatea mare de drumuri europene. ■ Infrastructura de transport a cunoscut o evoluție pozitivă, fiind finalizate sau în curs de implementare mai multe proiecte pentru dezvoltarea rurală și urbană care vizează modernizarea de căi rutiere. ■ Străzile orășenești sunt majoritar modernizate. ■ Creșterea înmatriculărilor noi de vehicule rutiere pentru transportul de mărfuri. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Lipsa șoselelor de centură ale municipiilor și a unui drum expres de legătură cu toată regiunea. ■ Procent scăzut de DJ modernizate. ■ Ponderea mare deținută de drumurile pietruite și de pământ în mediul rural. ■ Numărul relativ în creștere al accidentelor rutiere și al victimelor. ■ Transportul public județean este slab dezvoltat în mediul rural. ■ Frecvență redusă a transportului public județean în unele localități. ■ Viteze medii de deplasare scăzute la feroviar. ■ Volum scăzut al curselor interne de pasageri care operează pe Aeroportul Satu Mare. ■ Lipsa PMUD la nivelul tuturor localităților urbane din județ. ■ Lipsa facilităților de transport intermodal. ■ Lipsa infrastructurii de transport 1 nemotorizat în mediul rural.

Oportunități

- Existența legăturilor rutiere cu Ungaria și Ucraina, precum și a celor feroviare.
- Transportul aerian oferă o conectivitate bună a populației cu vestul Europei și capitala (rute interne).
- Taxele de aeroport competitive pot atrage mai mulți operatori.
- Implementarea proiectelor Autostrada Transilvania Nord și Drumul Expres Baia Mare – Satu Mare – granița cu Ungaria, precum și a autostrăzii Borș – Brașov în apropierea aeroportului Satu Mare, care vor duce la creșterea conectivității regiunii.
- Finalizarea șoselelor de centură din vecinătatea municipiilor va contribui la decongestionarea traficului din orașe.
- Potențial de implementare a proiectelor transfrontaliere destinate dezvoltării mobilității în județ.
- Liberalizarea pieței de transport aerian din România va oferi acces nelimitat companiilor aeriene low-cost.
- Proiectul de infrastructură rutieră deschiderea punctului vamal de la Tarna - Mare – Hija și conectivitatea cu Regiunea Zakarpathia din Ucraina, aflat în implementare.
- Disponibilitatea fondurilor europene nerambursabile care să susțină bugetele diferitelor investiții și proiecte de dezvoltare dedicate transportului durabil și infrastructurii de transport mare.
- Întărirea orientării politicilor UE în domeniul transportului către mijloacele de transport cu emisii reduse – suport financiar prioritar pentru investiții în calea ferată.
- Finanțări destinate dezvoltării urbane și rurale, precum și unor priorități sectoriale de interes pentru dezvoltarea județului.

Amenințări

- Amplasarea Aeroportului Satu Mare la distanță mică față de Aeroportul Baia Mare (65 km) și față de aeroporturile Cluj - Napoca și Timișoara, care dispun de infrastructură superioară.
- Redirecționarea fluxurilor de pasageri care folosesc transportul aerian către Baia Mare sau Oradea.
- Dezvoltarea cu precădere a axei de transport în partea sudică a regiunii de nord-vest, prin Via Carpathia.
- Lipsa de fonduri pentru continuarea procesului de dezvoltare a infrastructurii de transport, mai ales pentru mediul rural.
- Starea necorespunzătoare a drumurilor (35% rea și foarte rea la nivel județean) poate crește numărul de accidente rutiere.
- Slaba acoperire a mediului rural cu rute de transport public județean crește dependența de transportul cu autoturismul personal.
- Reducerea investițiilor publice în infrastructură pe fondul unei crize economice viitoare prefigurate de specialiști.
- Legături precare cu orașele din vestul Europei. Nu există legături facile (autostrăzi / căi ferate de mare viteză) între județul Satu Mare și restul Europei.
- Indice de motorizare în creștere accentuată, care pune presiune pe infrastructura rutieră existentă.

ANALIZA SWOT

Utilități publice

Puncte tari

- Acoperirea și gradul de conectare ridicat al localităților urbane la instalațiile de alimentare cu apă potabilă.
- Implementarea proiectelor majore în domeniul alimentării cu apă și canalizare prin extinderea rețelei de colectare și epurare a apelor uzate.
- Situația branșării populației la sistemul de alimentare cu apă este relativ bună la nivel județean.
- Creșterea cantității de apă distribuită populației (cu 7,75%), pe fondul unei creșteri a consumului casnic.
- Grad ridicat de acoperire cu servicii de salubritate în ambele medii de viață.

Puncte slabe

- Componente ale sistemului de alimentare cu apă și canalizare învechite.
- Gradul de racordare la rețeaua de canalizare este mai scăzut, chiar și în comune unde au fost realizate extinderi importante în ultimul deceniu.
- În aproximativ 29% din comunele județului apa potabilă a fost clasificată în categoria contaminată, fiind înregistrate depășiri ale indicatorilor de potabilitate stabiliți prin lege.
- Doar 23 UAT-uri dispun de rețea de alimentare cu gaze.
- În ultimul deceniu, în județul Satu Mare nu mai există sistem centralizat de distribuție a energiei termice în nicio localitate.

Oportunități

- Existența unor fonduri nerambursabile dedicate îmbunătățirii infrastructurii de utilități.
- Dezvoltarea infrastructurii de utilități publice în vederea atragerii de noi investitori și creșterii gradului de retenție a populației din mediul rural.
- Realizarea unor investiții majore în infrastructura energetică de către Compania Electrică S.A.
- Eficientizarea rețelelor de comunicații și oferirea accesului la servicii de internet și în comune/sate.
- Implementarea proiectelor din sistemul integrat de management al deșeurilor din județ.
- Dezvoltarea pieței de reciclare a deșeurilor și a materiei prime rezultate din procesarea lor.
- Înființarea de centre de procesare și de valorificare a producției agricole, astfel încât sectorul agricol să genereze mai multă plus valoare.
- Încurajarea micilor producători de a se asocia în grupuri de interes.

Amenințări

- Reducerea investițiilor publice în infrastructura de utilități pe fondul unei crize economice viitoare prefigurate de specialiști.
- Uzura și degradarea rețelelor de utilități publice din mediul urban.
- Lipsa cooperării și a creșterii nivelului de asociativitate la nivelul producătorilor agricoli.
- Creșterea prețurilor materiilor prime, a combustibilului și a forței de muncă.
- Potențial de dezvoltare defectuos al sistemelor centralizate de colectare a apelor uzate cauzată de construirea intensivă de locuințe.

ANALIZA SWOT

Eficiență economică și mediu

Oportunități

- Dezvoltarea utilizării și producerii resurselor de energie alternativă.
- Județul Satu Mare se află într-una dintre regiunile cu cel mai mare potențial geotermal.
- Deși potențialul solar este mediu, este posibilă utilizarea unor sisteme individuale pentru pregătirea apei calde pentru consum (în locuințe).
- Realizarea măsurilor de apărare împotriva inundațiilor propuse în Planul de Management al Riscului la Inundații elaborat de către ABA Someș-Tisa.
- Potențialul ridicat al ariilor protejate în dezvoltarea turismului.
- Existența planurilor de management pentru ariile protejate de pe teritoriul județului facilitează implementarea unor măsuri de protecție și conservare, atât pentru ariile protejate din rețeaua Natura 2000, cât și pentru cele de interes național și județean.
- Stabilirea unor măsuri specifice de conservare pentru speciile din siturile incluse în rețeaua Natura 2000 pentru

Amenințări

- Traficul de tranzit prin județ reprezintă o sursă importantă de poluare, în special cu oxizi de azot.
- Lipsa centurilor ocolitoare crește riscul de expunere al populației la poluare chimică și fonică
- Debransarea masivă a populației de la sistemul centralizat de încălzire și bazarea exclusivă pe sursele individuale de încălzire a locuințelor, alături de numărul redus al localităților cu rețea de distribuție a gazelor, pun presiune pe resursele forestiere și cresc nivelul de poluare a aerului.
- Suprafața forestieră redusă poate determina un grad de poluare mai ridicat.
- Neîndeplinirea normelor incluse în legislația națională de către custozii ariilor protejate.
- Extinderea necontrolată a intravilanului localităților în arealele protejate.
- Fragmentarea ecosistemelor prin dezvoltarea necontrolată a sistemelor tehnico-edilitare de bază.

Oportunități

menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pot fi de referință în elaborarea strategiilor și a direcțiilor de dezvoltare economică a regiunii în acord cu protejarea mediului și a biodiversității locale cu rol deosebit în dezvoltarea ecoturismului în zonă (de exemplu, limitarea unor activități economice sau a turismului intensiv, limitarea construcțiilor de mari dimensiuni, etc.).

Amenințări

- Riscul de degradare a stării de conservare din zonele umede ale Râului Tur prin lucrări de desecare sau regularizare.
- Risc ridicat de fragmentare a habitatelor prin lucrări de extindere a rețelei de drumuri pentru realizarea unei conectivități ridicate.

Puncte tari

- Resurse minerale și de apă termală.
- Potențial geotermal mare și solar relativ ridicat.
- Corpurile de apă subterană de pe teritoriul județului se află în stare cantitativă bună.
- Scăderea constantă a indicatorilor generali monitorizați de poluare și a emisiilor.
- Suprafața terenurilor degradate și neproductive din județ este redusă.
- Predomină terenurile agricole din clasele cu productivitate ridicată.
- Monitorizarea și managementul deșeurilor în județ.
- Biodiversitate bogată și existența ariilor naturale protejate.
- Aprobarea planurilor de management pentru majoritatea ariilor protejate.
- Identificarea speciilor cu număr redus de indivizi sau cu nevoie de protecție sporită sau specială.
- Cunoașterea/ evaluarea stării de conservare pentru majoritatea speciilor protejate ajută la stabilirea ulterioară a unor măsuri specifice de conservare.
- Existența administratorului ariilor protejate – Agenția Națională pentru Aarii Naturale Protejate (ANANP), înființată prin Legea nr. 95/2016, care funcționează în baza Hotărârii de Guvern nr. 997/2016, fiind o instituție publică cu personalitate juridică, finanțată din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat. Se află în subordinea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, iar scopul său constă în administrarea unitară și eficientă a ariilor naturale protejate și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, reglementate prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007.

Puncte slabe

- Decalajele de dezvoltare a infrastructurii de utilități din zona rurală care necesită investiții masive de dezvoltare și extindere a unor rețele de utilități.
- Numărul mare de afecțiuni respiratorii înregistrate poate fi o cauză a unei calități reduse a aerului.
- Orașele mai mici din județ (Tășnad, Livada) au un deficit important de spații verzi publice; se înregistrează valori sub 20 m²/locuitor în 5 orașe).
- Alunecările de teren afectează numeroase gospodării și elemente de infrastructură pe teritoriul județului.
- Județul Satu Mare este vulnerabil la inundații de-a lungul principalelor cursuri de apă.
- Alături de transport, încălzirea locuințelor individuale este principala sursă de poluare cu pulberi în suspensie pe teritoriul județului
- Lipsa promovării avantajelor aferente ariilor protejate.
- Județul este deficitar în suprafețe forestiere (doar 16% din teritoriu județean este acoperit de păduri).
- Existența unui sit contaminat istoric și 4 situri potențial contaminate.
- Creșterea suprafețelor agricole fertilizate cu îngrășăminte chimice.

ANALIZA SWOT

Educație, Sănătate, Servicii sociale și Resurse umane

Oportunități

- Existența Programelor Operaționale care oferă finanțare pentru sprijinirea învățământului preșcolar, școlar, tehnic și vocațional și universitar.
- Dezvoltarea învățământului tehnic și dual de excelență.
- Fonduri guvernamentale și europene dedicate sistemului medical, pentru crearea, reabilitarea sau modernizarea dotărilor și pentru realizarea de campanii de medicină preventivă în rândul populației.
- Atragerea de investitori pentru dezvoltarea de unități spitalicești private.
- Existența unor programe finanțate de către Fondul Global / Fondurile Norvegiene de dotare a laboratoarelor BK, medicație și instruire personal.
- Resurse umane specializate și experiența agenților economici în anumite industrii cu potențial de creștere (echipamente electrice, autovehicule, materiale din cauciuc, etc.)
- Posibilități de colaborare ale unităților de profil din sistemul sanitar.
- Conștientizarea necesității îmbunătățirii sistemului de asistență socială din România și implementarea unui management de sistem performant.

Amenințări

- Evoluția negativă a populației și reducerea efectivului populației școlare contribuie la depopularea zonei și la scăderea capacității de înlocuire a resursei de forță de muncă.
- Risc mai ridicat de abandon școlar în mediul rural.
- Lipsa scăzută de performanță a unor unități școlare liceale poate conduce la un interes scăzut pentru unitățile respective și ulterior la reducerea numărului de clase sau închiderea acestora.
- Atractivitate mai mare pentru studenți din partea altor centre universitare.
- Migrarea forței de muncă, în special calificate.
- Tendința de creștere a șomajului în rândul femeilor.
- Tendința de privatizare a serviciilor medicale din anumite domenii sanitare limitează responsabilitatea și capacitatea de intervenție a administrației publice în ceea ce privește calitatea serviciilor medicale oferite și poate avea efect de majorare a costurilor serviciilor medicale.
- Dezvoltarea sistemului privat constituie un mediu concurențial pentru sistemul public.
- În lipsa unei cofinanțări de la bugetul de stat, județean sau local, continuarea furnizării serviciilor sociale private este nesigură.

Puncte tari

- Existența instituțiilor de învățământ până la nivel universitar (public și privat).
- Învățământul liceal este bine reprezentat în localitățile urbane.
- Populația de vârstă școlară este relativ omogen răspândită la nivelul UAT-urilor.
- Reducerea semnificativă a abandonului școlar în ultimii ani.
- Reintroducerea învățământului profesional.
- Creșterea numărului de salariați cu 12,1% la nivelul județului și creșterea efectivă a personalului din domeniul sanitar cu nivel crescut de pregătire.
- Unitățile sanitare sunt bine reprezentate în mediul urban, existând spitale atât publice, cât și private.
- Tendința de reducere a morbidității la nivelul județului Satu Mare.
- Investiții în modernizarea serviciilor de sănătate.
- Aparatură medicală relativ nou achiziționată.
- Rețea de servicii sociale bine dezvoltată.

Puncte slabe

- Tendință de scădere a populației cu 2% în ultimul deceniu.
- Valorile natalității și ale mortalității sunt apropiate de cele regionale.
- Tendință de migrare a resursei de forță de muncă către zone mai atractive.
- Tendință negativă a evoluției populației școlare.
- Performanța slabă a liceelor tehnice, cu promovabilitate scăzută la examenul de bacalaureat.
- Scădere semnificativă a numărului de studenți în ultimii ani (-43% în sistemul public și -56% în sistemul privat).
- Finanțare deficitară a spitalelor publice.

ANALIZA SWOT

Educație, Sănătate, Servicii sociale și Resurse umane**Oportunități****Amenințări**

- Cadru legislativ comprehensiv, modern și armonizat cu standardele europene în domeniul asistenței sociale.
- Deschiderea instituțiilor față de colaborarea în domeniul asistenței sociale.
- Implicarea instituțiilor locale pentru găsirea celor mai bune căi și instrumente de lucru care să asigure protecția copiilor, a persoanelor vârstnice, a celor cu handicap.
- Profesionalizarea dialogului dintre diverși furnizori de servicii și instituțiile centrale și locale implicate în domeniu.
- Înclinarea balanței de la prestații sociale la dezvoltarea de servicii sociale și de economie socială care conduc la o incluziune activă a grupurilor vulnerabile.
- În cazul în care furnizorii publici și centrele sociale nu se adaptează în mod continuu la noile norme de siguranță și de furnizare a serviciilor sociale, acestea riscă să piardă fondurile alocate de la bugetele de stat.
- Lipsa asistenților sociali și a mediatorilor romi.
- Capacitatea restrânsă a consiliilor locale de a înființa și susține servicii la nivel local.

Puncte tari

- Sector ONG activ în domeniul asistenței sociale la nivel județean.
- Existența unei echipe de acțiune în domeniu la nivelul DGASPC.
- Existența la nivelul județului a unor modele de bună practică în furnizarea de servicii sociale.
- Experiență în furnizarea de servicii sociale specializate.
- Existența de parteneriate și colaborări între DGASPC Satu Mare și furnizori privați de servicii sociale.

Puncte slabe

- Birocrația sistemului sanitar.
- Servicii sociale insuficiente raportate la numărul de beneficiari existenți.
- Cunoașterea insuficientă a nevoii sociale reale la nivelul județului.
- Insuficiența serviciilor adresate copilului și familiei în situație de risc, copilului cu handicap, în special servicii de prevenire (implicarea insuficientă a autorităților de la nivel local și comunităților locale).
- Numărul insuficient de specialiști în zonele rurale în vederea înființării/ furnizării de servicii sociale.
- Lipsa unei strategii naționale sanitare coerente.

Dezvoltare capacitate administrativă și Cooperare inter-instituțională**Puncte tari**

- Existența și diversitatea fondurilor de colaborare transfrontalieră.
- Existența și diversitatea fondurilor europene menite să întărească capacitatea administrativă.
- Existența unei oferte de instrumente de formare și perfecționare profesională pentru personalul din instituțiile publice, disponibile la nivel național și european, precum INA (Institutul Național de Administrație) sau Centrele Regionale de Formare Profesională.
- Inovațiile tehnologice în domeniul politicilor publice.

Puncte slabe

- Creșterea gradului de complexitate pentru responsabilitățile administrației publice locale, în special în contextul proceselor de descentralizare și regionalizare, fapt ce va necesita reforme pentru creșterea performanței administrațiilor publice.
- Presiune mai mare asupra capacității instituționale, fiind astfel nevoie de mai multe resurse umane și materiale sau de o guvernare mai eficientă.
- Birocrația relativ ridicată din cadrul instituțiilor publice îngreunează procedurile interne, precum și interacțiunea cu cetățenii și mediul privat.

ANALIZA SWOT

**Dezvoltare capacitate administrativă
și Cooperare inter-instituțională**

Puncte tari

- Existența unor rețele puternice de colaborare la nivel de regiuni transfrontaliere, cât și în cadrul macro-regiunilor din Uniunea Europeană.
- Utilizarea unor metode de management performante în cadrul Consiliului Județean Satu Mare.
- Experiența Consiliului Județean Satu Mare și a unor actori din județ în atragerea și gestionarea de fonduri guvernamentale și europene, în vederea îmbunătățirii serviciilor furnizate la nivelul județului.
- Dezvoltarea și menținerea unor parteneriate între Consiliul Județean Satu Mare și alte părți interesate precum: instituții publice, cetățeni, instituții similare din țările UE, etc.
- Resursa umană pregătită în cadrul Consiliului Județean Satu Mare din punct de vedere profesional.
- Interes vizibil din partea autorităților publice de creștere a capacității administrative, precum și de promovare a unui management participativ.
- Diversitatea structurilor asociative, de tip grupuri de acțiune locală, asociații de dezvoltare intercomunitară și asociații micro-regionale.
- Experiența existentă și lecțiile învățate din proiectele de colaborare anterioare.

Puncte slabe

- Zona de graniță are un grad redus de dezvoltare.
- Colaborare redusă din punct de vedere economic la granița cu Ucraina.
- Diferențe semnificative între capacitatea administrativă a administrațiilor locale și cea județeană.
- Principalele probleme întâmpinate în dezvoltarea business-urilor sunt: birocrăția excesivă, accesul limitat la finanțare, impredictibilitatea fiscală.
- Nivel încă relativ scăzut de digitalizare a procedurilor interne sau a celor care vizează interacțiunea cu cetățenii în cadrul instituțiilor publice din județ.

Cultură, Turism, Sport

Puncte tari

- Implementarea programului Biblionet în 70% din bibliotecile din județ și dotarea acestora cu tehnologie informațională.
- Diversitate etno-culturală.
- Existența unui număr mare de ansambluri folclorice.
- Păstrarea culturii populare autentice în Oaș, Codru, comunitățile maghiare și șvăbești.
- Existența unei instituții specializate (Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale) care monitorizează și acordă asistență culturală tuturor comunităților.
- Creșterea numărului de structuri de primire turistică.
- Diversitate de patrimoniu relativ ridicată, atât natural cât și construit.
- Reabilitarea unor obiective turistice importante care atrag constant un număr mare de turiști.

Puncte slabe

- Starea de degradare avansată a unor clădiri de patrimoniu necesită intervenții de reabilitare și punere în valoare extrem de costisitoare.
- Insuficiența locurilor de parcare pentru vizitarea unor obiective/complexe istorice, culturale răspândite în județ.
- Cea mai scăzută capacitate de cazare din regiune (6%).
- Atracțiile turistice nu sunt concentrate la nivel teritorial, ceea ce conduce la o disipare a atractivității turistice în județ.
- Lipsa unui sistem de indicatoare turistice rutiere în mediul rural.
- Circulație turistică redusă și cu o durată a șederii limitată, cu atractivitate crescută doar în sezonul estival.

ANALIZA SWOT

Cultură, Turism, Sport

Puncte tari

Puncte slabe

- Omologarea numeroaselor trasee turistice montane.
- Generarea de venituri din turism este limitată (cu excepția siturilor care valorifică apa geotermală, atracțiile turistice nu sunt însoțite de activități cu plată, taxe de acces, etc).
- Lipsa unor platforme online de promovare a turismului (harta locurilor de cazare, calendar evenimente, harta zonelor turistice de interes, harta restaurantelor, etc).

Oportunități

Amenințări

- Oportunitatea accesării finanțărilor europene și naționale pentru dezvoltarea și valorificarea resurselor culturale, sportive și turistice.
- Riscul de degradare a unor valori locale în lipsa unor măsuri de promovare și valorificare a potențialului cultural și turistic.

Oportunități

Amenințări

- Progresul tehnologic ca factor determinant în utilizarea tehnologiilor smart (aplicații mobile, hărți interactive, tichete online, etc.) care pot spori accesibilitatea ofertei culturale și turistice.
- Atitudine favorabilă a autorităților față de fenomenul cultural și manifestările folclorice.
- Creșterea numărului de structuri de primire turistică poate contribui la creșterea numărului de turiști sosiți în zonă.
- Încercarea de valorificare a patrimoniului cultural existent în mediul rural prin includerea monumentelor și siturilor arheologice în circuite și trasee turistice promovate la nivel de județ și racordate cu rețeaua turistică regională și națională.
- Valorificarea resurselor de apă geotermală prin infrastructuri balneare este propice pentru o durată a șederii mai îndelungată și, de asemenea, pentru sosiri și în afara sezonului de vară.
- Cererea pentru turism/agrement din partea rezidenților țării este în creștere.
- Promovarea turistică a județului prin valorile sale de cultură materială și imaterială.
- Digitalizarea turismului – realizarea unei hărți turistice, culturale, sportive – interactivă.
- Continuarea lucrărilor de reabilitare și restaurare clădirilor de patrimoniu.
- Accesarea de fonduri nerambursabile externe pentru dezvoltarea activităților turistice, precum și pentru reabilitarea unor obiective istorice.
- În ciuda unei oferte diversificate de resurse culturale și turistice, județul Satu Mare nu poate concura cu gradul mai ridicat de dotare și de atractivitate a unor destinații deja de notorietate la nivel național și chiar internațional (București, Cluj, Iași, Sibiu, Brașov, etc.)
- Necorelarea dezvoltării sectoriale culturale (specific bibliotecilor publice) cu cea administrativ-teritorială urbanistică.
- Pierderea identității autentice prin modernizare agresivă.
- Dispariția satului tradițional, a obiceiurilor și tradițiilor.
- Scăderea numărului de spectatori interesați de fenomenul folcloric.
- Insuficiența fondurilor alocate instituțiilor culturale.
- Capacitatea scăzută de cazare poate împiedica dezvoltarea activităților turistice și scurtarea sejurului turistic.
- Concentrarea turiștilor în localitățile urbane privează mediul rural de venituri importante.
- Județele din proximitate (Bihor, Maramureș) au o infrastructură turistică mai bine dezvoltată și reprezintă o competiție pentru același bazin de potențiali turiști.
- Competitivitate mare a unor stațiuni balneare localizate în Ungaria.
- Restricționarea circulației provocată de situații pandemice.

Versiunea completă a Părții a II-a disponibilă accesând:

VIZIUNEA DE DEZVOLTARE, OBIECTIVE STRATEGICE ȘI SPECIFICE

Viziune 2030 Județul Satu Mare

Zonă atractivă pentru locuire și turism, cu un nivel ridicat al calității vieții într-un mediu ospitalier și durabil, care oferă oportunități valoroase pentru asigurarea unui cadru economic competitiv!

Viziunea 2030 concentrează direcțiile de dezvoltare, încorporând combinația optimă de factori sectoriali (aspecte socio-economice, utilități și servicii publice, spațiu public, patrimoniu construit, turism, cultură, mediu). În identificarea direcțiilor strategice de dezvoltare s-a considerat o abordare cuprinzătoare, care include activități pentru care au fost indicate multiple surse de finanțare (buget local, buget național, instrumente structurale, alte instrumente financiare).

Direcțiile strategice aparțin unor abordări realiste, a căror realizare este condiționată de întreprinderea de acțiuni. Acestea au fost detaliate în etapele de planificare, prin măsurile și proiectele stabilite în corelare cu cele 17 obiective de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030, în care se identifică multe ținte care se referă la competențe și provocări de dezvoltare regională :

- *Europa echilibrată (Balanced Europe)* – dezvoltare teritorială mai echilibrată, utilizând diversitatea Europei: Încurajarea cartierelor, municipalităților, județelor, regiunilor și statelor membre să coopereze pentru îmbunătățirea calității mediului de muncă și de viață; Promovarea investițiilor în toate teritoriile și consolidarea prosperității economice și a competitivității globale în toată Europa;
- *Regiuni funcționale (Functional Regions)* – dezvoltare locală și regională și mai puține inegalități între teritorii: Dialogul cu factorii de decizie din orașe pentru a aplica o abordare integrată de guvernare pe mai multe nivele; Implicarea actorilor de la diferite nivele de guvernare, sectoare de politică și grupuri ale societății;
- *Integrare dincolo de frontiere (Integration Beyond Borders)* – trăind și muncind peste granițele naționale: Încorporarea stabilă a cooperării transfrontaliere, transnaționale și macroregionale în strategiile de dezvoltare naționale, regionale și locale; Cooperarea strategică interregională, grupările europene de cooperare teritorială, regiunile funcționale și acordurile juridice transfrontaliere;

- *Mediu sănătos (Healthy Environment)* – medii ecologice de viață mai bune și orașe și regiuni neutre din punct de vedere climatic: Dezvoltarea de soluții bazate pe natură și de rețele de infrastructură ecologică, care leagă ecosistemele și zonele protejate, în domeniul planificării spațiale și a altor politici relevante; Respectarea limitelor naturale ale traiului comun și creșterea rezilienței tuturor teritoriilor la impactul schimbărilor climatice; Concentrarea muncii pe întărirea conștientizării și abilitarea comunităților locale și regionale pentru protejarea, reabilitarea, utilizarea și reutilizarea mediilor (construite), peisajelor, culturilor și a altor valori unice;

- *Economie circulară (Circular Economy)* – economii locale puternice și durabile într-o lume globalizată: Sprijinirea tranziției Europei spre o economie circulară și dezvoltarea proceselor de simbioză industrială bazată pe teritorii; Sprijinirea dezvoltării de strategii locale și regionale de economie circulară care leagă economiile locale și globale; Încurajarea diversificării economiilor locale și a eforturilor de întărire a capacităților de inovare în toate regiunile;

- *Conexiuni durabile (Sustainable Connection)* – conectivitate digitală și fizică durabilă a teritoriilor: Inițierea unor dialoguri între actorii relevanți pe tema necesității unui acces corespunzător la rețele de internet de mare viteză și de telefonie mobilă în toate teritoriile și a nevoii unei infrastructuri digitale cu o amprentă scăzută de carbon; Îmbunătățirea, în continuare, a legăturii dintre planificarea regională și dezvoltarea rețelelor transeuropene (TEN), având în vedere că legarea tuturor teritoriilor cu noduri majore de transport sprijină conexiunile comerciale internaționale și oportunitățile de dezvoltare locală.

VIZIUNEA DE DEZVOLTARE, OBIECTIVE STRATEGICE ȘI SPECIFICE

Atingerea viziunii potrivit căreia în anul 2030 Județul Satu Mare va fi o zonă atractivă pentru locuire și turism, cu un nivel ridicat al calității vieții într-un mediu ospitalier și durabil, care oferă oportunități valoroase pentru asigurarea unui cadru economic competitiv, este condiționată de plasarea la nivele egale a intervențiilor orientate către integrarea socială, valorificarea potențialului turistic și a celor dedicate viabilității economiei locale.

Obiectivele specifice (cu caracter sectorial) propuse vin în întâmpinarea deficiențelor identificate la nivel local, urmărind integrarea aspectelor favorabile dezvoltării echilibrate a Județului Satu Mare, în concordanță cu viziunea formulată. Acestea sunt:

- **OS1.** Economie durabilă și rezilientă, susținută de tehnologii inovative
- **OS2.** Mediu natural și antropic protejate, peisaj și patrimoniu cultural puse în valoare
- **OS3.** Conectivitate teritorială îmbunătățită, infrastructuri de bază pentru locuire și activități economice dezvoltate
- **OS4.** Servicii de sănătate și educație performante, incluziune și protecție socială
- **OS5.** Servicii publice de calitate ridicată, susținute de capacitate administrativă consolidată

În corelare cu potențialul și nevoile de dezvoltare locale au fost identificate trei priorități cheie:

A. Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor

B. Valorificarea potențialului turistic

C. Creșterea competitivității economice

Pentru atingerea viziunii de dezvoltare, au fost considerate proiectele majore incluse în planurile de acțiune ale strategiilor aprobate la nivel național sau care se află în diferite faze de implementare, cu termen de finalizare înainte de 2030:

- *Varianta de ocolire Satu Mare;*
- *Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Satu Mare;*
- *Proiect complex de eliminare a restricțiilor și limitărilor de viteză de tip quick wins pentru ruta Oradea – Satu Mare – Halmeu (TEN-T Comprehensive);*
- *Proiect complex de eliminare a restricțiilor și limitărilor de viteză de tip quick wins pentru ruta Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare (TEN-T Comprehensive);*
- *Investiții în modernizarea sistemelor de desecare - drenaj care deservește zonele agricole expuse riscului de inundații – Amenajarea Someș - Crasna, județul Satu Mare;*
- *Muzeul Industrializării Forțate din Satu Mare;*
- *Drum Expres Conexiune Satu Mare (VO Satu Mare) – Oar (Granița Româno – Ungară – Drum Expres M49 Ungaria).*

Viziunea propusă este susținută de obiective specifice și direcții de acțiune pe termen mediu și lung. Direcțiile de acțiune grupează o serie de măsuri care vizează obiective similare și se concentrează pe coordonarea acestora în timp și spațiu, pentru a maximiza beneficiile. Direcțiile de acțiuni și măsurile propuse pentru fiecare obiectiv specific sunt prezentate în cele ce urmează.

VIZIUNEA DE DEZVOLTARE, OBIECTIVE STRATEGICE ȘI SPECIFICE

OS1. Economie durabilă și rezilientă, susținută de tehnologii inovative

Direcții de acțiune	Măsuri
1.1. Sprijinirea dezvoltării activităților economice	1.1.1. Înființarea și dezvoltarea de structuri suport precum parcuri industriale, incubatoare și acceleratoare de afaceri
	1.1.2. Sprijinirea investițiilor în tehnologii inovative și echipamente care să susțină competitivitatea economică și implementarea mecanismelor economiei circulare în companii
	1.1.3. Promovarea oportunităților locale de afaceri, în scopul atragerii de noi investitori
1.2. Valorificarea în scop economic a resurselor turistice și dezvoltarea infrastructurii suport	1.2.1. Crearea unui concept turistic integrat la nivelul județului Satu Mare și zonelor învecinate
	1.2.2. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ construcția și dotarea infrastructurii de turism în vederea punerii în valoare a patrimoniului turistic natural
	1.2.3. Construcția și dotarea taberelor de elevi și preșcolari/ centrelor multidisciplinare de tineret
	1.2.4. Dezvoltarea/ diversificarea serviciilor suport pentru activități de turism
	1.2.5. Înființarea/ reamenajarea de trasee turistice și locuri de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul
	1.2.6. Promovarea la nivel național și internațional a județului ca destinație turistică
	1.2.7. Promovarea de inițiative în domeniul turistic bazate pe parteneriat local
1.3. Creșterea competitivității sectorului agro-alimentar	1.3.1. Dezvoltarea infrastructurii suport pentru sectorul agro-alimentar
	1.3.2. Susținerea/ promovarea dezvoltării biodiversității și certificării la nivel național și european a produselor locale
	1.3.3. Sprijinirea antreprenoriatului în producția autohtonă și ecologică

Direcții de acțiune	Măsuri
2.1. Îmbunătățirea condițiilor de mediu	2.1.1. Realizarea de împăduriri
	2.1.2. Sprijinirea investițiilor în domeniul producerii de energie din surse regenerabile
	2.1.3. Sprijinirea acțiunilor de protecție a mediului
	2.1.4. Dezvoltarea infrastructurii verzi-albastre
	2.1.5. Crearea de noi spații verzi/ zone de agrement

OS2. Mediu natural și antropoc protejate, peisaj și patrimoniu cultural puse în valoare

Direcții de acțiune	Măsuri
2.2. Îmbunătățirea procesului de gestionare a deșeurilor	2.2.1. Promovarea acțiunilor privind valorificarea/ reciclarea deșeurilor
2.3. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	2.3.1. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice
	2.3.2. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale
	2.3.3. Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul parcului de autovehicule utilizat de Consiliul Județean Satu Mare și instituțiile din subordine
2.4. Protejarea și valorificarea patrimoniului cultural	2.4.1. Revitalizarea patrimoniului construit
	2.4.2. Valorificarea patrimoniului cultural intangibil, inclusiv prin digitalizare
	2.4.3. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea, dotarea clădirilor cu funcțiuni culturale, inclusiv digitalizare
	2.4.4. Dezvoltarea și promovarea agendei culturale a județului
2.5. Promovarea dezvoltării urbane durabile	2.5.1. Regenerare fizică a spațiilor publice
	2.5.2. Regenerarea zonelor centrale din mediul urban
	2.5.3. Amenajarea de locuri de joacă pentru copii, zone și echipamente pentru activități sportive de întreținere pentru tineri și adulți de tipul fitness în aer liber

VIZIUNEA DE DEZVOLTARE, OBIECTIVE STRATEGICE ȘI SPECIFICE

OS3. Conectivitate teritorială îmbunătățită, infrastructuri de bază pentru locuire și activități economice dezvoltate

Direcții de acțiune	Măsuri
3.1. Îmbunătățirea conectivității și accesibilității la rețeaua TEN-T	3.1.1. Modernizarea rețelei de drumuri județene
	3.1.2. Realizarea de acțiuni pentru îmbunătățirea siguranței circulației pe rețeaua de drumuri județene
	3.1.3. Realizarea de variante de ocolire pentru localitățile urbane din județ
	3.1.4. Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare
3.2. Dezvoltarea transportului public și a intermodalității	3.2.1. Modernizarea infrastructurii de transport public județean
	3.2.2. Dezvoltarea intermodalității între serviciul de transport public județean și cel local
	3.2.3. Dezvoltarea serviciului de transport public metropolitan
	3.2.4. Promovarea transportului feroviar în contextul modernizării liniilor 400 Apahida – Dej – Baia Mare – Satu Mare și 402 Oradea – Satu Mare – Halmeu
	3.2.5. Dezvoltarea serviciilor de transport public regional
3.3. Încurajarea utilizării modurilor de transport nepoluante	3.3.1. Dezvoltarea unei rețele de piste de biciclete la nivel județean
	3.3.2. Modernizarea/ construirea de trotuare de-a lungul drumurilor județene, în interiorul localităților
	3.3.3. Susținerea înnoirii parcului auto pentru persoane fizice și juridice
	3.3.4. Dezvoltarea unei rețele de stații pentru încărcarea vehiculelor electrice

Direcții de acțiune	Măsuri
3.4. Dezvoltarea infrastructurii edilitare necesare prin modernizarea și dezvoltarea rețelelor de utilități și de telecomunicații și prin adoptarea de tehnologii inteligente	3.4.1. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea rețelelor de alimentare cu apă și de canalizare
	3.4.2. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea rețelelor de alimentare cu gaze naturale
	3.4.3. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea rețelelor de iluminat public stradal
	3.4.4. Dezvoltarea infrastructurii TIC

OS4. Servicii de sănătate și educație performante, incluziune și protecție socială

Direcții de acțiune	Măsuri
4.1. Asigurarea și dezvoltarea unor medii care să sprijine depășirea situațiilor de dificultate, prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială și promovarea incluziunii sociale	4.1.1. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii sociale
	4.1.2. Reabilitarea/ modernizarea/ construcția de locuințe pentru tineri, locuințe sociale și de necesitate
	4.1.3. Dezvoltarea de structuri de sprijin pentru creșterea copiilor (creșe, servicii alternative)
	4.1.4. Dezvoltarea/ îmbunătățirea serviciului de asistență socială comunitară
	4.1.5. Consolidarea serviciilor adresate persoanelor cu dizabilități
	4.1.6. Dezvoltarea serviciilor sociale de prevenție
	4.1.7. Dezvoltarea de servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice
	4.1.8. Promovarea participării populației la activități sociale, inclusiv activități de voluntariat
4.2. Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii și serviciilor, inclusiv la asistență medicală primară	4.2.1. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de sănătate
	4.2.2. Dezvoltarea/ îmbunătățirea serviciului de asistență medicală comunitară
	4.2.3. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu
	4.2.4. Dezvoltarea serviciilor medicale cu caracter preventiv
	4.2.5. Realizarea și implementarea unei politici locale de dezvoltare a rețelei de medici de familie în mediul rural

VIZIUNEA DE DEZVOLTARE, OBIECTIVE STRATEGICE ȘI SPECIFICE

OS4. Servicii de sănătate și educație performante, incluziune și protecție socială

Direcții de acțiune	Măsuri
4.3. Consolidarea unui învățământ dinamic și atractiv, adaptat cerințelor pieței muncii, vector al dezvoltării inteligente	4.3.1. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea și flexibilizarea spațiilor de învățare din cadrul unităților de învățământ
	4.3.2. Susținerea acțiunilor de digitalizare a învățământului
	4.3.3. Armonizarea serviciilor educaționale cu nevoile de dezvoltare ale elevilor și cu cerințele de pe piața muncii
	4.3.4. Dezvoltarea consorțiilor școlare și a învățământului dual
	4.3.5. Sprijinirea integrării într-o formă de școlarizare a tuturor elevilor, inclusiv a celor care provin din grupuri marginalizate
	4.3.6. Sprijinirea programelor de formare continuă pentru adulți (pe toată durata vieții)

În contextul prezentat, punerea în aplicare a viziunii propuse va avea ca ancore următoarele principii directoare:

- Coeziunea teritorială;
- Dezvoltarea durabilă;
- Integrarea și coordonarea;
- Participarea și transparența;
- Calitatea și responsabilitatea;
- Adaptabilitatea și flexibilitatea.

OS5. Servicii publice de calitate ridicată, susținute de capacitate administrativă consolidată

5.1. Consolidarea capacității administrative	5.1.1. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor digitale în interiorul administrației
	5.1.2. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor digitale în relația cu cetățenii
	5.1.3. Dezvoltarea schemei de personal cu atribuții în dezvoltarea proiectelor cu finanțare externă nerambursabilă
	5.1.4. Formarea continuă a personalului din administrația publică
	5.1.5. Creșterea gradului de cooperare internă și externă
5.2. Îmbunătățirea managementului dezvoltării teritoriale și al coordonării investițiilor	5.2.1. Dezvoltarea cu ajutorul instrumentelor de planificare strategică participativă
	5.2.2. Monitorizarea planurilor de acțiune aferente documentațiilor de planificare strategică
	5.2.3. Formarea de structuri asociative în scopul dezvoltării integrate a teritoriului și a serviciilor de utilitate publică

**Versiunea completă a Părții a III-a
disponibilă accesând:**

PLANUL DE ACȚIUNE

Pentru direcțiile de acțiune și măsurile formulate pe baza rezultatelor diagnosticului teritorial, coroborate cu obiectivele strategice și specifice, au fost propuse proiecte concrete care răspund nevoilor de dezvoltare. Lista lungă de proiecte a fost elaborată pe baza propunerilor administrațiilor publice locale din județ (prin răspunsurile primite la adresele transmise de Consiliul Județean Satu Mare), a actorilor locali, precum și pe baza propunerilor experților rezultate din analiza nevoilor (*Anexa 1 a Strategiei – forma extinsă*).

Astfel, lista cuprinzătoare include proiecte propuse în strategiile de dezvoltare ale comunităților și actorilor locali, aflate în curs de pregătire sau în stadiul de idee de proiect.

Din totalul portofoliului propus, a fost extrasă o listă scurtă de proiecte, într-o etapă preliminară de prioritizare în care s-a ținut seama de aspecte privind continuitatea în acord cu Strategia de dezvoltare a Județului Satu Mare până în 2020, prioritățile actorilor locali identificate cu ocazia activităților desfășurate în cadrul grupurilor de lucru, proiecte de interes pentru finanțări ale sectorului privat, cu efect multiplicator semnificativ, disponibilitatea finanțărilor (în special din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2021 - 2027). Acestea sunt prezentate în tabelul de mai jos.

OS1. Economie durabilă și reziliență, susținută de tehnologii inovative

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
1. Dezvoltarea infrastructurii turistice în Stațiunea Luna Șes	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT Negrești-Oaș	5.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
2. Dezvoltarea infrastructurii pentru turism balnear	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT	5.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
3. Construirea a două bazine exterioare, spații tehnice și amenajare incintă în Parc Balnear Beltiug, Județul Satu Mare	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT Beltiug	2.500.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
4. Construire clădire hidroterapie în Parc Balnear Beltiug, Județul Satu Mare	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT Beltiug	2.500.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
5. Reabilitare clădire hotel, vestiare și bazin exterior în Parc Balnear Beltiug, Județul Satu Mare	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT Beltiug	5.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
6. Înființare tabără de elevi și preșcolari în Stațiunea Luna Șes	UAT Negrești-Oaș	3.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
7. Dotare cu infrastructură suport și echipamente moderne pentru eficientizarea intervențiilor salvamont, în scopul încurajării turismului - Serviciul Public Județean Salvamont Satu Mare	Județul Satu Mare - Serviciul Public Județean Salvamont Satu Mare	400.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
8. Amenajarea/ reamenajarea de trasee turistice și locuri de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT-urile din zona montană	500.000	Buget local, POR NV 2021-2027, PNRR, Alte surse

PLANUL DE ACȚIUNE

OS1. Economie durabilă și reziliență, susținută de tehnologii inovative

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
9. Desfășurare acțiuni de promovare la nivel național și internațional a județului ca destinație culturală și turistică: participare la târguri de profil în țară și în străinătate, realizare materiale de informare și promovare (broșuri, site-uri, videoclipuri, alte materiale media) și diseminare în medii de profil	Județul Satu Mare	1.500.000	Buget local, POR NV 2021-2027, PNRR, Alte surse
10. Realizare infrastructură - suport pentru susținerea afacerilor în domeniul agro-alimentar (depozite produse agricole, inclusiv legume și fructe)	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT-uri	2.000.000	Buget local, PNDR 2021-2027, Alte surse

OS2. Mediu natural și antropic protejate, peisaj și patrimoniu cultural puse în valoare

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimată (Euro)	Surse de finanțare
11. Dezvoltarea unui plan de acțiune pentru combaterea și atenuarea efectelor schimbărilor climatice	Județul Satu Mare	200.000	Buget local, Program ENI HUSKROUA 2021-2027, Alte surse
12. Intervenții pentru combaterea și atenuarea schimbărilor climatice	Județul Satu Mare	1.000.000	Buget local, Program ENI HUSKROUA 2021-2027, Alte surse
13. Utilizarea surselor regenerabile de energie la nivelul județului Satu Mare	Județul Satu Mare	5.000.000	Buget local, PNRR, Alte surse
14. Conservarea și valorificarea durabilă în scop recreațional a patrimoniului natural reprezentat de arii naturale protejate	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT-uri și Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate	5.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, PODD 2021-2027, PNRR, Alte surse
15. Înființarea de perdele verzi de-a lungul drumurilor județene	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT-uri	1.000.000	Buget local, PNRR, Alte surse
16. Green Cross-Border Region – proiect strategic România - Ungaria	Județul Satu Mare	1.000.000	Buget local, Alte surse
17. Derularea de campanii de informare și conștientizare privind colectarea selectivă a deșeurilor	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT-uri și operatorii de colectare a deșeurilor	900.000	Buget local, PODD 2021-2027, PNRR, Alte surse
18. Modernizarea sistemului de management al deșeurilor în cadrul Depozitului Ecologic Doba - realizare sistem performant de mărunțire și tasare a deșeurilor (utilaj de 52 to)	Serviciul Public de Administrare a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor din Județul Satu Mare	500.000	Buget local, PODD 2021-2027, Alte surse
19. Modernizarea sistemului de management al deșeurilor în cadrul Depozitului Ecologic Doba - realizare sistem tehnologic performant de tocare, sortare a deșeurilor din metale, metale neferoase, hârtie, sticlă, plastic și fracția umedă	Serviciul Public de Administrare a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor din Județul Satu Mare	300.000	Buget local, PODD 2021-2027, Alte surse

PLANUL DE ACȚIUNE

OS2. Mediu natural și antropice protejate, peisaj și patrimoniu cultural puse în valoare

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
20. Utilizarea surselor de energie regenerabilă, prin captarea gazului metan în urma închiderii celulei nr. 1 a Depozitului Ecologic Doba, producerea și utilizarea energiei electrice și termice	Serviciul Public de Administrare a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor din Județul Satu Mare	5.000.000	Buget local, PODD 2021-2027, Alte surse
21. Valorificarea energetică a deșeurilor combustibile preluate la Depozitul Ecologic Doba, pentru creșterea gradului de reciclare din deșeurile municipale, conform Directivei 2008/98/CE	Serviciul Public de Administrare a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor din Județul Satu Mare	7.000.000	Buget local, PODD 2021-2027, Alte surse
22. Utilizarea energetică a resurselor din incinta Depozitului Ecologic Doba, energia captată prin panouri solare pe întreaga suprafață a celulei nr. 1 (4 hectare)	Serviciul Public de Administrare a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor din Județul Satu Mare	3.000.000	Buget local, PODD 2021-2027, Alte surse
23. Înființare stații de compostare în mediul rural având ca scop tratarea deșeurilor biodegradabile, în special a celor vegetale provenite din gospodării	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT-uri	2.000.000	Buget local, PODD 2021-2027, Alte surse
24. Prevenirea și combaterea depozitării și deversării ilegale a deșeurilor	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT-uri	500.000	Buget local, PODD 2021-2027, Alte surse
25. Reabilitare energetică clădiri publice aflate în proprietatea / administrarea Consiliului Județean Satu Mare – domeniul instituțiilor de cultură	Județul Satu Mare	3.489.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
26. Reabilitare energetică clădiri publice aflate în proprietatea / administrarea Consiliului Județean Satu Mare – domeniul social	Județul Satu Mare	13.626.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
27. Reabilitare energetică clădiri publice aflate în proprietatea / administrarea Consiliului Județean Satu Mare – domeniul sănătate	Județul Satu Mare	18.326.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
28. Reabilitare energetică clădiri publice aflate în proprietatea / administrarea Consiliului Județean Satu Mare – domeniul administrativ	Județul Satu Mare	12.155.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
29. Achiziționare de autovehicule electrice și infrastructură de încărcare aferentă în cadrul parcului de autovehicule utilizat CJ Satu Mare și instituțiile din subordine	Județul Satu Mare	1.200.000	Buget local, AFM, Alte surse
30. Realizare unei colecții de legende locale și diseminarea în mod integrat cu acțiunile pentru promovarea turismului	Județul Satu Mare, Muzeul Județean Satu Mare, C.J.C.P.C.T. Satu Mare	500.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
31. Brunch cultural la casele muzeu in situ	Județul Satu Mare, Muzeul Județean Satu Mare	500.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
32. Modernizare Filarmonica de Stat "Dinu Lipatti" Satu Mare	Județul Satu Mare, UAT Satu Mare	1.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse

PLANUL DE ACȚIUNE

OS2. Mediu natural și antropic protejate, peisaj și patrimoniu cultural puse în valoare

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
33. Dotare cu echipamente specifice Filarmonica de Stat "Dinu Lipatti" Satu Mare (pian nou)	Județul Satu Mare, UAT Satu Mare	1.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
34. Pro libris (Dezvoltarea colecțiilor din bibliotecile publice)	Județul Satu Mare, Biblioteca Județeană Satu Mare	1.500.000	Buget local, POR NV 2021-2027, POCIDIF 2021-2027, Alte surse
35. Reabilitarea și punerea în valoare a obiectivelor muzeale din teritoriul județului – reabilitarea caselor muzeale	Județul Satu Mare, Muzeul Județean Satu Mare	5.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, POCIDIF 2021-2027, Alte surse
36. Reabilitarea generală și punerea în valoare a monumentului Casa Vécsey – Muzeul de Artă Satu Mare	Județul Satu Mare, Muzeul Județean Satu Mare	5.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, POCIDIF 2021-2027, Alte surse
37. Reabilitare și punere în valoare Muzeul Județean Satu Mare	Județul Satu Mare	5.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, POCIDIF 2021-2027, Alte surse
38. Elaborarea și promovarea unei agende culturale multianuale a județului Satu Mare	Județul Satu Mare, C.J.C.P.C.T. Satu Mare	500.000	Buget local, POR NV 2021-2027, POCIDIF 2021-2027, Alte surse
39. CultuRO-Hub – proiect strategic România - Ungaria	Județul Satu Mare	500.000	Buget local, Alte surse

OS3. Conectivitate teritorială îmbunătățită, infrastructuri de bază pentru locuire și activități economice dezvoltate

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
40. Modernizare DJ 193 Satu Mare – Borlești – Limita de județ Maramureș, km 1+300 – 41+300	Județul Satu Mare	30.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
41. Modernizare drum județean DJ 194 Sătmărel – Depozitul Ecologic Doba	Județul Satu Mare	3.750.000	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
42. Modernizare DJ 108P tronson Limita Jud. Maramureș - B abța - Racova - Hurezu Mare	Județul Satu Mare	12.283.718	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
43. Modernizare DJ 193B Intersecție DJ 193 - Crucișor - Iegheriște - Poiana Codrului - Bârsău de Jos - DJ 193E	Județul Satu Mare	13.211.942	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
44. Modernizare DJ 195C tronson Moftinu Mic (DN 19) - Sânmiclăuș - Ghirolt - Ady Endre	Județul Satu Mare	11.097.878	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
45. Modernizare DJ 195A Acâș (DN 19A) - Giungi - Ghiriș - DN 19A (Ardud)	Județul Satu Mare	12.473.798	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
46. Modernizare DJ 194B Petea (DN19A) - Atea - Peleş - Pelișor - Bercu - Bercu Nou - Micula - Agriș - Ciuperceni (DN19)	Județul Satu Mare	20.817.333	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
47. Modernizare DJ 196C Pișcolt (DN19) - Andrid (Intersecție DJ 108M)	Județul Satu Mare	6.537.701	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
48. Modernizare DJ 195C Căuaș - Hotoan - Sudurău - Intersecție DJ 108M	Județul Satu Mare	14.200.755	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse

PLANUL DE ACȚIUNE

**OS3. Conectivitate teritorială îmbunătățită, infrastructuri de bază
pentru locuire și activități economice dezvoltate**

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
49. Modernizare DJ 193D Rușeni (DJ 193A) - Cionchești (DJ 193C)	Județul Satu Mare	2.010.714	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
50. Modernizarea drumului județean DJ 109P, tronson Tășnad - Intersecție DJ 191, Județul Satu Mare	Județul Satu Mare	1.875.930	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
51. Modernizarea drumului județean DJ 194, Moftinu Mic - Moftinu Mare, intersecție cu DJ 195B, Județul Satu Mare	Județul Satu Mare	3.160.634	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
52. Pod pe DJ 193E, km 15+072 peste Valea Bârsăului în localitatea Bârsău de Jos	Județul Satu Mare	366.222	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
53. Modernizare DJ 196 Supuru de Jos - Intersecție DJ 108P	Județul Satu Mare	2.123.181	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
54. Modernizare DJ 109N DN 1F - Unimăt - Acâș - DN 19A	Județul Satu Mare	7.277.997	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
55. Pod pe DJ 197, km 4+500, peste Râul Talna, în localitatea Pășunea Mare, Județul Satu Mare	Județul Satu Mare	560.117	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
56. Pod pe DJ 109M, km 21+317, peste Valea Tarna Mare, în Localitatea Tarna Mare, Județul Satu Mare	Județul Satu Mare	475.972	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
57. Modernizare DJ 197 Tur - Intersecție DJ 109L km 4+020 - km 7+880	Județul Satu Mare	4.664.051	Buget local, POR NV 2021-2027, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
58. Realizare amenajări pe drumurile județene pentru creșterea siguranței circulației (montarea de surse de iluminat și alte mijloace)	Județul Satu Mare	2.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
59. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere din Județul Satu Mare (alte intervenții în afara celor menționate punctual)	Județul Satu Mare	20.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
60. Realizare varianta de ocolire Negrești-Oraș, DN 19	Județul Satu Mare, în parteneriat cu CNAIR	22.848.000	Buget local, POT 2021-2027, Alte surse
61. Realizare varianta de ocolire Arduș, DN 19A	Județul Satu Mare, în parteneriat cu CNAIR	12.245.100	Buget local, POT 2021-2027, Alte surse
62. Realizare varianta de ocolire Tășnad, DN 1F	Județul Satu Mare, în parteneriat cu CNAIR	14.994.000	Buget local, POT 2021-2027, Alte surse
63. Realizare varianta de ocolire Livada, DN 19	Județul Satu Mare, în parteneriat cu CNAIR	12.495.000	Buget local, POT 2021-2027, Alte surse
64. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii aeroportuare (terminal nou)	Județul Satu Mare - RA Aeroportul Satu Mare	61.231.398	Buget local, POT 2021-2027, Alte surse
65. Construcție hangar aeronave	Județul Satu Mare - RA Aeroportul Satu Mare	2.424.875	Buget local, POT 2021-2027, Alte surse

PLANUL DE ACȚIUNE

**OS3. Conectivitate teritorială îmbunătățită, infrastructuri de bază
pentru locuire și activități economice dezvoltate**

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
66. Construcție terminal cargo	Județul Satu Mare - RA Aeroportul Satu Mare	3.031.094	Buget local, POT 2021- 2027, Alte surse
67. Crearea unui sistem de centralizare și monitorizare a transportului public județean	Județul Satu Mare	1.000.000	Buget local, PNRR, Alte surse
68. Susținerea extinderii operării sistemului de transport public local în zona periurbană a Municipiului Satu Mare	Județul Satu Mare în parteneriat cu Municipiul Satu Mare, Orașul Arduș și Comunele Viile Satu Mare, Păulești, Odoreu, Botiz, Lazuri, Dorolț, Vetis, Doba și Terebești	100.000	Buget local, Alte surse
69. Realizare trasee de piste de biciclete pentru deplasări în scop de navetă și agrement la nivelul Județului Satu Mare	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT-urile traversate de piste	6.000.000	Buget local, POR NV 2021- 2027 P3, PNRR, Alte surse
70. Front de captare și stații de tratare a apei în localitățile Crucișor, Sanislău, Orașu Nou și Bârsău și stație de epurare a apelor uzate în localitatea Agriș din județul Satu Mare. Branșamente și racorduri în 30 de UAT-uri din aria de operare a Apaserv Satu Mare S.A.	Județul Satu Mare, ADI Apă	18.200.222	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
71. Sprijinirea UAT-urilor în scopul reabilitării/ modernizării / extinderii rețelelor de alimentare cu apă	Județul Satu Mare, ADI Apă	500.000	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
72. Sprijinirea UAT-urilor în scopul reabilitării/ modernizării / extinderii rețelelor de canalizare	Județul Satu Mare, ADI Apă	500.000	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
73. Sprijinirea UAT-urilor în scopul reabilitării/ modernizării / extinderii rețelelor de alimentare cu gaze naturale	Județul Satu Mare	500.000	Buget local, Alte surse
74. Sprijinirea UAT-urilor în scopul reabilitării/ modernizării / extinderii rețelelor de iluminat public stradal	Județul Satu Mare	500.000	Buget local, Alte surse
75. Susținerea dezvoltării tehnologiei informației și comunicării - Satu Mare Smart County	Județul Satu Mare	500.000	Buget local, Alte surse
76. Sprijin la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Vest pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană (reședințe de județ), regenerare urbană (reședințe de județ) și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/sau drumuri de legătură	Județul Satu Mare	1.000.000	Buget local, Alte surse

PLANUL DE ACȚIUNE

OS4. Servicii de sănătate și educație performante, incluziune și protecție socială

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
77. "APT - Alternative pentru tine" (servicii sociale de tip centre "respiro" pentru persoane cu dizabilități)	DGASPC Satu Mare, în parteneriat cu UAT Municipiul Carei	400.000	Buget local, POIDS 2021-2027, Alte surse
78. "Integrare și participare activă a persoanelor adulte cu dizabilități" (locuințe protejate și centru de zi pentru persoane cu dizabilități)	DGASPC Satu Mare, în parteneriat cu UAT Căuaș	600.000	Buget local, POIDS 2021-2027, Alte surse
79. Înființare centre de asistență socială comunitară	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT-uri și DGASPC Satu Mare	2.500.000	Buget local, POIDS 2021-2027, Alte surse
80. Echipă mobilă pentru recuperarea persoanelor cu dizabilități la domiciliu	DGASPC Satu Mare	150.000	Buget local, POIDS 2021-2027, Alte surse
81. Servicii integrate pentru victimele violenței domestice	DGASPC Satu Mare	200.000	Buget local, POIDS 2021-2027, Alte surse
82. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, prin echipe mobile de servicii specializate pentru persoanele vârstnice	DGASPC Satu Mare	1.000.000	Buget local, POIDS 2021-2027, Alte surse
83. Reabilitare/ modernizare/ construire dispensare comunale cu farmacie	UAT-uri	5.000.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
84. Reabilitare și reparații instalații sanitare, termice și electrice - Spitalul de Pneumoftiziologie Satu Mare, Secția II Bixad	Județul Satu Mare, Spitalul de Pneumoftiziologie Satu Mare	1.320.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
85. Stație de epurare și canalizare - Spitalul de Pneumoftiziologie Satu Mare, Secția II Bixad	Județul Satu Mare, Spitalul de Pneumoftiziologie Satu Mare	500.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
86. Stație de epurare și canalizare - Spitalul de Pneumoftiziologie Satu Mare, Secția I Satu Mare	Județul Satu Mare, Spitalul de Pneumoftiziologie Satu Mare	200.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
87. Realizare centrală, rețea și instalație oxigen la Spitalul Orășenesc Negrești-Oaș	Județul Satu Mare, Spitalul Orășenesc Negrești-Oaș	200.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
88. Extindere și dotare compartiment Primiri-Urgențe la Spitalul Orășenesc Negrești-Oaș	Județul Satu Mare, Spitalul Orășenesc Negrești-Oaș	3.000.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
89. Modernizare, reabilitare și dotare Spitalul Județean de Urgență Satu Mare	Județul Satu Mare, Spitalul Județean de Urgență Satu Mare	20.000.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
90. Extinderea Spitalului Județean de Urgență Satu Mare, Str. Ravensburg, Nr.1-3, Municipiul Satu Mare	Județul Satu Mare, Spitalul Județean de Urgență Satu Mare	10.000.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
91. Reabilitare, modernizare și dotare a Spitalului Județean de Urgență Satu Mare – locația Piața Eroii Revoluției	Județul Satu Mare, Spitalul Județean de Urgență Satu Mare	10.000.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse

PLANUL DE ACȚIUNE

OS4. Servicii de sănătate și educație performante, incluziune și protecție socială

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
92. Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate din Județul Satu Mare (reabilitare, modernizare, dotare)	Județul Satu Mare, UAT-uri	20.000.000	Bugete locale, Programul ENI HUSKROUA 2021-2027, POS 2021-2027, POIDS 2021-2027, Alte surse
93. Modernizare, reabilitare, extindere și dotare Ambulatoriu de Specialitate Tășnad	Județul Satu Mare	2.000.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
94. Înființare centre de asistență medicală comunitară/ centre de permanență	UAT-uri	2.500.000	Buget local, POS 2021-2027, Alte surse
95. Promovarea sănătății și educației pentru sănătate în mediul rural	UAT-uri	900.000	Buget local, Programul ENI HUSKROUA 2021-2027, POS 2021-2027, POIDS 2021-2027, Alte surse
96. Stimularea donării de sânge prin organizarea de caravane mobile cu scopul facilitării donării de către persoanele doritoare din mediul rural	Județul Satu Mare în parteneriat cu UAT- uri din mediul rural	1.000.000	Buget local, POS 2021-2027, POIDS 2021-2027, Alte surse
97. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea și flexibilizarea spațiilor de învățare din cadrul unităților de învățământ	Județul Satu Mare	1.000.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
98. Digitalizarea sistemului de învățământ	UAT-uri	500.000	Buget local, POR NV 2021-2027, Alte surse
99. Construiește-ți viitorul! (Combaterea analfabetismului funcțional în rândul tinerilor; servicii de consiliere și îndrumare școlară/profesională pentru tinerii din medii defavorizate)	Județul Satu Mare și DGASPC Satu Mare	1.000.000	Buget local, PNRR, Alte surse
100. Construire și amenajare sală de sport la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Satu Mare de pe strada Botizului	Județul Satu Mare și DGASPC Satu Mare	1.000.000	Buget local, PNRR, Alte surse

PLANUL DE ACȚIUNE

OS5. Servicii publice de calitate ridicată, susținute de capacitate administrativă consolidată

Proiect	Beneficiar/ Responsabil implementare	Buget estimat (Euro)	Surse de finanțare
101. Modernizare sistem informatic la nivelul Consiliului Județean Satu Mare	Județul Satu Mare	1.000.000	Buget local, Alte surse
102. Dezvoltare sistem GIS la nivelul Județului Satu Mare	Județul Satu Mare	500.000	Buget local, PNRR, Alte surse
103. Dezvoltarea și consolidarea capacității instituționale la nivelul Județului Satu Mare	Județul Satu Mare	1.000.000	Buget local, Alte surse
104. Transformarea digitală a Județului Satu Mare prin realizarea unei structuri digitale coerente și integrate la nivelul administrației publice din Județul Satu Mare	Județul Satu Mare	1.000.000	Buget local, PNRR, Alte surse
105. Derulare sesiuni de formare continuă a personalului din cadrul Consiliului Județean Satu Mare	Județul Satu Mare	900.000	Buget local, Alte surse
106. Încheiere de parteneriate de cooperare externă și participarea la schimburi de experiență	Județul Satu Mare	300.000	Buget local, Alte surse
107. Realizare Plan de Amenajare a Teritoriului Județului Satu Mare	Județul Satu Mare	200.000	Buget local, PNRR, Alte surse
108. Consolidarea capacității ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local	ADI Județul Satu Mare	200.000	Buget local, PNRR, Alte surse

Sursele de finanțare posibil a fi accesate pentru fiecare intervenție au fost identificate pe baza strategiilor publicate (variante draft) pentru programele operaționale care vor fi disponibile în perioada 2021 - 2027:

- Programul Operațional Sănătate – POS 2021-2027
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială – POIDS 2021-2027
- Programul Operațional Transporturi – POT 2021-2027
- Programul Operațional Educație și Ocupare – POEO 2021-2027
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă – PODD 2021-2027
- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare – POCIDIF 2021-2027
- Programul Operațional Nord-Vest – POR NV 2021-2027
- Programul Național de Redresare și Reziliență – PNRR
- Programul Național de Investiții “Anghel Saligny” – PNI “Anghel Saligny”
- Programul Național de Dezvoltare Rurală – PNDR 2021-2027
- Administrația Fondului pentru Mediu – AFM
- Programul ENI HUSKROUA 2021-2027

**Valoarea estimată a
proiectelor selectate:
546.123.632 Euro**

**Versiunea completă a Părții a IV-a
disponibilă accesând:**

MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Implementarea Strategiei

Implementarea Strategiei se va realiza de către UAT Județul Satu Mare, UAT-urile din județ și instituții publice. Pentru a se asigura implementarea cu succes a Strategiei, prin realizarea proiectelor prioritare stabilite, în scopul îndeplinirii obiectivelor, au fost identificate activități care trebuie întreprinse pe termen scurt, mediu și lung, menționând instituțiile responsabile. În stabilirea planului de acțiune au fost avute în vedere acțiuni pregătitoare pentru implementare, acțiuni derulate pe perioada de dezvoltare și implementare a proiectelor, acțiuni de monitorizare a progresului implementării, evaluarea implementării și acțiuni corective, precum și pregătirea pentru următoarea perioadă de programare.

Atingerea obiectivelor strategiei este posibilă doar prin utilizarea unor importante resurse financiare prin care se pot realiza proiectele propuse în portofoliul celor prioritare și realizarea măsurilor necesare. Aceste sume vor fi asigurate nu doar de bugetele locale și centrale, dar și prin atragerea de surse externe, respectiv atragerea de asistență financiară din fonduri europene sau alte surse disponibile.

Interesele de dezvoltare ale județului Satu Mare justifică înființarea unui cadru partenerial instituțional sectorial, de deliberare și decizie, pentru planificarea unitară, echilibrată și corelată a dezvoltării strategice a județului în domeniile de intervenție specifice administrațiilor publice județene și locale, care să asigure și implementarea corelată a măsurilor și proiectelor care cad în responsabilitatea acestora, cât și convenirea procedurilor de monitorizare a obiectivelor, domeniilor și măsurilor specifice, dar și de evaluare periodică a rezultatelor.

Având în vedere implicarea permanentă a Consiliul Județean Satu Mare în stimularea proceselor de dezvoltare economico-socială a județului, pe domeniile de competență ale acestuia, instituția promovează, inițiază, susține și implementează un număr mare de proiecte de dezvoltare, care îi conferă un rol de actor important al susținerii dezvoltării de ansamblu a județului.

În acest scop, Consiliul Județean Satu Mare mobilizează importante resurse financiare, materiale și umane în activități specifice legate de planificare strategică și de implementarea de măsuri și proiecte de dezvoltare.

Principiile de bază aplicate în managementul Programului strategic:

- *Responsabilitatea individuală și colectivă;*
- *Transparența în managementul general și în relația cu partenerii, societatea civilă și media;*
- *Stimularea procesului de realizare a consensului în alegerea temelor prioritare în județul Satu Mare;*
- *Coordonarea unitară, colaborarea și sinergia cu alte programe și proiecte ale altor unități instituționale (autorități publice locale, unități de învățământ, cercetare, asociații profesionale, etc.) din județul Satu Mare;*
- *Colaborarea intra-județeană, inter-regională și internațională în vederea agregării la nivel regional național și european a Strategiei de dezvoltare.*

Un număr semnificativ de UAT-uri de pe raza județului și-au elaborat propriile strategii și programe strategice de dezvoltare, acționând la implementarea măsurilor și proiectelor de dezvoltare a localității. Implementarea programelor strategice locale este condiționată, mai ales din punct de vedere al asigurării resurselor financiare, și de relațiile de cooperare ale autorităților locale cu autorități la nivel județean și național.

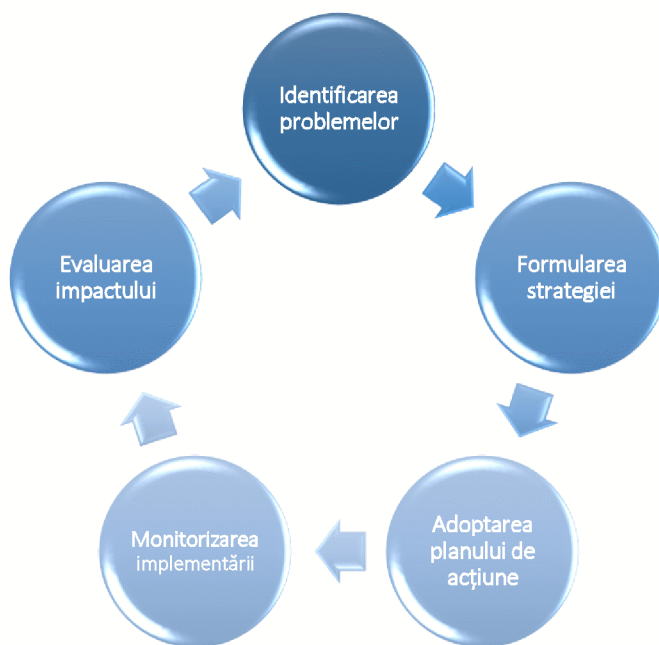
În interesul dezvoltării de ansamblu a județului Satu Mare, cât și a dezvoltării locale, apare necesară corelarea pe plan județean a obiectivelor și măsurilor de dezvoltare strategică județene cu cele ale dezvoltării localităților județului, în scopul obținerii unor rezultate coerente ale dezvoltării pe termen mediu și lung.

MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Monitorizarea și evaluarea Strategiei

Componente ale procesului de planificare strategică, monitorizarea și evaluarea constau în colectarea și analiza de informații în scopul formulării unor concluzii asupra modului în care anumite intervenții de politici publice ating obiectivele scontate. Monitorizarea și evaluarea rezultatelor se bazează pe analize de impact ex-post, derulate pe parcursul sau la sfârșitul etapei de implementare a politicii publice, măsoară și apreciază rezultatele obținute, identifică devierile efective de la obiectivul planificat, timpul suplimentar și costurile suplimentare privind resursele, etc.

Monitorizarea este pasul în care se stabilește continuitatea politicilor. După ce a fost adoptată o politică, trebuie verificat dacă implementarea acesteia generează impactul dorit. Prin monitorizarea continuă se poate asigura acest lucru și, totodată, se stabilește dacă politica trebuie continuată, modificată sau încheiată. Evaluarea este procesul prin care se măsoară succesul politicii în atingerea obiectivelor stabilite inițial. Totodată, în etapa de evaluare se determină măsura în care atingerea obiectivelor poate fi atribuită implementării politicii și nu altor factori.

Printre obiectivele principale ale etapei de evaluare a politicilor publice se regăsesc:

- Creșterea responsabilității;
- Sporirea eficienței de alocare a resurselor publice și îmbunătățirea performanței programelor;
- Obținerea de informații privind rezultatele intervenției;
- Îmbunătățirea formulării politicilor publice;
- Îmbunătățirea implementării politicilor publice;
- Identificarea de bune practici.

În funcție de stadiul de implementare al politicii evaluate, se întâlnesc următoarele tipuri de evaluări:

- **Evaluare ex-ante** – înainte de implementare; analizează critic programele propuse, examinându-le obiectivele, planurile de implementare și rezultatele estimate, cu intenția de a determina dacă sunt cele mai potrivite intervenții pentru a îndeplini obiectivele relevante ale politicii.
- **Evaluare intermediară** – pe parcursul implementării; analizează în ce măsură programele sunt implementate în modul cel mai eficient și eficace, conform programării inițiale, și stabilește dacă programele sunt la fel de relevante ca în faza de programare, pentru satisfacerea nevoilor identificate.
- **Evaluare ex-post** – după implementare; analizează impactul programelor, prin raportare la nevoile pe care programul a urmărit să le satisfacă și, totodată, urmărește să determine dacă efectele pozitive ale programului sunt sustenabile în timp și după finalizarea implementării programului.

CADRUL PARTENERIAL PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI

Elaborarea *Strategiei de dezvoltare a județului Satu Mare pentru perioada 2021 - 2030* s-a întemeiat pe un proces participativ – consultativ, în acord cu prevederile Ghidului pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală. În acest context, a fost dezvoltat un cadru partenerial în care au fost cooptați actori locali reprezentativi. Importanța parteneriatului este dată atât de nevoia de a asigura transparența procesului de programare și implementare, cât și pentru a oferi posibilitatea de implicare și responsabilizare tuturor actorilor interesați. Întregul proces a urmărit elaborarea unor politici economice, sociale și teritoriale realiste, eficiente, eficace și cu impact pozitiv.

În cadrul ședințelor interne de lucru organizate pentru elaborarea *Strategiei* au fost identificați actori relevanți, care au fost invitați să facă parte din grupurile de lucru tematice, urmărind asigurarea unei bune reprezentativități sectoriale. Odată cu invitația de a participa la elaborarea *Strategiei*, a fost transmis și un chestionar on-line asociat formularului de înscriere a acestor factori interesați.

Agenda întâlnirii a fost structurată în două componente principale. În prima parte, a fost realizată o prezentare succintă a caracteristicilor socio-economice și demografice specifice Județului Satu Mare, în care au fost punctate aspecte privind variația anuală a principalilor indicatori analizați pentru fundamentarea situației actuale. În partea a doua, participanții au fost implicați direct în identificarea punctelor tari și slabe, a oportunităților și amenințărilor specifice fiecărei tematici analizate, prin completarea unor fișe de lucru. Derularea activităților s-a realizat cu respectarea măsurilor de prevenire și limitare a îmbolnăvirilor cu noul Coronavirus (Covid-19), conform normelor în vigoare valabile în perioadele în care acestea au avut loc.

O altă etapă în cadrul procesului partenerial a fost parcursă pentru consolidarea portofoliului de proiecte și corelarea viitoarelor intervenții la nivel județean. În acest sens, factorii interesați înscriși în grupul de lucru au fost implicați prin transmiterea de propuneri de proiecte pentru fundamentarea și constituirea unui plan de acțiune care să susțină orientarea către dezvoltarea durabilă. Această etapă s-a desfășurat în partea a doua a anului 2021.

Pe lângă baza de date cu persoanele înscrise la grupul de lucru, prin chestionarul adresat s-au cules informații legate de percepția factorilor interesați asupra unor aspecte calitative privind localitatea în care își desfășoară activitatea.

Procesul de consultare a actorilor locali s-a desfășurat în etapele de definire a problemelor, de identificare a variantelor de soluționare și, de asemenea, pentru analiza diverselor variante de soluționare.

Participarea și implicarea activă a factorilor locali interesați, a comunității în general, în procesul de planificare strategică, asigură susținerea necesară în vederea implementării ulterioare și adresării în comun a unor probleme de importanță majoră pentru comunitate.

În acest context, prima serie a grupurilor de lucru s-a desfășurat în luna iunie 2021. Au fost realizate analize de tip SWOT pentru domeniile:

- *Infrastructură, conectivitate;*
- *Eficiență energetică, mediu, agricultură;*
- *Educație, resurse umane, sănătate, servicii sociale;*
- *Competitivitate, dezvoltare capacitate administrativă, cooperare inter-instituțională;*
- *Dezvoltare teritorială, cultură, turism.*

CADRUL PARTENERIAL PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI

Pe site-ul Consiliului Județean Satu Mare a fost publicat un chestionar adresat publicului larg, prin care s-au cules date care descriu percepția actorilor locali (cetățeni, reprezentanți ai mediului economic, reprezentanți ai societății civile) cu privire la principalele elemente care caracterizează calitatea vieții din Județul Satu Mare: asistență socială, economie, infrastructură, urbanism, sănătate, mediu, educație, turism, cultură și patrimoniu, tineret, sport, dezvoltare rurală și agricultură. Rezultatele obținute în urma prelucrării datelor sunt prezentate în *Anexa 2 a Strategiei – forma extinsă*.

Toate activitățile de consultare au fost publicate pe pagina de internet a Consiliului Județean Satu Mare și promovate în mediul on-line. Implicarea partenerilor în elaborarea Strategiei s-a realizat cu respectarea prevederilor Codului național de conduită privind parteneriatul pentru fondurile europene aferente politicii de coeziune. În perioada de elaborare a Strategiei, Consiliul Județean Satu Mare a fost implicat în procesul partenerial de planificare strategică la nivel regional, având reprezentanți în Comitetul Regional pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) al Regiunii Nord-Vest 2021 - 2027. Astfel, s-a asigurat corelarea Strategiei de dezvoltare a județului Satu Mare pentru perioada 2021 - 2030 cu PDR al Regiunii Nord-Vest 2021 - 2027.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 01.03 - 15.04.2022 varianta draft a Strategiei a fost publicată în consultare publică pe pagina de internet a Consiliului Județean Satu Mare.

În cadrul acestei etape, în data de 10.03.2022 a avut loc o ședință de dezbatere a Strategiei, la care au participat reprezentanți ai partenerilor implicați în elaborarea documentului și ai societății civile. Observațiile și propunerile formulate în timpul reuniunii au fost analizate și, după caz, integrate în versiunea revizuită a Strategiei.

Versiunea completă a Părții a V-a disponibilă accesând:

ANEXE

***Anexa 1. Lista de proiecte
disponibilă accesând***

***Anexa 2. Rezultatele
prelucrării răspunsurilor
la chestionar
disponibilă accesând***

